

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

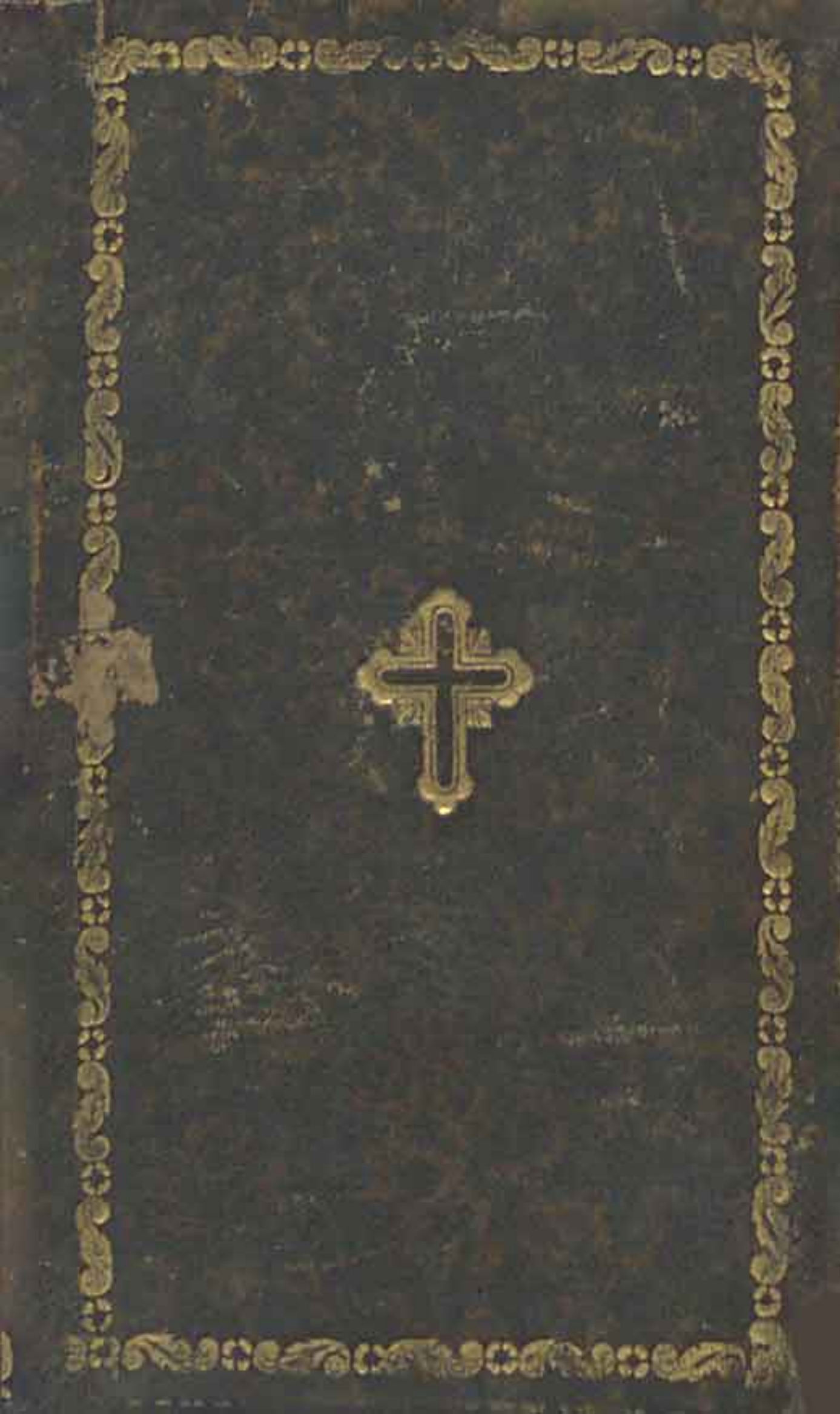
Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

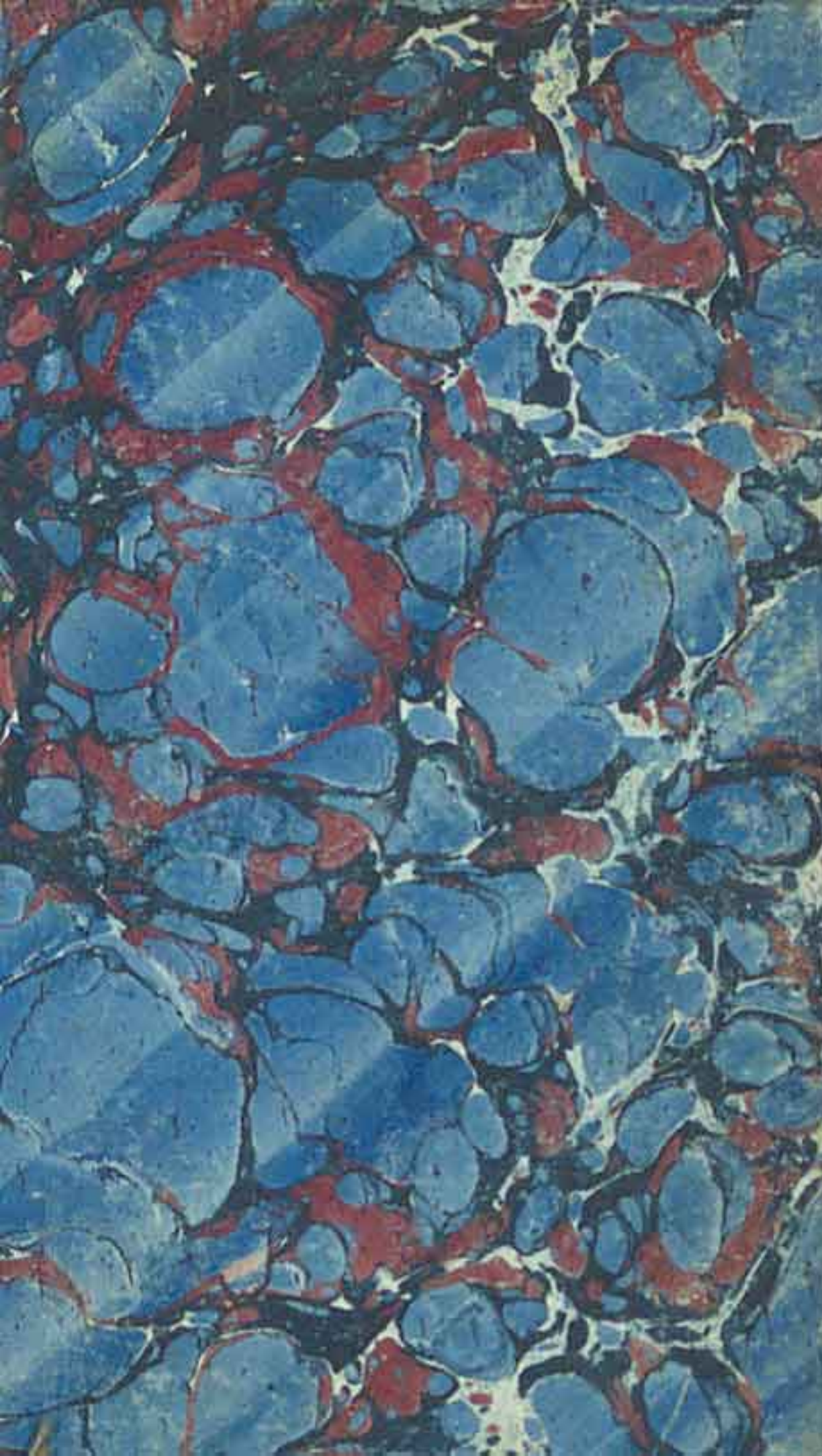
You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

80942

29

0

ԷՊԷՏԻԼԻՅԷ

ՏԱՐԲ

(927)

ՆԱՍԻՏԱԹԼԷՐ

ԱԼՖՕՆՍՕ ՏԷ ԼԻԿՈՐԻ

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒՆ

ԹԷԼԻՖԼԷՐԻՆՏԷՆ ԹԷՐՃԻՒՄԷ՝

ՕԼՈՒՆԾՈՒՄԸ ՏՈՒՐ

2004

ՎԷՆԷՏԻՔ ԸԷՏՐԻՆՏԷ

Ս. ՂԱԶԱՐ ՄԱՆԱՍԹԸՐԸՆՏԵ

ԻԻՉԻՆՃԻ ՊԱՍՄԱ

1834

1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880

1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890

1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

437-96

ՀԱՅԹԱՆԸՆ ՀԷՐ ԿԻՌՆԻՒՆՏԷ
ՕԼՈՒՆԱՃՄԳ

Թ Է Փ Է Ք Ք Ի Ի Ր Լ Է Ր

Պ = Ը Է Ք Է + + Է - Ը Լ Է Ը Է
Ծ = Գ Խ Կ Կ Է Տ Է :

Ա՛ ճան, Ալլահին հուզու-
րունտա օլտուզունա դավի անն
իլէ ինանըս էէրէ դափան . զէ
սէճան էտիս, կիւնահլէրինին
աֆլինի տիլէտիքան սոկրա,
Փեքրինի աչաճագ 'տուրու' Յի-
սուս էֆէնափմիզին խաթրը իչին՝
Ալլահտան նիյազ էտիս, քէն-
տինի կոյս Մարիամ Ասուածա-
ծինէ, զէ ճէննէթին սուրբըսը-

նա սրբաբար շէտերէք, պիր Ողջոյն,
վէ պիր Փառք հօր սէօյլէ :

ԹէՖէքքիւրիւ ահէսթէ ա-
հէսթէ օգու տա, հէր մատտէ-
նին սօնուհաա մէՖհուամուհու
տիւշիւն : Աէ թէՖէքքիւր պիթ-
տիքտէն սօկրա, իւղէրինտէ սու-
լուհան պէա խույլարըն, հէր
քերրէ՝ պիրինի սրադմաղա նիյ-
էէթ էտիս՝ Ալլահա շէօյլէ արդ
վէ իդրար էյլէ .

Եա՛ րասպախմ, սուրբ եկեղե-
ցինին պանա հէր էօյրէթտիյինէ՝
գալի տին իլէ ինանըրմ . զիրա
հէփիտինի՝ սէն եանըլմաղ Ալլահ,
սուրբ եկեղեցիյէ՝ սէն պէյան
էթմիշսին : Ալէմին եարատանը
Ալլահըմ՝ սէն օլտուղուհա, վէ
սալիհլէրէ էպէտի ճէննէթինի
իւճրէթ, վէ կիւնահքեարլարա
ճէհէննէմի զաղաս պէրտիյինէ
ինանըրմ : Սէն զաթինտէ պիր,
վէ հայր, Որդի, վէ հօգին

սուրբ՝ սրժաթտէ իւչ օլտուղու-
նա, վէ Յիսուս Քրիստոս թէն
ալըս էօլտիւյիւնէ, վէլ հասըլ
սուրբ եկեղեցիինն հէր ինանաղ-
ղնա ինանըրմ: Պէնի քրիսթիյ-
ան եարաթարղընա շիւքիւրլէր
օլտուն եա՛ րասպալի. սէն սու-
սուրբ տինտէ եաշայրս էօլմէք
տիր նիյէէթիմ:

Չիւնքի սէն հէր շէյէ դատըր,
վատինտէ տուրուր, վէ մերհա-
մէթլի սին, սէնին էթտիյին վատ-
լէրէ կիւվէնիս, Յիսուս էժէն-
տիմին սէվասլարը հիւրմէթինէ,
կիւնահլէրիմին աժվնի, վէ
սոււնտան սէօյլէ կիւնահսըղ
եաշամագ լութֆինի, վէ սօնուն-
տա ճէննէթին իղղէթինի սէն-
տէն ումարմ:

Սէն թիւքենմէղ էյլէք սին եա՛
րասպալի, վէ թիւքենմէղ մուհասս-
սէթլէ սէվիլմէյէ լայրգօրն. սէ-
նի հէր շէյտէն զիյատէ սէվէրիմ,

վէ սէն կիպի պիր թիւքէնմէդ
քերէմ սահիպինին խաթրընը
երդթըղըմա փիւշման ըմ: Սէն
պանա պու սաաթտա, վէ պիւ
թիւն էօմրիւմտէ լուծֆինի վէր
քի, պիր տահա սէնին խաթրընը
ինճիթմէքտէն իսէ, էօլիւմիւմիւ
իրթիքեապ էաիպ, կերէք սաղ
լըղըմտա, կերէք էօլիւմիւմ սաա
թինտէ սուրք խորհուրդլարա
նաիլ օլայրմ:

Fig. 1. 1.

Պ Ա Ջ Ա Ր Կ Ի Ի Ն Ի Ի Ն

Թ Ի Ֆ Ի Ք Ք Ի Ի Ի Ի Ի Ի .

Ի ն ս ա ն ը ն ն է ի թ ի ճ է ս ի :

Ա . Տ Ի Ի Շ Ի Ի Ն է յ Ճ ա ն , տ ի լ ը լ ի ն ք ի , ս յ ու օ ղ ա ն վ ա ղ ղ ղ ղ ը ն ը ս ա ն ա Ա ղ ա Տ վ է ղ մ ի շ ա ի ղ . վ է ս է ն ի ն Տ ի չ լ ի յ ա գ ա թ ղ ը ն օ ղ մ ա յ ա ղ ա գ ք է ն ա ի ս ղ Ք ա թ ղ ը ն ա է ա ղ ա ա ղ ա ղ , ս ու ը ղ մ ի ղ ա ու թ ի լ ը ն խ ո ղ Տ ու ը ղ ու ը ղ ա ս է ն ի ք է ն ա ի յ է է վ լ ա ա է տ ի ն մ ի շ ս է ն ի փ է տ է ղ մ ու չ ա ա ղ ա է թ ի ն ա է ն ղ ի յ ա ա է մ ու չ ա ա ղ ա է թ ի ղ ս է վ մ ի շ : Ս է ն ա է ս յ ու տ ի լ ը ն է ա ա է ք է ն ա ի յ ի ս է վ ի ա ղ , Տ ի ղ մ է թ ի ն ա է է ա շ ա ղ ա ս ա ն , օ ա ի ղ ա ի լ ը ն է ա ա է

Ճէննէթիննէ նախը էթմէք իջին
եարաթմըշ: Սէն զէվգ սէֆա ի
ջին տողմուշ տէյիլ սին . մալ վէ
գուարէթ քէսալ էտիալ, եախօս
հայլան կիալի՝ եէյիալ իջիալ, ույ-
գու ույոււմագ իջին տողմուշ տէյ-
իլ սին . նէ պոււնլար իջին տող-
մուշսուն, նէ պոււնլար իջին եա-
շամալը սրն . իլա Ալահը սէվիալ
ճանընը էպէտի սէլամէթէ չը-
գարմագ իջին տողմուշսուն, վէ օ
եօլաա եաշամալը սրն: Հաթթա
եարատըլմըշ շէյլէրի Ալահ սա-
նա վէրմիշ իսէ, օ աղիմ նէթի-
ճէնէ էրմէյէ եարարմ օլսուն ի-
ջին վէրմիշ: Այ պանա, հէր
շէյէ ագըլ եօրմուշում, Փագաթ
նէթիճէմի հիչ տիւշիւնմէմիշիմ:
Եւ մերհամէթլի փէտէր, Յիսուս
էֆէնտիմին խաթրը իջին օլսուն,
պանա լութֆինի վէր քի, պոււն-
տան սօկրա սէն պիր պաշգա էօմ-
րէ պաշլայըս, սէնին մուրատը-

նա մութասպրդ կիւնահարդ եա-
շայրմ:

Բ. Սաղլըղընտա Ալլահըն հիզ
մէթինէ մուգայէէտ օլմուշ տէյ-
իլ իսէն, տիւշիւն քի, էօլիւմ
սասթինտէ խղճմտանքըն սէնի
նասըլ էօրսէլէյէճէք. մալլէք օլ-
տուղուէն մալտէն, պիւյիւքլիւք-
տէն, շէրէֆտէն, վէ դէվգտէն
սէֆատէն, էլինտէ պիր շէյ գալ
մատրղընը՝ օ սօն կիւնէրինտէ
անլայաճագ օլուրսան, նէ կէօ-
նիւլ աղասըլ չէքէճէքսին. հէ-
վայի պիւյիւքլիւքլէր, վէ հիջէր
ուղուրուէնա՝ հէմ Ալլահըն լութ-
ֆունու, հէմ քենտի ճանընը
գուրսան էտիպ, պիր տահա էլէ
կէթիրմէյէճէյինի, վէ թութ-
տուղուէն էօլտան կերի տէօնմէյէ
վագթին օլմատրղընը տիւշիւն-
տիւքճէ, սլաղանըպ գալաճագ-
սըն: Օ նէ իւմիտ քեսիքլիյի տիր-
վայ ուգուպէթ վայ: Աագթին

տէյէրի 'նէ օլտուղունու օ զաման
անկարսըն ամմա , տէյտիրէճէք
վագթին գալմաղ . թէքրար է .
տինմէյէ գանընը տախի վէրիրսին
ամմա , կեչէն վագրթ կերի տէօն
մէղ : Ալլահը սէվիալ , Ալլահըն
հիզմէթինտէ եաշամըշ օլմայան
քիմսէնին հագգընա 'նէ մուսի
սէթլի կիւն տիւր օ :

Գ . Պու աղիմ 'նէթիճէմիղ
մասլահաթինի գուլագ արտընա
պրագմըշըղ : Մալ սիրիթթիրմէյէ
չալըշըրըղ . եէյիսլ իչիսլ զէվգ
սէֆա էթմէյէ սագարըղ . 'նէ ԱԼ
լահա հիզմէթ էթտիյիմիղ վար ,
'նէ ճանըմըղըն սէլամէթինի տիւ
շիւնիւրիւղ . վէ էսէտի 'նէթիճէ
միղի ջօճուգ օյունճաղը եէրինէ
գօմուշուղ : Պէօյլէ 'նիչէ քրիսթիյ
անլար չալըսլ չաղըրարագ , կիւ
լիւսլ օյնայարագ , ճէհէննէմէ
տէօքիւլիւյօր : Եաղլոգ քի , ճէ
հէննէմ 'նէ օլտուղուն սիլմէղլէր :

Ատամ , ճէհէննէմէ կիթմէյէ
պու գատար եօրուլույօրսուն
տա , ճանրնը սէլամէթէ չըգար-
մաղա հիչ պիր շէյ էտէճէք տէյ-
նը մի սին : Փրանչա փատիչա-
հը Փրանչիսիոսուն պիր սիրքեա-
թիպի էօլիւրքեն « Եաղըդ քի ,
փատիչահըմըն մէքթուպարընը
եաղմաղա պու գատար քեաղըս
սարֆ էթմիշիմ տէ , քենաի կիւ-
նահլարըմը իշարէթ էթմէյէ պիր
թապագասընը դուլանմամըլըմ
քի , պիր էյի խոսատվանանք օլայ-
տըմ » տէյէրէք էօլմիւշ : Իսփա-
նեա փատիչահը իւջիւնճիւ Փի-
լիպպոս էօլտիւյիւ դաման « Քեշ
քի փատիչահ օլաճաղըմա , չէօլ-
լէրտէ Ալլահա հիղմէթ էթմիշ
օլայտըմ » տէյի աղլամըշ : Լաքին
օ սաաթաա աղլայըս ֆէրեատ
էթմէնին նէ ֆայտէսի օլուր-
ճան աճըսընը արթըրմագտան
ղայրի իշէ եարամաղ : Սէն տէ

պուր իւժիտսիղլիյէ տիւշմէք իսթէ-
մէզսէն, էլին տիւշտիւյիւնտէն
խարէթ ալ, ճանրնը սէլամէթէ
չըգարմաղա ճահտ էյլէ: Աէ պիւ-
քի, Ալլահն իսթէտիյինտէն
խարըճ հէր նէ սէօյլէր, իշլէր,
վէ տիւշիւնիւրսէն, հէփ զայ օ-
լուր: Տէ իմտի գալգ. եաշամա-
նը թէսլտիլ էտէճէք վազըթ տըր:
Նիսթէրսին. իրշաա օլմաղա՝ էօ-
լիւմ սաաթինէ մի պէքլէյէճէք-
սին. էպէտիլէք գափուսուհտա,
ճէհէննէմին աղղընտա, իսլահ օլ-
մաղա գալմայաճագ վազթէ մի
պէքլէյէճէքսին: Աման եաճրապ-
պի, աֆվէյլէ պանա. զիրա սէ-
նի հէր շէյտէն զիյատէ սէվիպ,
հէր շէյտէն զիյատէ՝ խաթրընը
ինճիթտիյիմէ փիւշման ըմ:

եառ օլուրսուն՝ Ալլահտան տա-
էպէտէն սէֆիլ օլուր, ճէհէն-
նէմտէ եանարսըն : Պու սուրէթ-
տէ մասլահաթլարըն մասլահա-
թը պու տուր . հէր մասլահաթ-
տան միւհիմ, հէր մասլահաթ-
տան էլզէմ, Ալլահա հիզմէթ է-
տիպ, ճանընը սէլամէթէ չոգար-
մագ տըր : Սագըն էյ քրիսթիյան
գարտաշ, շիմտի մէզագըմը իճրա
էտէյիմ տէ, սոյրա Ալլահա տէօ-
նէր, ինշա Ալլահ ճանըմը սէլա-
մէթէ չոգարըրըմ տէմէ : Պու
Ֆասիտ իւմիտ նիչէ ճանլարը ճէ-
հէննէմէ աթմըշ տըր . ծուար տա
սէնին կիպի սէօյլէր իմիշ : Լաքին
շիմտի ճէհէննէմտէ եանայօր,
արթըգ սէլամէթլէրի եօգ . ճէ-
հէննէմէ կիթմէյի՝ ճէհէննէմտէ-
քի ճանլարըն հանկիսի գուրսուշ
ուաու : Լաքին աֆիլին իւմիտի
իլէ կիւնահ իշլէյէնէ՝ Ալլահ պէտ-
տուա օգուր . « Լանէթ օլսուն

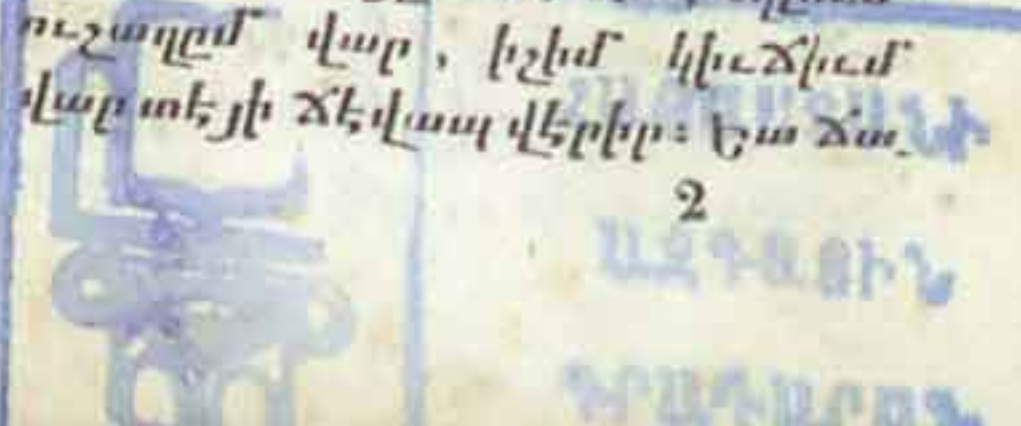
իւմիտէ խսթինառէն կիւնաս իշ-
էյէնէ” : Ըստ կիւնասը իշէյիմ
տէ , սօնրա վարըր խոստովա-
նանք օլուրում , տէրսին . լաքին
վադըթ պուլաճաղընը նէ պիլեր-
սին . կիւնասը իշէտիյինէ էօլ-
մէյէճէյինի սասիհ պիլերմիսին :
Օ արատա Ալլահըն լութֆուլու
ղայպ էտէրսէն , եա պիր տահա
պուլամաղսան : Ալլահ մէրհա-
մէթ էտէր ամմա , քէնախտէն
դօրդանլարա էտէր . քէնախի
սայմայանլարա էթմէղ . « Օնուն
մէրհամէթի քէնախտէն դօրդան-
լարա տըր” (Ղուկ . Կ . 30 :)
խոստովանանք օլտուղում զա-
ման , իքի կիւնաս սէօլէյէճէյի-
մէ , իւչ տէ սէօլէսէմ օ տուր :
Նօդ . զիրա Ալլահ իքի կիւնասը
աֆվ էտէրսէ , իւչիւնճիւյիւ
էթմէյէճէք օլուր : Ալլահ սապր
էտէր ամմա , հէր զաման սապր
էթմէղ . « Կիւնասլարընըն էօլչիւ-

սիւ տօլտուգտա , ճէզալարրնր
վերիր . (ք . Մակ . 7 . 14 :) Կիւ
նահրն էօլջիւսիւ տօլտուգլայրն ,
Ալլահ արթըգ աֆիլ էթմէզ . եա
էօլիւմ կեօնտէրիր , հագգընտան
կելիր , եա կիւնահքեարը քենտի
հալինէ սրագըր քի , կիւնահտան
կիւնահա իսեանրնր արթըրըս ,
ճէհէննէմէ կիտէր . սու զազաս
էօլիւմտէն սէթէր տիր : Ըու օ
գուտուղունա տրգգաթ էյլէ սի
րատէր , թէքմիլ օգու տա , քեն
տինի Ալլահա վեր . օլմայա քի ,
սու էօլիւթ Ալլահրն սանա
կեօնտէրտիյի սօն խասէր օլսուն :
Շիմտիյէտէքխաթըրնր երգթըրըն
եէթիշիր . եէթէր սասըր էթտի :
Պիր մահացու կիւնահ տահա իշ
լերսէն , Ալլահ արթըգ աֆիլ էթ
մէզ . գօրգ , թիթիրէ . սու ճան
մասլահաթըտըր , էսէտիլէք մաս
լահաթըտըր : Պու էսէտիլէք զաի
լէսի՛նիչէ քիմսէլէրի տիւնեաաէն

այլըրըստ, հիւճրէլէրէ գափաթմըշ
 տըր, չէօլլէրտէ, մաղարալարտա
 եաշաթմըշ տըր: Այն հալիմէ
 պէնիմ. իշէալիյիմ սոււնճա կիւ-
 նահ ըլա եիւրէյիմ տէրալի, ճա-
 նըմ եարալը, ճէհէննէմի էալին-
 միշ, Ալլահը իթիրմիշիմ: Աման
 եա ըսապսլիմ, եա մէրհամէթլի
 փէտէրիմ, պէնի քէնալի մու-
 հապպէթինէ պաղա:

Բ. Պու էպէալիլիք մասլահա-
 թընա խալգ նէ գատար հաճէթ-
 սիզ տիր: Տիւշիւն քի, ճանլա-
 ըրնըն սէլամէթինտէն զայրի՝ հէր
 շէյէ մուգայէէտ օլույօրլար. Ալ-
 լահըն հիղմէթինտէն զայրի՝ հէր
 իշէ վագըթ սուլույօրլար: Տիւ-
 նեա առամլարընըն պիրինէ՝ սուրբ
 խուրհուրդլարա սըգճա եագ-
 լաշ, եախօտ կիւնտէ եարըմ սա-
 աթ տուա էյլէ տէսէն, օլուամ
 ուշաղըմ վար, իշիմ կիւճիւմ
 վար տէյի ճէվապ վէրիւր: Ես ճա-

26-1566

նրն եօգ մու, ա՛ զավալլը: Էօ-
լիւմ սասթինտէ օղլունու ուշա-
ղընը չաղըր, մալինի միլքինի սիր
եէրէ կէթիր. էյէր ճէհէննէմլիք
խէն, սէնի գուրթարա կէօրսիւն-
լէր կէօրէյիմ: Գա՛րսաշ, Ալլահ
ըլա աիւնեայը, ճէննէթ իլէ կիւ-
նահը սիրսիրինէ ույաուրուր-
ում իւմիտի իլէ քէնաիինի ալ-
տաթմա. ճան սաղարլըղը գօլայ
մասլահաթ տէյիլ սիր. ճանընը
գաղանմագ իսթէրսէն, քէնաի-
նէ զօր էթմէլիսին, չալըչու էօ-
րուլմալըսըն: Նիչէ քրիսթիյան-
լար՝ սօնրա Ալլահըն հիզմէթի-
նէ տիւշէր, ճանըմը սէլամէթէ
չըգարըրըմ իւմիտի իլէ, հալա ճէ-
հէննէմտէ եանայօր: Աղ վագըթ-
տա սօնու կէլէճէք շէյէ՝ տուր-
մայրսլ ագըլ էօրուսլ տա, սօնու
օլմայան իշի՝ պէօյլէ գուլագ ար-
արնա արագմագ՝ նէ ագըլըրըր
արը: Հալինի տիւշիւն ա՛ քրիս-

Թիյան , հալինի տիւշիւն , տիւշիւն քի , ջօղա վարմաղ , սոււ եէրտէն կէօջ էտիսլ , էսլէտիլիք մէմլէքէթինէ վարաճագսըն : Այն հալինէ . էյէր սիլր քերրէ ճէհէննէմէ տիւշէրսէն , ծնտան սօկրա աըթըգ չարէն էօգ :

Գ . Ա՛ քրիսթիյան , քէնտին քէնտինէ շունու տիւշիւն . սիլր ճանըմ վար , իթիրիրսէմ՝ հէր շէյի իթիրմիշ օլուրում . սիլր ճանըմ վար , սու ճանըն թէլէթիլէ սիլր տիւնէա գաղանըրսամ , նէմէ՞ էարար : Պիլր սիւյիւք ատամ օլուրսամ , էվիմի էվլատլարըմը սիւյիւտիւրսէմ , ճանըմը իթիրտիքսէն սօկրա՝ նէ՞ գաղանմըշ օլուրում : Պիլր դաման տիւնէատէ էաշայըսլ տա , հալա թէնլէրի մէղար չուգուրունտատար տաղըն , վէ ճանլարը ճէհէննէմտէ սիւրկիւն օլանլարա՝ կէօրտիւքլէրի սիւյիւքլիւք , էթտիւքլէրի դէՖգ , սիւրտիւքլէրի

տարած՝ նէ՛ ֆախտէ կտէ պիլ-
միշ : Պու սուրէթտէ էյէր պիր
ճանըմ վար ըսա , վէ էյէր ճան
պէնիմ իսէ , վէ պիր քերրէ ի-
թիրտիյիմէ՛ պիր տահա էլէ կե-
թիրէմէղսէմ , սէլամէթէ չըգար-
մաղա չօգ ճահտ էթ մէլիյիմ : Փէք
միւհիմ պիր մատտէ տիր պու-
ղիրա եա էպէտէն գուլթու , եա
էպէտէն գուլթուղ օլմագտան
խպարէթ տիր : Ա՛հ , բանպալի , պի-
լիրիմ , ութանըրըմ , շիմտիյէտէք
քէօր եաշամըղըմ , սէնտէն ուղագ-
գալմըղըմ . շու պիր տանէ ճա-
նըմը սէլամէթէ չըգարմաղա
պագմամըղըմ : Սէն եա մերհա-
մէթլի փէտէր , Յիսուսուն իաթ-
րը իչին օլսուն , պէնի սէն սէլա-
մէթէ չըգար . հէր շէյիմ ֆիտա
օլսուն , թէք սէնի իթիրմէյիմ ,
էֆէնտիմ : Եա կոյս Մարիամ ,
իւմիտիմ սէնտէ տիր , թէսիրլի
շէֆաաթընլա պէնի սէն սէլա-
մէթէ չըգար :

ՍԱԼԻ ԿՒՒՆԻՒՆ

ԹԻՖԼԻՍԻՆ

Մահացում իմանակ :

Ա. ՀԱԳ Թաալա սէնի՝ քէն-
տիյի սէվմէք իչին եարաթմըչ ի-
քէն, տիւշիւն քի, նէ ալչադ
նամքէօրլիւյիւլէ քէնտիյէ ասի
օլմուշսուն. տիւշմէն նաղարլըլա
պադըպ, նէ լութֆունու սայ-
մըչսին, նէ տօսթլուղունու իթի
պար էթմիշսին: Իշէ յէճէյին կիւ-
նահ ըլա Ալլահին խաթրընը եը-
դաճաղընը պիլիբքէն, սայմայըպ
իշէափն մի: Վիւնահ իշէյէն նէ
եամփար. Ալլահա արգասընը

տէօնէր, Ալլահը խօրլար, էլ տա-
խի գալարըրը, վէ Եսայի մարգա-
րէնին « Մուպարէք բուհունու
ինճիթտիլէր » (ԿԳ. 10.) տէ-
տիյի կիպի, եիւրէյինի աճըարըր :
Կիւնահ իշլէյէն քիմսէ՝ ամէլի ի-
լէ Ալլահը գօլար . պէնտէն ու-
ղագ կիթ, պէնիմ սանա իթա-
աթ էտէճէյիմ եօգ, սանա հիգ
մէթ էտէճէյիմ եօգ, սէնի նէ սա-
հաս թանըրըմ նէ Ալլահ, պէ-
նիմ ալլահըմ շու զէվգիմ տիր,
շու քեարըմ, շու ինթիգամըմ
տըր տէր : Սէն տէ կիւնահը իշլէ-
տիյին զաման, գալպինտէն պէօյ-
լէ սէօյլէտին : Պիր քրիսթիյան՝
կեօղ կեօրէ՝ նիճէ պիր մահացու
կիւնահ իշլէյէ պիլիւր տէյի, տէ
Փացցի տէալիքլէրի սրբուհի Մա-
րիամ թաաճճիւպ էտէր իմիշ .
սէն նէ տէրսին, աճասպա գաջը-
նը իշլէմիշտին : Աման եա՝ ըսպ-
պի, պանա մէրհամէթ էյլէ : Սէն

կիպի պիր թիւքենմէզ քերէմ
սահիպինին խաթրընը ինճիթմիշ-
խմ . թէօլպէլէր օլսուն : Սէն
թիւքենմէզ մուհասպպէթէ լայ-
ըդ էֆէնտխմ , սէնի խօրլատը-
ղմա միւշման ըմ , կիւնասլէրի-
մի աֆիլ էյլէ . պունտան պէօյլէ
կիւնաստէն իքրաս էտիպ , սէնի
սէվէրիմ :

Բ . Տիւշիւն քի , սէն կիւնաս
իշլէտիյին դաման , Ալլահ սանա՝
օղուլ , սէնի հիչտէն եարատան
Ալլահըն պէն իմ , սէնի դանլմլա
սաթըն ալմըշըմ , կիւնասը պէն
սանա եատագ էթմիշիմ , սօկրա
ղաղապըմա ուղրարսըն տէտիք-
ճէ , սէն տէօնէր՝ խայր , պէնիմ
սանա իթաաթըմ եօգ . պէն պու
մէղագըմը իճրա էտէճէյիմ ,
սէնին կիւճէնտիյին վաղիֆէմ
տէյիլ , դօ լութֆունու տա դայս
էտէյիմ , դայս էթմէմ , տէմիշ-
սին : Ա՛հ , Ալլահ . պիր տէյիլ .

պին տէյիլ, չօգ տէֆա՛ սէօյլէմի-
շիմ: Եա սէն նա՛սըլ սասըր էթ-
աին: Ա՛հ. կիւնաս՛ իշլէմէքտէն
իսէ, քէշքի էօլմիւշ օլայտըմ:
Խայր, պուճտան սօկրա պիր տա-
հա խաթրընը ինճիթմէմ. սէնի
ճանտան սէվէրիմ էա՛ քերէմ
սահիպի, սէն պանա մէթանէթ
վէր, վէ մուհապպէթինի իհսան
էյլէ քի, սէնի էօմրիւմ օլտուգ-
ճա սէվէյիմ:

Գ. Կիւնասըն էօլջիւսիւ թէք-
միլ օլուճա, հագ թաալա կիւ-
նասքեարտան էլ չէքեր. «Ալլահ
սասըր ըլա պէքլէր քի, շերիաթ
կիւնիւ կելիպ՝ կիւնասլարընըն
էօլջիւսիւ տօլտուգտա հագլա-
րընտան կելէ» . (Բ . Մակարայ .
իլ . 14 :) Պու սուրէթտէ պի-
րատէր, պիր տահա ճանըն կիւ-
նաս՛ իշլէմէք իսթէրսէ, սօկրա
խոստովանանք օլուրում տէմէ .
էա օ սաաթտա Ալլահ սանա է-

Ճէլինի կէօնատէրի րսէ նէ եափաբարն . եա Ալլահ սէնտէն էլինի չէքերսէ , սէնին հալին էպէտիլքտէ նիճէ օլուր : Նիչէ ճանլար պէօյլէ զայ օլմուշ տուր : Օնլար տա աֆիլէրինի ումարտը , լաքին էճէլ պասըպ , ճէհէննէմէ տէօքիւլտիւլէր : Գօրդ , թիթիրէ , սանա տա էօյլէ օլմասըն . Ալլահըն քերէմինի՝ քենտի խաթըրընը երգմաղա գուլլանան ատամ՝ մերհամէթէ լայրդ տէյիլ : Ալլահ սանա պուենճա կիւնասը աֆիլ էթտիքտէն սօկրա , պիր մահացու կիւնաս տահա իշլէրսէն՝ արթըդ աֆիլ էթմէզ տէյի փէք գօրգմալըսըն : Սանա շիմտիյէտէք պէքլէտիյինէ շիւքը էյլէ : Աէ պիր կիւնաս տահա իշլէմէքտէն իսէ , էօլիւմիւնիւ իրթիքեապ էթմէյէ՝ պու սաաթտա գալի նիյէէթ գօ : Աէ պու կիւնտէն աղզընտա էզպէր էյլէ . եէթէր էֆէնտիմ

սէնին խաթրընը երգարմ . պուն-
տան պէօյէ գաղան էօմրիւմիւ
սէնի ինճիթմէյէ թէլէֆ էթմէյ-
իմ . եօգ , եօգ . լայրգ տէյիլ տիր .
իլլա եալընըգ սէնի սէվմէյէ , վէ
սէնին խաթրընը ինճիթտիյիմ
կիւնահլարը աղլամաղա սարֆ է-
տէյիմ : Պիւթիւն եիւրէքտէն
փիւշման ըմ , սէվկիւլիւ Յիսու-
սում . պունտան սօնրա սէնի սէվ-
մէք տիր նիյէէթիմ , սէն պանա
գուվլէթ վէր : Նա՛ աղիղ վալի-
տէմ Մարիամ , պանա սէն եար-
տըմ էյլէ . ամին :

ՉԱՐՇԱՄՊԱ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԻՖԼԻՍԻՆԻ

ԷՃԷԼ :

Ա. ՏՈՒՇԻՒՆ քի , սոու էօ-
միւր պիթէճէք տիր . էմրի Հադ
սաարր օլաուդլայն , էօլէճէքսին :
ԷճԷԼ սահիհ տիր , լաքին կէլէ-
ճէք վադթի մալուամ տէյիլ : Պիր
ատամրն էօլմէսի նէյէ պադար ,
Եիւրէյէ պիր տամլա , կէօյիւստէ
պիր տամար չաթլամասը , պիր
պօղմաճա էօքսիւրիւք . պիր դան
թաշգրնիլըր . պիր դէհիրլի պէօ-
ճէյին տալամասը , պիր հարարէթ ,
պիր էարա , պիր չիպան , պիր սու

Ճօշմասը , պիր զէլզէլէ , պիր երլ
տըրըմ , նէթիճէի քելամ պիր
շիմէք պիլէ սէնի էօլտիւրէ պի-
լիր : Էճէլ սէնի փէք մէմուլ էթ-
մէտիյին զաման պասար : Նիչէ
քիմսէլէր ագշամ ույգույա եա-
թըպ , սասպահըսը էօլիւ պու-
լունմուշ , սանա տա էօյլէ օլա-
մազ մը : Պուենճա զաթիլ էօլէն-
լէր , էօյլէ էօլմէք խաթըրլարըն-
տան կէչմիշ մի խտի . լաքին էօյլէ
գըամէթ օլտու . վէ էյէր կիւնահ
իչինտէ խտիլէր իսէ , շիմտի ճան-
լարը նէրէտէ տիր . վէ պիւթիւն
էպէտիլիքտէ նէրէտէ գալաճագ-
լար : Հէր նասըլ օլուրսա օլտուն .
շու սահին տիր քի , սէնին տէ
պիր վագթին օլաճագ , ագշամ
օլուպ սասպահ օլմայաճագ . սա-
պահը կէօրիւպ , ագշամընը կէօր-
մէյէճէքսին : Խըրսըզ կիպի կիզ-
լի վէ սէսսիզ կէլիրլամ , տէր Յի-
սուս էթէնտիմիզ : Սէնին մէրհա-

մէթլի էֆէնտին ճանրնրն սէլա-
մէթինի խաթէտիյի իչին սանա փի-
չին խաապէր վէրիյօր : Սէն տէ դըյ-
մէթինի պիլ, նասիհաթինի իչինէ
եարաթ, վէ էճէլ կէլմէտէն, էյի
էօլմէյէ թէտարիք կէօր : « Հազըր
պուլունուն » տէր էֆէնտիմիդ :
Օղաման հազըրլանաճադ վադըթ
էօդ, հազըր պուլունմալը : Եօլէ-
ճէյին սահիհ տիր . սէնին հադ-
դընա պու տիւնեանրն օյունու
պիթէճէք ամմա, նէ զաման . պիր
սէնէտէն մի, պիր այտան մը .
եարրնա սաղ չըգաճադ մը սըն :
Եւ Յիսուս, Ֆիքրիմէ նուր վէր,
կիւնահլէրիմի աֆվ էյլէ :

Բ . Տիւչիւն քի, էօլիւմ սաա-
թինտէ, պիր տէօլէքտէ սէրիլի
եաթարղըն էէրտէ եանրնատա
քահանայ՝ ճանրնրն մասլահաթը-
նը խաթրընա պրագըր, ադրասլան
էթրաֆընտա տուրմուշ աղլար .
պաշըն ուճունտա խաչելութիւն,

այադըն ուճուճատա պիր մուճ ,
ախրէթէ կեօջմէք իւզըն սին . սէ-
նին պաշըն սէրսէմ , կեօղէրին
գարարմըշ , տիլին գուրու , պօ-
ղադըն գափալը , կեօքսիւնտէ ա-
ղըրըգ , գանըն տօնմուշ , էթին
էրիմիշ , էիւրէյին տէրալի . հէր
շէյի պրագըս , չըրչըսլագ , վէ
սէրսէթիլ սէնի պիր չուգուրա
աթաճագլար քի , օնտա ջիւրիւյ-
իւս , գուրալար Ֆարէլէր թէնի-
նի կեմիրէ կեմիրէ՝ էթի սոյուլու
տէօրթ քեմիյինիւէ , պիր ալուճ
գօգմուշ թօփրադընտան զայրը
շէյին գալմայաճագ : Պիր մէղար
աչ տա , իջինտէ եաթան՝ մալի-
նին սայրսընը պիլմէղ զէնկինէ
պագ . զարուրէթլէ եաշամըշ՝
վարեէմէղ խասիսէ պագ . հէվաի
նէֆս իլէ եաշամըշ՝ եօսմա գա-
րըյա պագ . պագ նէյէ տէօնմիւշ :
Իշթէ էօմիւր տէտիյին էօյլէ պի-
թէր : Էօլիւմ սաաթիւնտէ շէյ-

Թանլար էթրաֆընը ալըսլ , չօ-
ճուգ եաշընտան սէրի իշէտիյ-
ին կիւնասլարը էօնիւնէ տէօքեր :
Շիմտի սանա կիւնասլը իշէթմէք
իչին , շէյթան էօղիւրլէր սու-
լուր , գապահաթի էօրթէր , սիւյ-
իւքլիւք սէվտասը սիր սիւյիւք
կիւնաս տէյիլ տիր տէր . շու սէ-
ֆա՝ շու թէքլիֆսիղլիք զարար-
սըղ շէյ տիր . սու քիւսիւտէ
սէնին հագգըն վար . սու կեօ-
րիւշմէնին զարարը եօգ տէր . լա-
քին էօլիւմ սասթինտէ կիւնա-
հըն սիւթիւն աղըրըղընը կեօ-
ղիւն էօնիւնէ գօր . վէ օ էսէտի-
լիք ըշըղընտա՝ սիր միւթաալ Ա-
լահըն խաթրընը երգմագ՝ նէ
սիւյիւք գապահաթ օլտուղու-
նու կեօրիւրսիւն : Աել խմտի վա-
գըթ կէչիւմէ . շիմտի էտէ սիւլիւ-
քէն , չարէսինէ սագ , էօլիւմ
սասթինտէ էտէճէյին՝ վագըթ-
սըղ օլուր : Ալլահ , Ֆիքրիմի սէն
աչ :

Գ. Էջօլիւմ պիր տէմ տիր քի ,
էպէտիլիք ծնա սլաղլը տըր : Է-
ճէլ տէօշէյինտէ եաթան աուամ
էջմէք իւզսէ օլմանղա , իքի էպէ-
տիլիյին պիրինէ եագըն վարմըշ
տըր . վէ հանկիտի դըսմէթ օլա-
ճաղը՝ օ սօն չէնէ աթմասընա սլա-
գար . ծնտան սօնրա պիր տէմտէ՝
ճանը եա էպէտէն ճէննէթտէ
տիր , եա էպէտէն ճէհէննէմ-
տէ : Անյ օ տէմ , օ չէնէ աթըմը .
օ նէ տէմ տիր քի , պիր էպէ-
տիլիք ծնա սլագար . պիր էպէ-
տիլիք քի , եա իղղէթ կեօրէճէք
եա աղասլ . պիր էպէտիլիք քի ,
եա տախմա գութլու օլաճագ ,
եա տախմա գութսուղ . եա Ֆէ-
րահ կեօրէճէք , եա իղթիրասլ չէ-
քէճէք . պիր էպէտիլիք քի , եա
հէր էյլիյէ նախլ օլաճագ , եա հէր
պէլայէ միւպթէլա . պիր էպէտի-
լիք քի , եա պիր ճէննէթ գաղա-
նաճագ , եա պիր ճէհէննէմ էտի-

նէ՛ճէ՛ք : Աէլ—հասըլ օ տէմտէ սէ-
լամէթ չըդարն ըսա , արթըդ գօր-
գուն գալմադ , էպէտէլ—ասլասա
րահաթ մէ մուծլու օլուրսուն :
Աէ իլլաեանըլըսլ ճէհէննէմէտիւ-
շէրսէն , Ալլահ՝ Ալլահ օլտուգ-
ճա , սէն մուսիպէթլէր իշինտէ
իւմիտսիդ տէրտիմէնտ գալըրսըն :
Ճէննէթ նէ օլտուղունու , ճէ-
հէննէմ՝ նէ օլտուղունու , մահա-
ցու կիւնահ , Ալլահըն խաթրընը
ինճիթմէք , էմրինի պասմագ նէ
օլտուղունու , խոստովանանքտա
կիւնահ սագլամագ , էլին զարա-
րընը էօտէմէմէք նէ օլտուղունու
էօլիւմ սաաթինտէ անլարսըն :
Այ հալիմէ տէյէճէք ճան իւս-
թիւնտէ օլան ատամ , պիր ազ-
տան Ալլահըն հուղուրունա չը-
գաճաղըմ . անճասլա գըսմէթիմէ
նէ հիւքմ՝ օլաճագ . նէրէյէ կիտէ-
ճէյիմ , ճէննէթէ մի , ճէհէննէ-
մէ մի . մէլաիքէ իլէ մէսրուր օլ-

մաղան մը, եօղաս ճէհէննէմ ճան-
լարլըլա եանմաղան մը : Ալլահ
էվլատը մը օլաճաղըմ, եօղաս
շէյթան էսիրի մի : Չօղ դալմա-
տը, վայ սանա, պիր աղտան
տույարըմ . վէ պիր քերրէ նէ-
րէյէ դօնարսամ, էպէտէն ճնտա
դալաճաղըմ : Աման Ալլահ,
պիր դաչ սաաթտան, պիր դաչ
տագիգատէն, սէնիմ հալիմ նէ
օլաճագ : Ըու վերտիյիմ Ֆէնա
իպրէթի, վերտիյիմ դարարը,
երգտըղըմ ըրղը էօտէմէղսէմ,
տիւշմէնիմէ էիւրէքտէն հէլալ
էթմէղսէմ, պիր էյի խոստովա-
նանք օլմաղսամ, հալիմ նիճէ օ-
լաճագ : Օ դաման՝ կիւնահը իշ-
լէտիյին կիւնէ, օ սէֆայը էթ-
տիյին կիւնէ, օ ինթիգամը ալ-
տըղըն կիւնէ պին լանէթ օղուր-
սուն ամմա, նաֆիլէ օղուր . զի-
րա օ արատա էթտիյին՝ Ալլահըն
մուհապպէթինտէն տէյիլ, դա-

դասարն գօրդուսունտան արբ :
Իշթէ շիմտի պու սաաթտան
Թէօվպէ էտէրիմ եա՛րապպի , էօ-
լիւմ սաաթինէ պէքլէմէմ . պու
սաաթտան սէնի սէվէր , սանասա-
րըլըրըմ . սէնին գուճաղընտա էօ-
լէյիմ : Սէն աղիղ վալիտէմ Մա-
րիամ , օ տար սաաթտա պանա
սէն իմտատ էյլէ , սէնին էթէյին
պլթընտա էօլէյիմ :

Փ Է Ր Շ Է Մ Պ Է Կ Ի Ի Ն Ի Ի Ն

Թ Է Ֆ Է Գ Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի

Շ Է Ի Ե Լ Ի Կ Ի Ի Ի Ի Ի :

Ա . ՃԱՆԹԱՆ ԹԷՆԱԿՆ անըըլտըըը
 պիրլէ , Ալլահըն հուզուրուսա
 վարրալ , շէրիաթի կեօրիւլէճէք
 տիր : Հաքիմին՝ սէնին խօրլայրալ
 զազասլա կէթիրտիլին՝ հէր շէյե
 գատըր պիր Ալլահ տըր . շիքեայ
 էթճիլէրին՝ տիւշմէնին օլան շէյ
 թանլար տըր . կեօրիւլէճէք տա
 վա՝ քեՆտի կիւնասլարըն տըր .
 հիւքմի տէօնմէզ . ճէզասըր պիր
 ճէհէննէմ տիր : Ա՛րթըդ նէ եա
 ըան Վար նէ սոգրասլա , նէ տութ .

մասրահաթ սէն իլէ Ալլահըն պէյ-
նինտէ կէօրիւլէճէք : Աիւնահա-
րընըն շիւքինլիյինի օ դաման կէօ-
րիւպ , շիւտիքի էթաիյին կիպի՝
էօղը էակէմէղսին : Աերէք աիլ ի-
լէ , կերէք Ֆիքր իլէ , կերէք ա-
մէլ իլէ իշլէաիյին կիւնահարհէփ
թէֆթիշ օլունուպ , խաթըր էթ-
աիյին , իւշէնաիյին , էօրնէք օլ-
տուղուն դասահաթլար՝ հէփ
Ալլահըն ատալէթ վէղնէսինտէն
կէչէճէք աիր . վէ էյէր պիրինտէ
դասահաթլը պուլունուրսան ,
վայ հալինէ : Աման Յիսուսուժ ,
ատիլ հաքիմիժ , շէրիաթիմի կէօր-
մէտէն՝ կիւնահարըմը աֆվ էյլէ :

Բ . Տիւնեանըն սօնունտա հադ
թաալա ալէմին շէրիաթինի Յուլ-
սափաթ տէրէսինտէ կէօրէճէք :
Թէնլէրին ճիւմլէսի աիրիլիպ ,
ճանլարլյլա պերապէր՝ ամէլլէ-
րինէ կէօրէ իւճրէթլէրինի , եա-
խօտ ճէղալէրինի ալմաղա կիտէ-

Ճէքլէր : Տիւշիւն քի , էյէր ճէ-
հէննէմլիք օլուրսան , սէնին սու-
թէնին՝ օ սէֆիլ ճանրնա էպէ-
տի զընտան օլաճագ : Օ դատէմ-
սիղ սաաթտա ճան ըլա թէն պիր
պիրինի սուլունա , ճան թէնէ
լանէթ օգուր , թէն ճանա . շէօյ-
լէ քի , շիմալիքի հալտէ հարամ
սէֆալար արամաղա իթթիֆագ
էտէն ճան ըլա թէն , էօլտիւք-
տէն սօհրա , պիր պիրինին ճէլա-
տը օլմագ իչին՝ զօր ուլա պիրլէ-
շիրլէր : Աէ իլա ճանրն սէլամէ-
թէ չըգարսա , սէնին սու թէնին
կիւղէլ , փարլագ տիրիլիս , նէ
տէրա կէօրիւր , նէ պէլա . վէ
ճանրն ըլա , թէնին իլէ գութլու-
էօմիւրէ լայրգ օլուրսուն : Իշթէ
տիւնեանրն օյունու պէօյլէ պի-
թէր : Օ դաման սու տիւնեա-
նրն պիւլիւլիւքլէրի , տարաթլա-
րը , սէֆալարը հէփ պիթէր : Հէ-
փիսի պիթտի , ֆագաթ իքի էպէ-

տիւլիք գալար . պիրի իզգէթլի ,
պիրի ազապլը . պիրի գուլթուլ ,
օպիրի գուլթուլ . պիրի սէվինճ-
լի , օպիրի ուգուլթլի : Այլ-
նահարզար ճէննէթտէ , կիւնահ-
քեարլար ճէննէմտէ : Այլ
հալինէ օ դաման՝ սու տիւնեայէ
եիւրէք եափըշթըրանըն . տիւ-
նեանըն մէյմէնէթսիզ մէզագլա-
րը իչին , հէր շէյտէն եատ օլմուշ ,
հէմ ճանընը իթիրմիշ՝ հէմ թէ-
նինի , հէմ ճէննէթի՝ հէմ Աւ-
լահը :

Գ . Մահշէր կիւնիւնտէ օլու-
նահագ սօն հիւքմիւ տիւշիւն .
հաքիմիմիզ Քրիստոս կիւնահ-
քեարլարա տէօնիւս , սիզին կիւ-
նիւնիւզ պիթթի ա՛նամքեօրլէր ,
սիզին կիւնիւնիւզ պիթտի . շիմ-
տի նէօլպէթ պէնիմ տիր . շիմտի
հագ վէ ատալէթ վագթի տիր ,
դադասս վէ ինթիգամ կիւնիւ կեւ-
տի : Չիւնքի լանէթ իսթէտինիզ ,

անեարամազլար, լանեթ սլաշընըզ
տան էքսիք օլմասըն . շիմտի, հէմ
պիւթիւն էպէտիլիքտէ լանեթ
օլսուն սիղէ : Պէնտէն ուզադ ,
հէր էյլիքտէն մահրում, էպէտի
աթէշ ազասընա կիտին . « Պէն-
տէն ուզադ մէլունլար, էպէտի
աթէշէ կիտին » (Մատթ . ին . 41)
տէյիպ գօլաճադ : Օնտան կիւ-
նահարդ ճանլարա տէօնիւպ, կե-
լին պէնիմ ազիզ էվլատլարում,
կելին . սիղէ հազըրլանմըշ կեօյ-
լէր տէվլէթինէ մալիք օլուն .
պունտան պէօյլէ արտում սըրա
խաշ սիւրիւքլէմէյէ տէյիլ, իլա
պիլէմճէ տէվլէթ սիւրմէյէ կե-
լին : Աելին, մալիմէ վարիս, վէ սալ-
թանաթըմա շէրիք օլուպ, էպէ-
տիլէրէտէք մէրհամէթիմի մէտհ
էտին . սիւրկիւնտէն չըգըն, վա-
թանընըզա կելին . ճէֆատէն սէ-
ֆայէ, կեօղ եաշընտան սէվին-
ճէ, ուգուպէթտէն էպէտի ըս-

հաթէ կելին : « Կելին , փէտէ-
րիմին խայր տուասըն ալանլար ,
սիղէ հաղըրլանան տէվլէթէ մա-
լլը օլուն » տէյէճէք , ճէննէթէ
տավէթ էտէճէք : Եւ Յիսու-
սում , պէն տէ պու խայր տու-
ալըլարըն պիրի օլմագ իւմիտինտէ
իմ : Սէնի հէր շէյտէն զիյատէ
սէվէրիմ . պանա տուանը շիմ-
տիտէն վէր : Եւ ազիղ վալիտէմ
Մարիամ , պանա սէն տէ տուանը
վէր :

Ճ Ո Ւ Մ Ա՛ Կ Ի Ի Ն Ի Ի Ն

Թ Է Ֆ Է Գ Գ Ի Ի Ի Ի Ի

Ճ Է Տ Է Ն Ն Է Ճ :

Ա. Ճ Է Ղ Է Ն Ն Է Մ տէտիքլէրի՝ Է
չի տօլու աթէշ՝ պիր մուսիպէթ
լի զընտան տըր : Ճ Է Տ Է Ն Ն Է Ճ Է կի
տէնլէր պու աթէշին իչլինէ զարդ
օլուպ , իւսթիւ աթէշ , ալթը ա
թէշ , էթրաֆը աթէշ , պիր կիր
տապա տիւշէրլէր : Կեօղիւնտէ
աթէշ , աղզընտա աթէշ , հէր թա
րաֆը աթէշ օլտուղունտան մա
տա , հէր հասսէսինին պաշգա
պաշգա աղապը վար : Կեօղլէ
րի՝ թիւթիւնտէն գարանլըգտան

կեօրմէղ օլմուշ, օսլիր ճանլարա վէ
շէյթանլարա պագմագտան պա-
գըշը տէօնմիւշ : Գուլագլարը
գօրգուճ սէսլէր, Ֆէրեատ ու
Ֆիղանլար, վէ քիւֆր իւ լանէթ-
տէն զայրի շէյ իշիթմէղ : Աէն
զինի՝ գօգմուշ թէնլէրին մէքրուհ
գօգուսու սօգմուշ : Տիմաղը սու-
սուզուգտան գուրումուշ, աճ-
լըգտան քեօփիւրիւր, նէ սլիր
տամլա սու, նէ սլիր լօգմա էքմէք
իւմիտի վար : Շէյլէ քի, օ սէ-
Ֆիլ մահսղուսլարը՝ սուսուզուգ
սլիր եանտան եագար, աթէշ օ-
սլիր եանտան . հէր էղլյէէթ
սլաշլարընտա թէքմիլ, աղլայրս
Ֆէրեատ էտէրէք՝ քէնտի քէն-
տիլէրին եէրլէր . լաքին նէ լմ
տատ էտէճէք, նէ սլիր թէսէլլի
վէրէճէք սլիր քիմսէլլէրի՝ նէ վար,
նէ օլաճագ : Ահ ճէհէննէմ ահ,
սլաղըլար իշինէ տիւշմէյինճէյէ-
տէք սանա ինանմայօր : Սէն քի

շունլարը օգույօրսուն , սէ՛ն նէ
տէրսին . պու սաաթտա էօլէճէք
օլսան , կիտէճէյին նէրէսի տիր :
Մուսուն պիր գըլըլճըմընտան
շիմտի էլինի սագընըրսըն . պիւ-
թիւն էպէտիլէքտէ քիմսէտէն
թէսէլլին վէ խմտատըն օլմայա-
րադ պիր աթէշ տէրեասընտա
տուրմայը՝ կեօղիւնէ էէտիրէ պի-
լիրմիսին :

Բ . Օնտան սօկրա ադըլ գուտ-
րէթլէրին չէքէճէյի էղլյէէթլէրի
տիւշիւն : Խղճմտանք տուրմայ-
ըս Ֆիքրինի էօրսէլէր : Օ պիր
գուրա տուր քի , սօնու զէհիրլի
պիր գաչ սէֆա իչին , քիշի իրա-
տէթի իլէ քենտի ճանընա գըյ-
արդը խաթրընա կէլտիքճէ , էիւ-
րէյինի կէմիրիրտուրուր : Եյվան՛հ .
էյ վան՛հ . ճէհէննէմտէ էիւղլէր-
ճէ՝ պինլէրճէ սէնէլէրտէն սօկ-
րա , աճասպա օ սէֆա տէմլէրի՝
կեօղլէրինէ նէ կիպի կեօրիւնէ .

Ճէք: Օ դուրս, օ դուրս, թէօլ-
պէյէ կեւմէք իջին, Ալլահըն քէն-
տիյէ քերէմ էթտիյի վապթի
խաթրընա սրագըր . ճանը սէ-
լամէթէ ջրգարմագ իջին, կեօս-
թէրտիյի գօլայլըգլարը, արգա-
տաշլարընըն իպրէթլէրինի, քէն-
տինին նիյէէթ էտիպ, իճրասընա
տուրմատըրը շարթլարը հէփի կեօ-
ղիւ էօնիւնէ գօր . վէ օ զաման
անլար քի, քէնտիյէ արթըգ սէ-
լամէթ էօգ: Ա՛հ . օ նէ գաթմէր
ճէհէննէմ օլուր: Մուրատը
տախմա զըտտընը կեօրիւր, հիջ
պիր իսթէտիյի շէյի պուլամագ,
օլան տախմա իսթէմէտիյի շէյլէր
տիր, էանի էղիյէէթլէրին հէր
տիւրլիւսիւ: Ագը էրէր, իթիր-
տիյի նէ պիւյիւք շէյ օլտուղու-
նու, էանի, ճէննէթտէն վէ Ալ-
լահտան մահրում օլտուղունու
անլար: Աման Ալլահ, Յիսուսուն

խաթրը իջին օլտուն, կիւնասլա-
րըմը աֆվ էյլէ :

Գ. է՛յ կիւնասլքեար, ճէննէթ-
տէն վէ Ալլահտան մահրում օլ-
մայը՝ սէն շիմաի իշ եէրինէ գո-
մայօրսուն: Լաքին գութլու ճան-
լար սէվինէրէք կեօյլէրէ ջոգրսլ
տէվլէթէ նայլ օլտուգլարը եէր-
տէ, սէն օ գութլու վաթանտան,
Ալլահըն հուզուրունտան, կոյս
Մարիամըն, վէ մէլէքլէրին, վէ
սալիհ ճանլարըն ճէմիյիէթին-
տէն՝ գուտուղ քեօիէք կիպի՝
գօլուլտուղուն կեօրիւրսէն, էթ-
տիյին շաշգընլըղը անլայրսլ, տէօյ-
իւնիւսլ Ֆէրեատ էտէրէք, ա՛
սէֆալար ճէննէթի, ա՛ թիւքեն-
մէզ քերէմ սահիպի Ալլահ, սէն
ա՛րթըգ պէնիմ տէյիլ մի սին .
ա՛րթըգ պէնիմ օլմայաճագ մը
սըն տէյի՝ աղլայրսլ Ֆիղան էտէ-
ճէքսին: Գալգ իմաի, գալգ, թէօլ-

պէյէ կել . սէն տէ դաֆիլ պու-
լունմայասըն : Վել Ալլահա տէօն .
Ալլահը ճանտան սէվ . էֆէն-
տիմիզ Յիսուստան , կոյս Մա-
րիամ վալիտէմիզտէն խնտաա տի-
լէ :

պիրինէ՛ Նլրահ սէնի ճէհէննէմ-
տէն ջրգարածագ տէյի՛ պիր մե-
լէք միւճտէ կեօթիւբսէ . ամմա
նէ զաման . սուլարըն տամլար,
աղաճլարըն եամիրաղը, վէ տէրեա-
նըն վէ գարանըն գուամու նէ գա-
տար ըսա, հէր պիրինէ պինլէրճէ
պին սէնէլէր տէվը օլտուգտան
սօկրա տէսէ . (սու խասկերէ
սանա իւրքիւնթիւ կելլիյօր .) սու
ճիւմլէ իլէ օ սէֆիլ ճանա էօյլէ
պիւյիւք սէվլինճ օլուր քի, սանա
պիր պիւյիւք փատիշահլըգ պա-
ղըշլասալար, օ գատար սէվլինէմէզ
սին : Հայ հայ . զիրա օ ճան տիւ-
շիւնիւր քի, կերջի սոււնճա պին
սէնէ կեջէճէք, լաքին պիր կիւն
սօնու կելլէճէք ա : Անճագ էօյլէ
տէյիլ . օ պինլէրճէ սէնէլէր կեջ-
աիքտէն սօկրա՛ եինէ ճէհէննէմ
եէնիտէն պաշլար . օ սույոն տամ-
լարըր, եամիրագլար, գուամլար
հէր նէ գատար իւսթ իւսթէ

Թէքրար Թէքրար զարպ օլունաս,
ճնարտան սօնրա եինէ ճէհէն
նէմ եէնիտէն պաշար: Պու գավ
լի ճէհէննէմտէքի ճանլարըն հէ
փիսի գապուլ էտիպ, եա՛ րապ
պի, ազապըմը իսթէտիյին գա
տար արթըր, միւտտէթինի իս
թէտիյին գատար ուղաթ, րազի
իմ, Ֆագաթ պիր վատէ թայեին
էյլէ տէր: Լաքին խայր, վատէ
եօգ: Պարի օ սէֆիլ ճան քէն
տիյի ալտատըպ, քիմ պիլեր,
պէլքի պիր կիւն Ալաս մերհա
մէթէ կելիպ, պէնի ճէհէննէմ
տէն չըգարա տէյի՝ կեօնլիւնիւ ա
վունտուրա պիլսէ: Խայր, օ տա
եօգ, էպէտի ճէհէննէմլիք Ֆեր
մանը տայմա կեօզիւ էօնիւնտէ
եազըլը տուրուր: Էօյլէ իսէ պու
չէքտիյիմ էզիեէթլեր, պու ա
թէշ, պու մուսիպէթ, պու չըզ
ըրշմալար ասլա պիթմէյէճէք մի
տէր: Եօգ, եօգ, ասլա պիթէ.

Ճէյի եօդ տէյի ճէվասպ ալըր: Նի-
չէյէ տէք . տայմա , էսպէտիյէտէք:
Ա՛հ , օ նէ ասլա տըր . օ նէ տա-
խմա տըր . օ նէ էսպէտիլլէք տիր:
Ա՛հ ճէհէննէմ ա՛հ . ինսանլար
սանա ինանըսպ տա , նի՛ճէ կիւնաս
իչլէյէ պիլիյօրլար . կիւնաս իչին-
տէ նի՛ճէ եաշայա պիլիյօրլար:

Բ . Պիրատէր , սագըն քէնտի-
նի . սանա տա ճէհէննէմ վար ,
էյէր կիւնաս իչլէրսէն : Օ գօր-
գունճ ֆուրուն այաղըն ալթըն-
տա եանայօր . վէ շունու օգու-
տուղուն անտէ՝ աճասպա իչինէ
նիչէ ճանլար տէօքիւլիյօր : Տիւ-
շիւն քի , պիր քերրէ իչինէ տիւ-
շէճէք օլուրսան , պիր տահա չը-
գամաղսրն : Աէ էյէր պաղը մու-
թահագ օլտուղուն դաման օլմուշ-
ուսա , Ալլահա շիւքր էյլէ քի .
սէնի օ սաաթտա կեօնտէրմէմիշ .
վէ չամուք չարէսինէ պագ . կիւ-
նասլէրինի աղա . վէ ճանընը սէ-

լամէթէ չրդարմանըն՝ էլինստէն
կեղէն՝ էն միւհքեմ թարխինէ
պագ : Սրգճա խոստովանանք օլ .
հէր կիւն պու քիթապճըղը , եա
խօս պունուն կիպի պիր հոգևոր
քիթապ օգու . կոյս Մարիամ
վալիտէմիլէ խպատէթլի օլ . հէր
կիւն վարդարանընը չէվիր . Ճուճա
իրթէսի կիւնլէրի Աստուածա
ծինին իզղէթինէ օրուճ թութ .
փորճութիւնլարտա սրգճա սրգ
ճա Յիսուս Մարիամ տէյէրէք
տայան . կիւնահ սէպէպլէրինտէն
գաչ . Ալահ սանա տիւնեայը տա
խի թէրք էթտիրիրսէ , տիւշիւն
մէ , թէրք էյլէ . էպէտի ազապ
տան գուրթուլմագ իջին հէր նէ
էթսէք ազարը . «Նպէտիլլէք թէհ
լլէքտէ օլաուղու եէրտէ , հիչ
պիր իհթիյաթ զիյատէ տէյիլ
տիր » տէր սուրք Բեռնարգոս :
Էպէտիլլիմիզտէն էմին օլմագ ի
ջին . հէր նէ էթսէք ազարը :

Պագ նէ ատամլար ճէհէննէմէ
տիւշմէմէք իչին , չէօլէրէ տիւ-
շիւալ , մաղարալարտա եաշամըշ-
լար : Սէն նէ եափայօրսուն .
դաչ տէֆա՛ ճէհէննէմէ մուսթա-
հագ օլմուշ իքէն , էթտիյի՛ն նէ
տիր : Ճանրնը ճէհէննէմէ աթայ-
օրսուն , պիլնրմիսին : Ալլահա
տէօն . Ալլահա տէօն . վէ պէն-
տէն հէր նէ իսթէրսէն հազըրըմ
եա՛ րասպի , տէյիալ , վալխտէմիզ
կոյս Մարիամտան եարաըմ տի-
լէ :

ՅՒՍՈՒՍ ԷՖԷՆՏԻՄԻՉԻՆ
ՍԻՅԱՍԷԹԼԷՐԻ ԻԻՉԷՐԻՆԷ

ՊԱԶԱՐ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԷՖԷՔԻՒՐԻՒՐԻՒ

Յ՞ ԷՔԷՆՊԻՏԻՂ «Իյաս»-էն շէրժէպէ
պիղէ օլան մուհասպակէն :

Ա . ՅՒՍՈՒՍ ԷՖԷՆՏԻՄԻՉԻՆ
աիւնեայէ կելմէսինաէն սօկրա օ-
լան վագթ՝ արթըդ քօրդու վագ-
թի աէյիլ , իլա մուհասպակէթ
վագթի աիր : Չիրա պիղիմ իչին
պիր Ալլահ էվապընըն էօլիւմիւ
ղուհուր էթմիլ : Ա . Քրիստոս պի-

ղի սէվտի , վէ պիղիմ' իչին քէն .
տիյի Ֆիտա էթտի" տէր Պողոս
առաքեալ (Նփեսս . Ե . 2 :) Էս-
քի օրէնքտէ էֆէնախմիզ թէն
ալմատան , Ալլահ պիղի չօգ սէ-
վէր մի տէյի' ինտան շիւսէնէ էտէ
պիլլիրտի . լաքին պիր ըիւսվայ տար
աղաճը իւղէրինտէ' գանը թիւ-
քէնիւ , ըէղալէթլէ էօլտիւյիւ-
նիւ կէօրաիւքտէն սօկրա , պիղի
ճանտան սէվտիյինէ շիւսէնէ է-
տէճէք եէր գալլըր մը : Աէ կիւ-
նահլարըմըղըն ճէղասընը էօտէ-
մէք խուսուսուհտա , Ալլահ էվ
լատընըն պիղէ օլան մուհասպէ-
թի' նէ հատտէն աշըրը աշգ օլ-
տուղուէն' ագըլլարա սըղար շէյ
տէյիլ տիր : Պէլի . տինճէ պիր
մատտէ տիր սու . « Պէլի , կիւնահ-
լէրիմիղի օ եիւքլէնտի . վէ աղըրլա-
րըմըղը օ չէքտի" տէր Նսայի մար-
գարէ (ծիֆ . 1 :) Աէ պուհու սալթ
քէնտի մուհասպէթի եամիար :

« Պիզի սէվտի , վէ գանընտա
եայգատր » (Յայտ . ւ . Յ :) Կիւ
նաս չիբքինի եայգայրս , իւղէրի
միզտէն գալտորմագ իչին , պիւ
թիւն գանընը տամարլարընտան
սիւզիւս , պիզի իչինտէ եայգա
տր : Ալլաս . պու նէ էօլչիւսիւղ
քերէմ տիր , նէ էօլչիւսիւղ մէր
համէթ տիր . վէ նէ էօլչիւսիւղ
մուհասպէթ տիր :

Եւ գուրթարըճըմ Յիսուս ,
սէնի սէվմէյէ պէնի փէք մէճ
պուր էթմիշսին . սէնի ճանտան
սէվմէզսէմ , իֆրաթ նամքեօր
իւմ : Եւ Յիսուս , սէնին մուհասպ
պէթինի խաթըրմտան չըգարմաղ
ըլա , սէնի խօրլամըչըմ . լաքին
սէն պէնի խաթըրնտան չըգար
մամըչսրն : Պէն սանա արգամթ
տէօնաիւմ , սէն պէնիմ էթէյիմի
պրադմատըն : Պէն սէնին խաթ
ըրնը երգմըչ իքէն , սէն պէնի
աֆ վէ տավէթ էաիս , աֆվ էթ .

միշտին: Աել խմախ եւա մեր համէթ
ըն Յիսուս, խաչ իւղէրինտէ պէ-
նի սէվախյին մուհասպպէթ իջին
օլտուն, շխմախ քենախ մուհասպ-
պէթին ղէնճիրլէրի իլէ պէնի սա-
նա պաղլա. լաքին էօյլէ պաղլա
քի, պիր տահա պրըլմայրմ: Եւ
քերէմ սահիպի, սէվէրիմ սէնի,
վէ էօմրիւմ օլտուգճա սէվէյիմ:

Բ. Յիսուսու սէվմէյէ պիղիմ
մուհասպպէթիմիղի ալէվլէնախրէ-
ճէք, պիղիմ իջին էօլիւմիւ իրթի-
քեապ էթախյինտէն ղիյատէ, վէ
չէքախյի աղըրլարտան վէ բէղա-
լէթտէն ղիյատէ, պունլարը չէք-
ախյինին սէպէպի տիր քի, հէփ
պիղէ օլան մուհասպպէթինի կեօս-
թէրիպ, գալսվմիղի ճէլպ էթ-
մէք իջին տիր: « Պիղ Ալլահըն
մուհասպպէթինի պունտան ալ-
լատըգ » տեր Յովհաննէս աւե-
տարանիչ. « ղիրա քենախ վիւ-
ճուտունու պիղիմ ուղուբումու.

զա դօտու » (ւն . ք . 15 :) Պի-
ղի սելամէթէ չրդարմադ իչին ,
Յիսուս պէօյլէ սիյասէթ չէքիս
էօլմէյէ հաճէթ եօղ ուտու . պի-
ղիմ իչին պիր տամլա գան , եա
պիր տամլա կեօղ եաչը ագըթսա ,
քիֆայէթ էտէրտի . Վնասն-Աւ-
լահրն պիր տամլա եա գանը , եա
կեօղ եաչը պինկէրճէ տիւնեայը
սելամէթէ չրդարա պիլիրտի : Լա-
քին մուհասպէթինին չօգլու-
ղունու անլատրա , քենտիյի սէվ-
մէյէ պիղի մէճսուր էթմէք իչին ,
պիւթիւն գանրնը տէօքմէք իսթէ-
տի , վէ աղըրլար ըէզալէթլէր տէր-
եասընտա էօմրիւնիւ գուրսան
էթտի : « Քրիստոսուն մուհաս-
պէթի պիղի մէճսուր էտէր » տէր
Պօղոս առաքեալ (ք . Կոր . Է .
14 .) սիյասէթի տէմէղ , էօլիւ-
միւ տէմէղ . իլա մուհասպէթի
տէր : Եա պիղ քիմ իտիք , եա
րասպալի , պիղ քիմ իտիք քի ,

մուհապակեթիմիղի պու պահայա
սաթըն ալ բյօրսուն : « Քրիստոս
հէփիսի իջին էօլմիւշ քի , եաշայ-
անլար քենտիլէր իջին եաշամա-
սըն , իլլա քենտի ուղուրլարընա
էօլէն իջին եաշասըն տէյի » (Թ .
Վոր . Ե . 15 .) էօյլէ իսէ պիղ հէփի-
միղ սալթ սէնին իջին , վէ սէնի
սէվմէք իջին եաշայալըմ տէյի մի
պիղիմ ուղուրումուղա էօլմիւշ
սիւն : Չավալը (տէյիմ սլարի) ,
սէն պու գատար սէվիլիրսին , վէ
քենտինի ինսանլարա սէվտիր-
մէյէ պու գատար մէշագգաթ
չէքմիշսին . պու ճիւմլէ իլէ սէնի
սէվէր գանջ քիչի վար : Վեօրիւր-
լում , հէման հէր քես , քիմի մա-
լի սէվէր , քիմի շէրէֆի , քիմի
ղէվգի սէֆայը , քիմի ագրասա-
սընը սէվէր , քիմի տութունու ,
հայվանլարը պիլէ սէվէն վար .
լաքին սէն էօլէիւսիւղ մուհապ-
ակեթէ լայրդ Յիսուս , սէնի սա .

հիհ մուհասպակեթ իլի սէվէն՝
գա՛ջ քիշի տիր : Եաղըգ , եաղըգ .
փէք աղ տըր : Անճագ սու աղ
լարըն արասընտա պէն տէ օլայ-
լամ . կերջի պիր զաման մախլու-
գա սէվտա վերիալ , սէնին խաթ-
րընը երգմըլլամ , յաքին շիմտի հեր
էյլիքտէն զիյատէ սէնի սէվերիմ :
Ա՛հ Յիսուս , պէնիմ իջին չէք-
տիյին սրգընթըլար՝ սէնի սէվմէյէ
պէնի փէք մէճսուր էտէյօր :
Լաքին օնտան զիյատէ պէնի մէճ-
սուր էտիալ , էիւրէյիմի սանա
սաղլայան՝ քենտինի պանա սէվ-
տիրմէք իջին՝ չէքտիյին մէշագ-
գաթլար ըլա պանա կեօսթէր-
տիյին մուհասպակեթի անլատը-
ղլամ տըր : Եա՛ մուհասպակեթլի
Յիսուսուամ , սէն մուհասպակեթ ի-
լէ պիւթիւն քենտինի պանա վէր-
միշսին . պէն տէ մուհասպակեթ ի-
լէ պիւթիւն քենտիմի սանա վէ-
րիւրիմ : Սէն պէնիմ խաթրըմ ի-

չին էօլիւմիւ իրթիքեապ էթմիւշ-
սին . պէն տէ սէնին խաթրըն ի-
չին՝ նէ զաման վէ նէ թարդ
մուրատ էտէրսէն , էօլմէյի դա-
պուլ էտէրիմ : Սէնի սէվմէյէ պէ-
նի դապուլ էյլէ , վէ լութ Ֆո՛ւն-
լա պանա եարարմ էյլէ :

Գ . Ալլահ մուհապպէթինի
եիւրէյիմիզտէ ալէվլէնտիրմէյէ՝
Յիսուսուն սիյասէթլէրինի տիւ-
շիւնմէքտէն զայրի էօլ էօդ տուր :
Յիսուսուն եարալարը մուհապ-
պէթ եարասը օլմաղլա , էն փէք
եիւրէքլէրի տէլէր օղլար տըր , վէ
էն սուղ եիւրէքլէրի թութուշ-
տուրուր ալէվլէր տիր տէր սուրբ
Բոնավէնտուրա : Յիսուսուն չէք-
տիյի սիյասէթլէրէ ինանըպ , Ֆիք-
րինտէ կեչտիրէն ասամ՝ խաթրը-
նը ինճիթմէք միւմֆին տէյիլ , սէվ-
մէմէք միւմֆին տէյիլ . հաթթա
սուրբ Լօրէնցիոս Յուստինեան
« ԱԳՐԸԸԸԸ կեօրաիւք , մուհապ-

պէթին չօգլուղունտան չըլտըր-
մըշ” տէտիյի կիպի, պիր Ալլա-
հըն պիղիմ ուղուրուամուղա պու
էթտիյի՝ ագըլտան խարըճ իշի
կէօրիւպ, մուհապպէթինտէն
ագընը չըլտըրումագ միւմքին
տէյիլ: Օնուն իշին տիր քի, փութ-
փէրէսթլէր Քրիստոսուն խա-
չա կերիլտիյինին նագլինի տինէ-
տիքլէրինտէ, տէլիլէք տիր տէրլէր
խմիշ. « Պիղ խաչա չըգմըշ Քրիս-
տոսու վաղ էտէյօրուղ, եահու-
տիլէրտէ քիւֆիւր, փութփէ-
րէսթլէրտէ տէլիլէք տիր” տէր
Պօղոս առաքեալ (Իմ . Աոր . Իմ .
23 :) Հէր շէյէ գատըր, վէ ա-
ղիմ իգպալ սահիպի պիր Ալլահ
քենաի եարաթտըղը գուլարըն
ուղուրունա էօլիւմիւ իրթիքեապ
էթմէք օլոնը շէյ մի տէրլէր իտի :
Ա՛հ, ինսան աշըգը Ալլահ,
սէնին պէօյլէ քերէմինէ, սէնին
պունճա մուհապպէթինէ ինա-

նըրըզ տէյիսս տէ, պիղտէն նէ
գարշըլըգ կեօրիւյօրսուէն : Մու-
հասպպէթ՝ մուհասպպէթ իլէ էօ-
տէնիր տէրլէր . լաքին սէնին մու-
հասպպէթինի նասըլ մուհասպ-
պէթ տիր էօտէյէճէք . պիղիմ
իջին սանա էօլիւմիւ իրթիքեասս
էթտիրէն մուհասպպէթի էօտէ-
մէյէ, կերէք քի, սիր զայրը Աւ-
լահ տա սէնին իջին էօլէ : Ահ,
օ խաչ, օ եարալար, Յիսուսու-
մուն էօլիւմիւ, Յիսուսու սէվ-
մէյէ՝ սիզ պէնի փէք մէճպուր
էտէյօրսուէնուզ : Եա՛ սէվկիւլիւ
էֆէնտիմ, սէնի ճանտան սէվէ-
րիմ, պունտան սօկրա սալթ սէ-
նին իջին, վէ քէնտիմի սալթ սա-
նա պէյէնտիրմէք իջին եաշայրմ :
Պէնտէն հէր նէ իսթէրսէն, էմր
էյլէ, հէփիտինի իճրա էտէրիմ :
Սէն, կիւվէնտիյիմ կոյս Մա-
րիամ, պէնիմ իջին Յիսուսա շէ-
ֆասթ էյլէ :

ՊԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ
ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԷՖԷՔԻՏԻՐԻՒՒ

Յ՞ էՔէնաթի՛նդին պաղլէպէ Գան
Բէրլէնիպ, լէպի՛նի «ԸՔԼԷԼ» :

Ս . ԳՈՒՐԹԱՐԸՃԸՄԸՉ ՅԻ-
սուս էօլէճէք վաղթի Եաղլաշ-
տըգտա , Գեթսէմանի պաղլէսի-
նէ չըգըս , սիյասէթինի ծնատ
քէնտի պաղլատը , քէնտիյէ էզլիյ-
էէթ օլմադ իչին , Եիւրէյինէ
դօրգու , թասա , վէ դասավէթ
կեթիրտի . չէքէճէյի սիյասէթ-
լէրտէն դօրգուս , էօլիւմ տէրէ-
ճէսինէ կելտի : Գամչըլանաճաղը :

տիքէն թաճը , էնքսէրլէրի , խա-
չը , օ արատա հէփ պիրտէն կեօ-
ղիւ էօնիւնէ կելիւ , խուսուսա
նէ ինսանտան նէ Ալլահտան պիր
խմտատը օլմայարադ՝ մէթրուք
հալ իլէ սիյասէթ չէքեճէյինի
տիւշիւնաիւքճէ՝ դօյուլոււլ ,
սլոււնճա սիյասէթ վէ ըէղալէթ-
տէն դօրդոււլ «Նա՛ փէտէր , միւմ
քին իսէ , սլու գատէհի պէնտէն
չէվիր» տէյի (Մատթ . իլ . 38 .)
ըէճա էտէր : Նա ինսանլար ու-
ղուրունա սիյասէթ չէքիւլ , էօլ-
մէք արղուսունտա «Պիր վաֆ-
թիղիմ՝ վար էայգանաճադ , օ-
նու թէքմիլ էտինճէյէտէք՝ պէն
նէ արղու չէքեճէյիմ» (Ղուկ .
ժք . 50 .) տէյէն Քրիստոս քէն-
տի տէյիլ մի իտի . շիմտի սլու սիյ-
ասէթտէն , սլու էօլիւմտէն նէ
դօրդայօր : Հայ հայ , Քրիստոս
պիղիմ իչին էօլմէք իսթէր իտի ,
լաքին Ալլահլուդ գուվիթի իլէ

աղըր սրղը տույմատը գըյաս էթ մէյէլիմ տէյի , վիէտէրինէ պու տուայը էտիպ , պիղիմ ուղուրու մուղա սալթ էօլմէք տէյիլ , պէօյ լէ պիր էղիյէէթլի էօլիւմ իւլէ էօլէճէյինտէն գօրգտուղունու անլաթմագ իչին իտի :

Բ . Օ արատա աճըգլը էֆէն տիմիղին էիւրէյինէ պիր մահղու նիյէթ չէօքտիւ քի , էօլտիւրէճէք տէրէճէտէ . « Ճանըմ էօլիւմ տէրէճէսինտէ քետէրլի տիր » տէտի : (Մատթ . իղ . 38 :) Լա քին էֆէնտիմ , ինսանլարըն սա նա հաղըրլատըղը էօլիւմտէն գուրթուլմագ սէնին էլինտէ տիր , էյէր իսթէրսէն , նէ գասա վէթ էտէյօրսուն : Ահ , ահ . մու հասպպէթլի գուրթարըճըմըղըն էիւրէյինէ տէրտ օլան՝ չէքէճէյի սիյասէթին գասավէթինտէն զիյատէ , պիղիմ կիւնասլարըմըղ տըր : Աիւնասը գալարըմագ իչին

տիւնեայէ կելմիշ կքէն , ջէքէ-
ճէյի սուճա էղիյէէթլէրէ նիս-
պէթ՝ օլաճագ սայրարղ եարա-
մաղլըղար ըտը . էօլմէտէն՝ քէն-
տիյի էօլիւմ տէրէճէսինէ դօյ-
ուս , էէրլէրի ըսլատաճագ դա-
տար ըսըճագ քան թէրլէթաի .
« թէրի՝ դան տամլալարը կիպի
օլուս , էէրէ տէօքիւլտիւ »
(Ղուկ . իբ . 44 :) Պէլի . ղերա
քէնտի էօլտիւքտէն սօկրա , ին-
սան էվլատլարընըն էտէճէյի ղա-
րաղլար , թէն կիւնահլարը , խըր-
սըղըղլար , քիւֆիւրլէր , սըր-
բասղծութիւնլար , վէ սաիր կիւ-
նահլար , ֆիթնէ վէ ֆէսատլա-
րըյլա , օ արատա հէփի կէօղիւ էօ-
նիւնէ կելիս , հէր պիրի պիրէր
էաուղ ճանալար կիպի՝ էիւրէյի-
նի փարալամաղա պաշլատըլար :
Օ ղաման ֆիքրինտէն ինսանլա-
րա տէօնէր , պէնիւմ մուհատպէ-
թիմին միւքեաֆաթը պո՛ մու

տուր, ա' ինսան էվլատարը • սի-
ղի' շիւքրիւնիւ պիլիը կեօրսէմ',
շիւտի էօլմէյէ նէ սէվլինճ իլէ կի-
տէճէյիտիւմ: Լաքին պէնիւմ պէօյ-
լէ մէշագգաթըմտան սօկրա, սի-
ղին պոււնճա կիւնասընրղ • պէ-
նիւմ պու գատար մուհասպէ-
թիւմտէն սօկրա, սիղին պէօյլէ
նասքեօրլիւյիւնիւղ • պու տուր
պէնի պէօյլէ էօլիւմ տէրէճէ-
սինտէ մահղոււն էաիպ' պանա
գան թէրլէտէն տէր:

Էօյլէ իսէ էֆէնտիւմ, սանա օ
զաման պու գատար մէշագգաթ
չէքաիւրէն' պէնիւմ կիւնասըլարըմ
մըյըմըշ: Էօյլէ իսէ պէնիւմ կիւ-
նասըմ էքսիք օլսա, սէնին տէ
տէրաիւն էքսիք օլաճաղ ըմըշ: Սէ-
նին խաթըրընը ինճիթտիյիւմտէ,
պէն նէ գատար ղէվգ տույմուշ
ուսամ, սէն օ գատար սըգլէթ
չէքմիշսին: Սէնին պէօյլէ մու-
հասպէթինէ գարշըլըգ' սանա

պէն պու գատար տէրտ վէ գա-
սավէթ վէրտիյիմէ , պէն շխտի
աճըմտան նիճէ էօլմէյօրում :
Պէնի պու գատար սէվէն էիւ-
րէյի՝ պէն պէօլէ աճըթմըշում
հա՛ . . . ինսանլարըն էյլիյինի պիւ-
միշիմ . սալթ սանամը նամքէօր
օլմուշում : Փիւշման ըմ Յիսու-
սում , փիւշման ըմ . աֆվ էյլէ
կիւնահլարըմը :

Գ . Յիսուս կիւնահլարըմըը
քենտի իւղէրինէ ալընճա , կէօլ-
լէրինի կէօյէ գալարըմաղա ու-
թանըր կիսի « Եիւղիւ գօյու
էրէ գափանըս » (Մատթ . իդ .
39 .) ճան իւսթիւնտէ էիւրէք-
տէն տուս էտէրտի . (իբ . 43 .)
o տուատա էֆէնտիմ , պէնիմ
կիւնահլէրիմէ պէտէլ՝ քենտի
էօմրիւնիւ փէտէրինէ Ֆիտա է-
տիս , աֆվիմի՞ մի նիյաղ էտէր-
տին :

Ա՛ ճան , պուենճա մուհապպէ-

Թէ նի՛ճէ իլզամ օլմազսըն : Պու-
նա ինանարգտան սօկրա , Յի-
սուստան դայրիյի նի՛ճէ սէվէ պի-
լիրսին : Գալգ իմտի , գալգ . ճան
իւսթիւնատէ օլան գուրթարըճը-
նըն այաղընա գափան տա , շէօյ-
լէ նիյաղ էլէ . Յա մուհասպակէթ-
լի գուրթարըճըմ , սէնի պէօյ-
լէ խօրլայանը՝ սէն նի՛ճէ սէվէ
պիլմիշսին . նամքեօրլիւյիւմիւ
պիլտիքտէն սօկրա , պէնիմ ուղու-
րումա էօլմէյի նասըլ իրթիքեապ
էթմիշսին : Աել իմտի քերէմ էյ-
լէ , պէնիմ կիւնասլարըմ իջին ,
սէնին Գեթսեմանի պաղէսինտէ
չէքտիյին աճըլարա պէնի տէ հիւ-
սէտար էյլէ : Պէն տէ պու սա-
աթտա կիւնասլարըմտան իքրաս
էտիպ , սէնին օրատա էթտիյին
կիպի պէն տէ իպա էտերիմ :
Սէվկիւլիւ Յիսուսումուն աշգը ,
սէն սին պէնիմ մուհասպակէթիմ :
Սէնի սէվէրիմ , էֆէնտիմ Յի-

սուս, սէնի սէվերիմ. վէ սէնին
աշգրնա՝ հէր տէրտէ՝ հէր էօլու.
Մէ հաղըր ըմ: Օ սաղջէտէ չէք.
տիյին ճանն ալամէթինին հիւրմէ.
թինէ՝ սու նիյեէթիմտէ տէվամ
էթմէյէ՝ սաննա դոււվէթ վէր:
Ես իւմիս էթտիյիմ վալիտէմ
Մարիամ, սէնիմ իչին Յիսուսա
չէթաաթ էյլէ:

Ս Ա Լ Ի Կ Ի Ի Ն Ի Ի Ն

Թ Է Ֆ Է Գ Ի Ի Բ Ի Ի

ԷՔԷՆԿԻՏԻՂ ՅՄՈՒՆ ԼՈՒԼՈՒԼՈՒՄ ԿԱՆ
ՔԻՆԷՐԻՆ ԿՈՒՂՈՐՈՒՆԱ ԸՂԳՃԱՍԸ :

Ն . ՅՈՒԴՆ ԳԵԹԱՆԻՄԱՆԻ
ԱՊԱՂԷՍԻՆԷ ԿԵՂԻԱՂ , ԱԽԻՐ ԷՕԻԻԼԸ
ՄԷՅԼԷ՝ ԷՔԷՆԱՄԻՄԻՆԻ ԷԼԷ ՎԵՐԱԻ :
Օ ԷՄԷԱՍԻՂ ՂԱՍԻԹԸՐ ՀԷՄԱՆ
ԽԸՂԷՐԻՆԷ ԽԻԸՅԻԼԱՂ , ԱԽԻՐ ԵԱՐԱ
ՄԱՂ ԹՈՒԹԱՐ ԿԻՍԻ՝ ԹՈՒԹՈՒՄ
ԱՊԱՂԱՍՊԸՐ . « ՅԻՍՈՒՍԸ ԹՈՒ
ԹՈՒՄ ԱՊԱՂԱՍՊԸՐ » : (ՅՈՒՆ .
ԺԵ . 12 .) ՊԻՐ ԱՂԱՏ ԱՊԱՂԱՆ
ՍԸՆ . ՎԷ ՆԻՅԻՆ : ՎԷ ԱՊԱՂԱՅԱՆ
ՔԻՄ : ՔԵՆԱԻ ԵԱՐԱԹՈՂԸ ԴՈՒԼ

լար : Ա՛ կեօյիւն մէլէքլէրի . սու-
նա սիզ նէ տէրսինիզ : Եա սէն
Յիսուսում , քենտինի նի՛ջին
սաղլատրյօրսուն : Ե՛յ փատիշահ
լար փատիշահը , տէր սուրբ Բեռ-
նարդոս , սէ՛ն նէրէտէ , սաղլան
մագ նէրէտէ :

Փատիշահլար փատիշահընա ,
սուրբլար սուրբունա , էսիրին
միւճրիմին իփի եագըշը՛ր մը : Լա-
քին ինսանլար սաղլատրսա , սէն
հէր շէյէ գատըր սըն . նի՛ջին իփ-
լէրինի չէօղիւս տէ , սու զալմէ-
րին հաղըրլատրղը սիյասէթտէն
քենտինի գուրթարմայօրսուն :
Ա՛հ , ա՛հ . սէնի սաղլայան օ իփ-
լէր տէյիլ տիր . սէնի սաղլայան ,
սէնի գաթլէ մուսթահագ կեօ-
րէն՝ սիղէ օլան մուհասպէթին
տիր :

Պագ , տէր սուրբ Բոնավէնսու-
րա , սագ շու եարամաղլարա ,
Յիսուսա նէ էղիյէէթլէր էտէր .

էր . քիմի եագասընտան թուծ-
մուշ , քիմի տիւրթէր , քիմի գօշ-
լարըն պաղլար , քիմի վուրուր
մուշթալար : Յիսուսա տա պագ
քի , մաղլում գուղու կիպի՝ հիչ
գարշը գօմայրս , գուրսան օլմա-
ղա կիտէր : Եա սի՛ղ շայըրտլարը ,
սի՛ղ նէ եափարսընըղ . վարրս
էֆէնտինիղի տիւշմէնէրի էլի՛նե-
տէն ալսանըղնա : Հիչ օլմաղսա ,
պիլէսինձէ հաքիմ հուղուրու-
նա վարրս , հագդընա պիւր տիլ
եարարմը էտին : Էյ վա՛հ . շայ-
ըրտլարը տա Յիսուսուն թու-
թուլուս պաղլատարըն կե՛օր-
տիւքլէյն , պրագըս գաչտըլար .
«Օ վագըթ շայըրտլարը քե՛նտիյի
պըրագըս , հէփ գաչտըլար » :
(Մարկ . ԺԳ . 50 :) Ա՛հ սէֆիլ
Յսուս , սէնին էն սէվիւււււււււււււ
սէնի պէօլէ թէրք էտէրսէ , սա-
նա քիմ եարարմ էթսին : Էյ
վա՛հ , էյ վա՛հ . պու ընղալէթ սէ-

նին սու սիյասէթինէ պիթմիշ
տէյիլ . հալա նիչէ ճանլար ար-
արն սըրա կելիս , սանա թասի
օլմաղա սաղլանմըշար իքէն , վէ
սէնտէն մասսուս լութուֆլարա
նաիլ օլմուշար իքէն , պիր խայր-
սըղ քէար իչին , պիր ինսան խաթ-
ըլ իչին , պիր մուրտար սէֆա ի-
չին , սէնի թէրք էտէյօրլար : Այ
հալիմէ . սու նամքէօրլէրին պի-
րի տէ պէն իմ : Աման Յիսու-
սում , աֆիլ էյլէ . թէօլպէլէր օլ-
սուն , սէնի պիր տահա սըրագմայ-
լմ , սէնի սէվէյիմ . վէ պիր տա-
հա սէնին լութ ֆու՛նու ղայս էթ-
մէքտէն իսէ , էօմրիւմիւ ղայս է-
տէյիմ :

Բ . Յիսուսու Աննա քահանայ-
ապետին հուզուրունա կեօ-
թիւրաիւքտէ , քահանայապետ
Յիսուսա շայրալարընը վէ վար-
դապետութիւնունու սօրաու .
« Անն հէփ աշլքէար սէյլէմիշիմ ,

պէնիմ սէօյլէտիյիմի իշթէ պուռն-
լար պիլիր ʔ (Յուլհ. ԺԷ. 21.)
տէյի , էթրաֆրնտա օլանլարը
կէօսթէրտի : Լաքին պու ճէվա-
պա՝ օ դապիթլէրին պիրի՝ պու
էրքեանսրզլըդարը Բաճանայա-
պետէ պէօյլէ մի ճէվապ վէրիր-
սին ʔ տէյէրէք , եիւղիւնէ պիր
եաման սիլէ վուրտու : Ա՛հ , պէնիմ
էֆէնտիմին սապրը : Պէօյլէ պիր
մաղլըմ ճէվապա , օ դատար խալ-
դրն իչինտէ , վէ հաքիմին կէօղիւ
էօնիւնտէ , պու բէղալէթ յայլը
մըյրար . հաքիմ տէ թաղիր էտէ-
ճէյի եէրտէ , սիւքիւթի իլէ պու
եարամաղլըը թահսին էթմէք
ճախը մի խտի : Ա՛հ էֆէնտիմ ,
ան . սէնին պուռնլարը ջէքտիյին ,
պէնիմ կիպի պիր էտէպսիղին
սանա էթտիյի բէղալէթլէրի էօ-
տէմէք իչին խտի : Սանա թէշէք-
քիւրիւմ վար էֆէնտիմ . վէ սէ-
նի քէնտիմտէն զիյատէ սէվէրիմ :

Սէն եւ՛ Փէտէր-ուլլահ , Յիսուս
սուն սէվապլարը իչինն օլսուն ,
կիւնահլարըմը աֆվէյլէ :

Սօհրա Վայիափա քահանայա-
պետ՝ սէն սահիհ Ալլահըն էվա-
տը մը սըն տէյի՝ Ալլահըն իսմինէ
անա վէրինձէ , Յիսուս Ալլա-
հըն իսմինէ ըիայէթէն , ինքեար
էթմէյիսս , սէն սէօյլէտին տէտի-
հէման Վայիափա ըուսպասընը
փարալայրսս , քիւֆր էթտի տէյ-
ինձէ , օպիրլէր տէ՛ հօլիւմէ մուս-
թահադ արըր տէյի ձէվասս վէր-
տիլէր : (Մատթ . ից :) Պէլի է-
ֆէնտիմ , հօլիւմէ մուսթահադ
սըն . զիւրա պէնիմ կիսլի սլիր է-
պէտի հօլիւմէ մուսթահադ օլա-
նըն սօրճուենու սօյնուենա ալմըշ
սըն : Աէ ջիւնքի սէն հօլիւմիւնն
լէ սանա հօմիւր ալըվէրմիշսինն ,
հադ արըր քի՛ սէն տէ հօմրիւմիւ
հէփ սէնինն ուղուրուենա սարֆ
հտէմ : Սէնի սէվէրիմ էֆէն-

տիմ, վէ սէնի սէվմէքտէն զայրի
չէյ արդու էթմէմ: Չիւնքի սէն
փատիշահար փատիշահը եքէն,
պէնիմ խաթրրմ իչին՝ հէր քէս-
տէն զիյատէ խօրլանմաղա թէ-
նէղղիւլ էթտին, պէն տէ տիւն-
եատէ հէր նէ գատար խօրլա-
նրրսամ, սէնին խաթրրն իչին չէ-
քէրիմ. անճագ սէն պու չէքաիյ-
ին խօրլուդլար իչին օլսուն, պա-
նա գուլվէթ վէր քի, տայանա
պիլէմ:

Գ. Քահանաւարրն մէճլիսին-
տէ Յիսուս էօլմէյէ մուսթահագ-
տէյի Ֆասլ օլունճա, օ գուտուր
մուշ եահուտիլէր էղիյէէթէ
պաշլայրսլ՝ գասպահաթը խապաթ
օլմուշ կիպի, քիմի սիլէ, քիմի
թէփմէ, քիմի տէ եիւղիւնէ
թիւքիւրէրէք, « Պիղէ փէյղամ
պէրլիք էտիպ պիլսէնէ, սա-
նա վուրան քիմ տիր » տէյէրէք:
Մատթ. (իլ.) սասպահա գատար

խօրլայրալ խըրփալատըլար : Ա՛հ,
սէվկիւլիւ Յիսուսում, պուճար
սանա սիլէ վուրուր . եիւղիւնէ
Թիւքիւրիւր . սէն պիր գուղու
կիպի՝ հիչ Թընմաղ, սապր էտէր,
պիղիմ իչին փէտէրինի փիշքէշ
էտէրսին : Եսայի մարգարէնին
տէտիյի կիպի «Քենտիյի գըրգա-
նըն էճիւնտէ պիր գուղուճուգ
կիպի սուս տուրուպ, աղղընը աչ
մաղ» . (ծիֆ . 7 :) Լաքին սէնի
ճըլար Թանըմաղսա, սէն Թանըր
Խգրար էտէրիմ . սէնիմ Ալլա-
հըմ, սէնիմ սահապըմ սըն . վէ
պիլըրիմ քի, սէնին հիչ կիւնա-
հըն օլմայարագ՝ հէր չէքտիյին
սէնիմ խաթըրմ իչին տիր : Եիւ-
քիւրլէր օլսուն սանա էա՛ մու-
հապակէթլի Յիսուս . սէնտէ սէնի
պիւթիւն եիւրէքտէն սէվէրիմ :
Սապահ օլուպ, Յիսուսուն
էօլիւմիւնիւ հիւքմ էթտիրմէք ի-
չին, Պիղատոսուն հուղուրունա

կեօթիւրտիւլէր : Կերջի Պիղա-
տոս Յիսուսու գապահաթարդ
չըգարար ամմա, եահուտիւլէրին
էթտիյի կիւրիւլթիւտէն խէլաս
օլմագ իչին, թուլթուպ Հերովդէ-
սէ կեօնտերտի . օ տա քէնտի
մէղադը իչին, պիր միւճիդէթինի
կեօրմէք արդուսունտա օլմաղլա,
Յիսուսա պիր աղ շէյ սօրտու :
Լաքին ճէվապա լայրդ օլմատը
ղնտան, Յիսուս հիչ պիրինէ
ճէվապ վէրմէյիպ՝ սուս տուր-
տու : Օ ալչագ տա մասդարայա
ալըպ, չօք ըկալէթ էթտիքտէն
սօկրա, արդասընա տէլի կիպի
պիր պէյաղ բուպա վէրիպ կերի
կեօնտերտի : Ե՛յ ադըլլար էրմէղ
հէքմէթ սահիպի Յիսուս, սանա
պու տէլիլէք ըկալէթի էքսիյ ի-
տի : Պէն տէ, էֆէնտիմ, պէն տէ
սէնի Հերովդէս կիպի խօրլա-
մըլըմ : Աման էֆէնտիմ, պէնի
տէ Հերովդէս կիպի՝ իլհամընտան

մահրում էթմէ : Հերովդէս սէ-
նի թանրմատը . պէն սէնի Ալլա-
հրմ թանրը՝ իգրար էտէրիմ : Հե-
րովդէս սէնի խօրլատըղընա փիւշ-
ման օլմատը . պէն պիւթիւն
էիւրէքտէն փիւշման ըմ : Հե-
րովդէս սէնի սէվմիշ տէյիլ խաի-
պէն սէնի հէր շէյտէն զիյատէ
սէվէրիմ : Աեւ էֆէնտիմ, իլհա-
մընըն սէսինի գոււաղըմտան էք-
սիք էթմէ . հէր նէ իսթէրսէն էմր
էյլէ, հէփիսինի լութֆոնէլա իճ-
րա էտէրիմ : Մա կոյս Մարիամ
վալիտէմ, պէնիմ իշին Յիսուսա
շէֆաաթ էյլէ :

ՉԱՐՇԱՄՊԱ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԻՖԼԻՑԻՐԻԻ

ՅԻՍՈՒՍՈՒՆ ԳՈՐԾԸԼԸՆԿԸԸ :

Ա . ԵՍԶՈՒՏԻԼԻՐ մութլադա
Յնուն էօլմէսինի թալէս էթաիք
լէրինտէն , Պիղատոս Յիսուսու
թութուս գամչըլար ըլա տէօյ-
տիւրաիւ . (Յովհ . ԺԹ . 1 :)
Օ դալիմ հաքիմ՝ պունննլա
տիւշմէնլէրինի թէսքին էաիս ,
էօլիւմտէն գուրթարըրըմ գը-
սա էթաի : Լաքին պու թէր-
թիս՝ Յիսուսա չօդ էղիյէէթլի
օլտու . զիրա Պիղատոս « էօյլէ
իսէ թէաիս էտէր գօյլէրիլիմ »

(Ղուկ . իմ . 16 .) տէտիյին
տէն , եահուտիլէր անլատարլար
քի , սու ճէղա իլէ աղաա էտէ-
ճէք , ճէլատարա ըիւշվէթ վէրիս
դամչը ալթընտա էօլտիւրթմէյէ
դասա էթտիլէր : Աէլ իմտի էյ
ճան . սիր քերրէ Պիղատոսուն
սարայընա կիր . դուրթարըճընա
օլան սիյասէթին վէ ըէղալէթին
էէրինի կէօր . վէ սրբուհի Բրի-
ճիտեայա սէյան օլտուղու կի-
սի , հէման ըուպասընը քէնտի
սօյունուս , ինսան էվլատարը-
նա օլան աշգընը՝ վէ ուղուրա-
րընա չէքտիյի էղիյէէթի ինսան-
լարա սիլտիրմէք իչին , սագ տի-
րէյէ՝ հէ աշգ ըլա սարըլըր . կիւ-
նահսրղ դուղու կիսի՝ պաշընը
էյմիշ , ութանտրղընտան էիւղիւ
դըղարմըշ , օ դալիմ սիյասէթէ
սէքլէր : Օ մէրհամէթ սիղ ճէլատ-
լար դուտուրմուշ քէօփէքլէր
կիսի՝ իւսթիւնէ իւշիւս , քիմի

կեօքսիւնէ վուրուր , քիմի ար-
գասընա . քիմի եանընը տէօյէր ,
քիմի բասթ կեւէն եէրէ վուրուր .
աղիզ պաշընը , մուպարէք եիւ-
ղիւնիւ պիլէ էսիրկեմէտիլէր :
Աճճ , վճճ . օ մուպարէք գան
հէր թարաֆընտան ագըպ տու-
րույօր . գամչըլար , տէյնէքլէր ,
տէօյէն ճէլատարըն էլէրի , պաղ-
լանտըղ տիրէք , վէ եէրին թա-
շը թօիրաղը հէփ գանա պուլան-
մըշ . օ զալիմէր՝ վուրաճագ սաղ
էթ պուլամայըպ , աչըգ եարա-
լարընը թէքրար եըրթարագ , օ
մուպարէք թէնի պիւթիւն փա-
րալատըլար : “ Աղըրլարըմա աղ-
ըր գաթարլար ” տէր Դաւիթ
մարգարէնին աղըլըլա . (Սաղմ .
կը . 27 :) Ե՛յ նամքէօր ճան , սէ-
նին իչին պէօյէ գամչըլանան
Ալահըն խաթըրընը նի՛ճէ ինճի-
տէ պիլմիշսին : Եա սէն էֆէն-
տիմ Յիսուս , պիր նամքէօրիւն

խաթրը իջին , պու գատար սիյ-
ասէթի՝ նասըլ չէքմիշսին : Ա՛հ ,
Յիսուսուամուն եարալարը , իւմի-
տիւմ սալթ սիզ սինիզ : Ա՛ սէվ
կիւլիւ Յիսուսոււմ , ճանըմըն աշ-
դը եալընըզ սէնտէ տիր :

Բ . Պու սիյասէթ՝ էֆէնտիմի-
դէ փէք իսքէնճէլի օլտու . ղիրա
Տէվսոցցի տէտիքլէրի սրբուհի Մա-
րիամ մագդաղէնացիյէ պէյան
օլտուղունա կէօրէ , նէվպէթ իլէ
տէօյէնլէր ալթմըշ քիշի իմիշլէր .
վէ գուլանտրդլարը գամչը վէ
սաիր ալաթլար էօյլէ եավուղ ու-
մուշ քի , էնտիյի եէրտէն եարա-
սըզ գալգամազ ըմըշ : Սայըսը տա-
խի տիր գաչ պինէ պալիզ օլուպ ,
սրբուհի Բրիճիտեայա պէյան օլ-
տուղու կիպի՝ էթլէրի սօյու-
լուպ , պէօյրիւնիւն քեմիքլէրի
կէօրիւնիւր իւմիւշ : Շէօյլէ քի ,
Պիղատոս պու սիյասէթտէն սօկ-
րա , տիւշմէնլէրինի մէրհամէթէ

կեթիրիրիմ գըյասըլա , տիշարը
չըգարըս « Իշթէ ատամ » կեօ-
րիւն ատամը տէտի : Պու սիյա-
սէթ իլէ գուրթարըճըմըզ Յիսուս
նէ աճընաճագ հալէ տիւշէճէյի-
նի Եսայի մարգարէ մուգատտէմ
խապէր վէրիս « Պիզիմ եարամագ
լըգլարըմըզ իչին իւզիւլմիւշ »
տէյօր . վէ թէնի հագգընատ
« Պիզ օնու միսքին եէրինէ գօ-
տուգ » (ՃԳ.) տէտիյի կիպի , մու-
սպարէք կեօլտէսի՝ սլիր միսքին
ատամըն կեօլտէսինէ պէնզէր ,
սիւթիւն եարա պէրէ օլաճա-
ղընը սէօյլէր :

Ա՛հ , էֆէնտիմ Յիսուս , սէնին
սու տէրէճէտէ մուհապէթի-
նէ թէշէքքիւրիւմ վար : Եա-
ղըգ , եաղըգ . պէն տէ օ ճէլլատ-
լար ըլա պէրասպէր սէնի գամչը-
լամըշըմ : Լանէթ օլսունն ա՛հ , սա-
նա պէօյլէ սիյասէթ էտէն կիւ-
նահլարըմա : Պանա օլան աշղը-

նը՝ պուճնտանն պէօյլէ սրգճա սրգճա սէն խաթրրմա պրագ քի , պէն տէ սէնին խաթրրնը կեօղէ տիսլ , պիր տահա կիւնաս իշլէ մէյիմ : Պէն սէնին մուհասպպէ թիննի պէօյլէ թանրտրգտանն սօկրա , վէ սէն տէ պանա պու դատար քերրէ աֆիլ էթտիքտէն սօկրա , էյէր պէն եինէ սէնին խաթրրնը ինճիտիսլ , ճէհէննէմէ մուսթահագ օլուրամ , պանա նամ սրլ ճէհէննէմ եագըշըր : Ա՛հ , սէնին պու մուհասպպէթին , սէնին պու մէրհամէթին՝ պանա ճէհէննէմի չօգ զիյատէ ազասլը ճէհէննէմ էտէճէք տիր : Եօգ , եօգ . պրագմա քի պիր տահա խաթրրնը ինճիտէմ . զիրա սէնի սէվէրիմ էֆէնտիմ , վէ ճանը կէօնիւլտէն սէվէրիմ , վէ էօմրիւմ օլտուգճա սէվէյիմ :

Գ . Իմտի պիղիմ կիւնասլարըմրը , խուսուսա փաքլիյէ գարըր

օլանլարը հօտէմէք ի չին , Յիսուս
սու ազիւմ սիյասէթի՝ քեհաթի կիւ
նահօրդ վիւճուաինատէ չէքմէյե
թէնէզղիււլ էթաթի : “ Պիզիւմ եա
րամազըքլարըմըղ ի չին քեհաթի
եարալանար ” տէք Եսայի մարգա
րէ (ծդ . 5 .) : Էօյլէ իսէ էֆէն
աթիւմ Յիսուս , Ալլահըն խաթ
րընը պիզ ինճիթաթիք , ճէզար
նը սէն հօտէաթին : Սէնին պիզէ
օլան աշդըն մուպարէք օլսուն :
Պօրճուամու սէն հօտէմիչ օլմա
տան , պէնիւմ հալիւմ նիճէ օլո՛ւր
տու : Ա՛հ , քեչքի էօլէյաթիւմ տէ
սէնին խաթրընը ապլա ինճիթմիչ
օլմայայտըմ : Անճագ պուհտան
էվիւլէ կիւնահ ըլա սէնի խօրլամըչ
ըսամ , պուհտան սօկրա սէնի
սէվիպ՝ սէնտէն սէվիւմէք աթը ար
զոււմ : Պէնի սէվէնի սէվէրիւմ տէյ
էն սէն սին . պէն տէ սէնի սէվէ
րիւմ , վէ ճանտան սէվէրիւմ . քեհաթի
մուհապպէթինէ պէնի սէն լայ

ըդ էյլէ : Ումարում քի , կիւնահ-
լարումը աֆվ էթմիչսին , վէ սլու
սասթտա քերէմինլէ պէնի սէ-
վէյօրսուն : Ա՛հ . սէվկիւլիւ գուր-
թարըճում , պէնի քենտի մուհասլ
պէթինէ կիւնտէն կիւնէ ղիյա-
տէ պաղլա . սլրագմա քի սլիւ
տահա սէնտէն այրըլայում : Սանա
թէսլիմ օլմուշում , պէնի իսթէ-
տիյին կիպի թէ՛ տիսլ էյլէ , լա-
քին մուհասլպէթինտէն մահ-
րում էթմէ : Պանա լութֆինի
վեր . սէնի սէվէյիմ տէ , պէնի նէ
հալէ իսթէրսէն գօ : Եւս իւմի-
տիմ Մարիամ , պէնիմ իչին Յի-
սուսա շէֆաաթ էյլէ :

Փ Է Ր Շ Է Մ Պ Է Կ Ի Ի Ն Ի Ի Ն

Թ Է Ֆ Է Գ Գ Ի Ի Բ Ի Ի

Յնոան պիֆէն Լաճ ըլա ԼաճԼանպըլը,
վէ Իշթէ ատամ:

Ս . 0 զալիմէր Յիսուսուն
մուսարէք վիւճուտինէ էթաիք-
լէրի սիյասէթէ դանաաթ էթմէյ-
իսլ շէյթանլարըն վէ Եահուտի-
լէրին թահրիքի իլէ՝ փատիշահ
տէյի մասդարայա ալաճագ օ-
լուսլ, փատիշահ քիսվէթի տէյէ-
րէք՝ արդասընա սլիր գըրմըզը
չափութ էօրթաիւլէր, էլվինէ
հիւքիւմ ասասը տէյի սլիր դա-
մըշ փարչասը վէրաիլէր, վէ աի-

քէնտէն պիր հալգա պիւքիւսա՛
Թաճ տէյի պաշընա կիյտիրտիլէր :
վէ պու Թաճ սալթ ըկզալէթ
տէյիլ, պիր չօդ տա աղըր վէրսին
իչին, Մատթէոս աւետարանիչին
(իէ . 30 .) սէօղիւնէ կեօրէ՛ է,
լինտէն դամըշը ալըս, տիքէն-
լէր պիր էյի պաթսըն տէյի Թա-
ճընը տէօյէրլէր իտի : Շէօյլէ քի,
Գամիանեան սուրբ Պետրոսուն
տէտիյինէ կեօրէ՛ տիքէնլէր սէյ-
նինէ դատար պաթսը . վէ եա-
րալարընտան ագան դան օլ դա-
տար չօղ ուտու քի, սրբուհի Բրի-
ճիտեայա սէյան օլտուլու կիպի՛
Յիսուսուն էիւղիւ, կեօղիւ վէ
սաչը սագալը հէփի գանա պու-
լանտը : Պու տիքէն իլէ Թաճ-
լանմասը՝ Յիսուսա հէմ փէք
աղըր էղիյէէթ օլտու, հէմ փէք
ուղուն . զիրա էօլիւնճէյէտէք օ
Թաճ պաշընտան չըգմատը . վէ
եա պաշընա, եա Թաճընա հէր

տօգանք լարդ ճա, օ զալիմ աղբը-
լար թաղէլէնիւրտի :

Ա՛հ, էյլեք սելմէզ տիքե՛նդեր,
սիղի եարատանա սէօյլէ էղիյ-
էէթ վերիլնը մի : Տիքե՛նի՛ն նէ
դապահաթի վար : Սէ՛ն սին սէ՛ն,
ա՛ ճան, Ֆէ՛նա Ֆիքիւրլէրէ ըիզա
վերաիքճէ, Յիսուսուն պաշընը
սէ՛ն եարալամըշարն : Ե՛ս սէվկիւ-
լիւ Յիսուսում, սէ՛ն կէօյլէր
փաաիշահը սըն, լաքին շամտի ըէ-
զալէթ վէ աղբըլար փաաիշահը
օլտուն : Պագ խմտի, սիւրիւնէ օ-
լան մուհապպէթ՝ սէնի նէ հալէ
գօտու : Ա՛հ, էֆէնտիմ. սէնի
էիւրէքտէն սէվերիմ. լաքին սէն
տիւնեատէ իքէն, սէնտէն այրը-
լըս պունտան էվվէլ էթաիլիմ
կիպի, մուհապպէթիմի սէնտէն
քեամէք թէհլիքեսինտէ իմ : Ա-
մա՛ն էֆէնտիմ, էյէր պիր տահա
խաթըրնը ինճիտէճէքսէմ, կեւ
պու սաաթտա ճանըմը ալ. զիրա

ուամարըմ քի, սուս սաաթտա սէ-
նին լուծֆինտէ իմ: Պրագմա
քի, սէնի պիր տահա դայս է-
տէյիմ. կերչի սէն կիւնահարըմ
սէսէպի իլէ՝ օ մուսիպէթէ մուս-
թահագ ըմ, լաքին սանա լայրդ
տէյիլ տիր: Եօգ, Յիսուսում,
սէն սէնի պիր տահա դայս էթ-
մէմ:

Բ. Օ եարամաղար սու թա-
ճը Յիսուսուն պաշրնա էօյլէ դա-
լիմանէ կեչիրտիքտէն սօկրա դար-
չըտրնա կեչիպ, տիդ չէօքիւս՝ Սէ-
լամ, եահուտիլէր փատիշահը օ
տէյէրէք, եէր էօփիւս մաս-
գարա էտէրլէր խի. վէ եիւ-
ղիւնէ թիւքիւրիւս, շամարլայ-
լս, դահգահայլա, չըղըրչըս
ղէվգլէնիրլէր խի: (Մատթ. ին-
Յովհ. ԺԹ:) Ա՛հ, էֆէնտիմ
Յիսուս, սու նէ հալէ տիւշաիւն:
Շունասան պիրի կեչէրքէն, սէնի
սու սօղուգ հէյէթտէ կեօրտէ,

արդանտա օ գըրմըզը չափուծ ,
էլինտէ պիր գըրըզ գամըշ փար-
չասը , պաշընտա տիքէնտէն պիր
թաճ , գարշընտա պիր ալայ
հազալէ՝ ըկըլլէնիսզ մասգարա
էթտիքլէրինի կէօրսէ , սէնի նէ
գըյաս էտէր . ինսանլարըն էն
րուսվայր , էն եարամազը եէրինէ
գօմա՞զ մը : Իշթէ , իշթէ , Ալա-
հըն էվլատը Երուսաղէմին մաս-
գարասը օլմուշ :

Ա՛հ էֆէնտիմ՝ Յիսուս , տի-
շարտան վիւճուտինէ պագա-
րըմ , հէփ գան ըլա եարալար .
իչէրտէ եիւրէյինէ պագարըմ ,
սէնի էօլիւմ հէյէթինէ գօմուշ՝
կէօնիւլ ազասլըյլա սրգընթըտան
ղայրի շէյ կէօրմէմ : Ա՛հ , էֆէն-
տիմ . քէնտի եարաթտըզը գուլ-
լարըն ուղուրունա՝ պու տէրէ-
ճէտէ խօրլանմայր՝ սէնին կիպի
պիր էօլէիւսիւզ մէրհամէթ սահի-
պինտէն զայրը քիմ իրթիքեասպ

էտէրտի: Սէն ջիւնքի Ալլահ սըն՝
Ալլահ կիպի սէվէրսին: Շու իւ-
ղէրինտէ կէօրտիւշիւմ եարալար՝
հէփ պիղէ օլան մուհապպէթի-
նին նիշանէլէրի տիր: Պիւթիւն
Երուսաղէմէ էյլէնձէ օլտուղուն
հալտէ՝ սէնի ինսանլարըն հէ-
փիսի կէօրմիւշ օլա, սանա
մուհապպէթ վէրմէյէն օլա պի-
լիր մի իտի: Եւ Յիսուս, իշ-
թէ պէն սէվէրիմ սէնի, վէ պիւ-
թիւն քենտիմի սանա Ֆիտա էտէ-
րիմ: Պիւթիւն գանըմը վէ էօմրիւ-
միւ սանա փիշքեշ էտէրիմ:
Սէնին մուրատըն իւղրէ հէմ է-
ղեյեթ չէքմէյէ, հէմ էօլմէյէ հա-
ղըր ըմ: Սէն պէնտէն նէ գանընը
էսիրկեմիշսին, նէ էօմրիւնիւ. պէն
սէնտէն նէմի՝ էսիրկեյէ պիլլիրիմ:
Կէլ էֆէնտիմ, պէնիմ կիպի սէնի
սէվէն՝ պիր սէֆիլ կիւնասքեարըն
պու հէտիյեէսինի գապուլ էյլէ:
Գ. Օնտան սօկրա Յիսուսու

Թէքրար Պիլատոսուն հուզու-
րունա կեօթիւրտիւքտէ, Պիլա-
տոս տիշարը չըգարըս, « Իշթէ
ատամ », տէյի Յիսուսու խալգա
կեօսթէրտի : Եանի, միատիշահ-
լըգ խտտիասընատա տըր տէյի շի-
քեայէթ էտիսլ՝ հուզուրունա
կեթիւրտիյինիլ ատամը կեօրիւն .
իշթէ շու հալէ դօտունուդ .
սըունտան սէօյլէ եաշայաճաղը
եօդ . օ վէսլէսէնիլ սավար . սրա-
գըն սարի վարսըն էվինտէ էօլ-
սիւն , սէնի տէ սիւր դասգահաթ-
սըղ ատամըն գանընա սօգման
տէյէ կեօրտիւ : Լաքին եա-
հուտիլէր տահա զիյատէ դու-
տուրուսլ « Խաջա չըգար , խաջա
չըգար . . . գանը սիղիւմ սօյ-
նունուդա , վէ էվլատարըմըղըն
սօյնունա », (Մատթ . իէ .) տէյի
չըղըրըղըրար ըտը : Պիլատոս Յի-
սուսու խալգա սէօյլէ կեօսթէր-
տիյի եէրտէ , Փէտէր-ուլլահ տա

էվլատրնը պիղէ կեօսթերիս՝ իշ-
թէ սիղէ վատ էթտիյիմ ատամ,
սիղի սէլամէթէ չըգարաճագ
գուրթարըճը . սիղին տէ պուն-
ճա հասրէթ իլէ սէքլէտիյինիղ
ատամ, իշթէ պու տուր տէր: Իշ-
թէ պէնիմ քենտիմ գատար սէվ
տիյիմ՝ պիր տանէ էվլատրմ քի,
սիղին խաթրընըղ իջին ինսան-
լարըն էն սէֆիլի, վէ էն ըեղիլի
օլմուշ: Աեօրիւն, կեօրիւն, վէ
մուհասպալէթինիղէ լայրդ ըսա՝
սէվին, տէր: Պէլի, եա՛ Բասպի
պէլի. սէնին էվլատրնը պէն կեօ-
րիւս, սէվէյօրում, լաքին սէն
տէ պիր կեօր տէ, չէքտիյի աղ-
ըլլարըն ըուավայըգլարըն հիւր-
մէթինէ՝ պէնիմ սայըսըղ խեա-
նըմը աֆվ էյլէ . « Գանը պիղիմ
պօյնումուղա » . օ սէնին էվլատրն
օլան ատամըն գանը՝ պիղիմ ճանը-
մըղա տէօքիւլիւս, սէնին մէրհա-
մէթինի ալը վէրէ: Չիրա սէնին

խաթրընը ինճիթաիյիմէ փիւշ-
մանըմ, վէ սէնի ճանտան սէվէ-
րիմ : Պէնիմ զայիֆլէյիմի սէն
սիլիբոսին , մէրհամէթինէ սլանա
եարարմ էյլէ : Աէ սէն կիւվէն-
աիյիմ կոյս Մարիամ , սէնիմ իջին
Յիսուսա շէֆաաթ էյլէ :

Ճ Ո Ւ Մ Ա Կ Ի Ի Ն Ի Ի Ն

Թ Է Ֆ Է Գ Գ Ի Ի Բ Ի Ի

Յիսուսունն էօլիւմիա հիւստօլուապ ,
Գողգոթայա կիլիմիսի :

Յ . Պ Ի Ղ Ա Տ Ո Ս Յիսուսունն գա
պահաթսրղ օլտուղունու պիր
գաչ տէժ'ա իգրար էթմիշ իքէն ,
չասարըն կեօղիւնաէն չրգմամադ
իչին , ագըպէթ իաչ իւղէրինտէ
էօլմէսինի հիւքմ էթտի : « Է՛յ
կիւնասսրղ գուրթարըճըմ , գա
պահաթին նէ իտի քի , էօլիւմէ
մուսթահադ օլտուն » տէր սուրբ
Բեռնարդոս : Վէ տէօնէր ճէվա
պընը տա քէնտի վէրիր . « Սէնին

գապահաթին քենտի աշգրն ըտր՝
տէր : Պէլի , սէնին գապահա-
թին՝ պիղի հատտէն աշըրը սէ վտիյ-
ին տիր . օ տուր սէնի՝ Պիղա-
տոստան զիյատէ՝ գաթլէ մուս-
թահագ կեօրէն : Յիսուսուն նա-
հագ Ֆէրմանը օգուենուր . Յիսուս
տինլէր , վէ սլաշ էյիսլ՝ Փէտէր-
ուլլահըն էմրինէ ըիղա վէրիւր քի ,
պիղիմ կիւնահլարըմըղ իչին
մութլագա հէմ էօլմէսինի իս-
թէր , հէմ իսաչ իւղէրինտէ էօլմէ-
սինի իսթէր : « Բենտիյի իսօրլայ-
ըսլ , իթաաթ էթտի թա էօլիւմէ
տէք , վէ իսաչ էօլիւմիւնէ տէք »
(Փիլիսլ . ք . 8 :) Ա՛հ , էֆէնտիմ ,
սէն կիւնահսըղ իքեն , սէնիմ
խաթըրմ իչին էօլմէյի իրթիքեասլ
էթտին . սէն կիւնահքեար՝ սէ-
նին իսաթըրն իչին՝ հէր նասըլ ,
վէ նէ զաման էմր էտէրսէն՝ էօլիւ-
միւ գապուլ էտէրիմ :

Ֆէրմանը օգուենատուղու պիւր-

լէ, պու կիւնահարդ գուղույու
թութուպ, բուպասընը կիյաի-
րիպ, հէման իքի եօնուլմամըշ
աղաճ ըլա պիր խաչ չաթարլար,
Յիսուս օնլարա պէքլէմէյիպ,
խաչա քենտի սարըլըր, էօփէր,
վէ կել պէնիմ աղիղ խաչում, օ-
թուղ իւչ սէնէ տիր պէն սէնի ա-
րարում, գուղուլարումըն ուղուրու-
նա՝ սէնին իւղէրինտէ էօլմէք տիր
արղում տէյէրէք, խաչը եարալը
օմուղունա եիւքլէնիւր: Ահ է-
Ֆէնտիմ Յիսուս, սէնի սէվմէյէ
պէնիմէճպուրէտէճէք պունտան
ղիյատէ նէ էտէ պիլիրտին: Պէ-
նիմ պիր հիղմէթքեարում քենտի
էէրիմէ սալթ էօլմէյէ ըիղա վէր-
սէ, դալպիմի ճէլպ էտէրտի. եա
սէն պէնիմ իչին պէօյլէ էօլ-
տիւյիւնիւ պիլլիրքէն, պէն սէնի
պունճա զաման նիճէ սէվմէմի-
չիմ: Լաքին սէն պանա ափվ էթ-
մէք իչին էօլմիւշսիւն: Պունտան

սֵղբա սէվէրիմ սէնի էֆէնտիմ ,
վէ սէնի սէվտիյիմ իչին՝ խաթ-
րընը ինճիթտիյիմէ փիւշման ըմ :

Բ . Չապիթան ալայ տիւղիււալ ,
գաթլ օլաճագ ատամլար ըլա
սէրասէր , կէօյլէր փատիշանը
տա խաչը օմուզուհտա չրգար :
« Վէ խաչը օմուզուհտա , գա-
ֆա տաղը տէտիքլէրի եէրէ չրգ-
ար » . (Յովհ . ԺԹ . 17 :) Չը-
գըն սիզ տէ սերովբէլէր , չրգըն
ճէննէթտէն . էֆէնտիմիզ տաղ-
տա գաթլ օլմաղա կիտէյօր , կէ-
լին եանընա սյադտաշ օլուն :
Պու նէ դարիս սէյրան տըր . ին-
սանլար իչին սիբ Ալլահ գաթլ
օլույօր : էյ ճան , շու սէնին իչին
էօլմէյէ կիտէն գուրթարըճընըն՝
սիբ քերրէ հալինէ սագ . խաչ
աղաճընըն եիւքիւ ալթընտա իքի
գաթ օլմուշ , տիղլէրի թիթիրէր ,
վիւճուտի եարա փարա , դանլա-
րը ադար , սաչընտա սիբ տէմէտ

տիքէն իլէ ինլէյերէք, հէր ա-
թըմընտա ճանընը վէրէճէք կիսլի
կիտէյօր : Ա՛հ, Ալլահըն գու-
զուսու, նէրէյէ կիտէյօրսուն
տէյի՝ սօր պիր քերրէ : Սէնին իչին
էօլմէյէ կիտէյօրում. պէնի էօլ-
միւշ կեօրտիւքտէն սօկրա, սա-
նա օլան մուհապպէթիմի ու-
նութմա . խաթըրնա կեթիր տէ,
սէն տէ պէնի սէվ տէյի ճէվապ
վէրիր : Ա՛հ, էֆէնտիմ Յիսուս,
սէնին մուհապպէթինի՝ պէն շիմ
տիյէտէք նիճէ ունուտա պիլմի-
շիմ : Ա՛հ, պէնիմ զալիմ կիւնաս-
լարում . էֆէնտիմին եիւրէյինէ,
պէնի պու գատար սէվէն եիւ-
րէյէ՝ պու աճըլարը վէրէն՝ սիզ
սինիզ : Փիւշման ըմ էֆէնտիմ
Յիսուս . վէ պանա շիմտիյէտէք
սասը էթտիյինէ շիւքը էտիս,
պոււնտան սօկրա սէնի սէվէրիմ .
պէլի, սէնի ճանտան սէվէրիմ .

վէ պիւլթիւն մուհապպէթիմ
եալընըզ սէնտէ տիր : Պանա օ-
լան մուհապպէթինի սէն ապա
խաթրըմտան չըգարմա քի՛ սէն
տէ սէնի սէվմէյի ապա ունութ-
մայրմ :

Գ. Յիսուս Գողգոթայա չը-
գայօր . պիղի տէ արտը սըրա տա-
վէթ էտէյօր : Հայ հայ , էֆէն-
տիմ . սէն կիւնահարզ իքէն , խա-
չընը օմուղուկա ալմըշ՝ էօնիւմ
սըրա կիտէյօրսուէն , սէն տէ սէնի
պրադմամ : Պանա խթէտիյին
խաչը վէր . սէն օ խաչա սարը-
լըս , էօլիւնճէյէ դատար օ խաչ
ըլա արտըն սըրա կեւրիմ : Սէն
սէնիմ իչին էօլմիւշսիւն , սէն
տէ սէնինէ էօլիւրիւմ : Սէնի սէ-
վէյիմ տէյի պանա էմր էտէյ-
օրսուէն , սէնիմ տէ արղում սալթ
սէնի սէվմէք տիր էֆէնտիմ .
սէնիմ աշգըմ սալթ սէնտէ տիր ,

վէ տախմա սէնտէ օլմալը արը :
Պանա եարարմ էյլէ քի , սատա
գաթրմտա դուսուր էթմէյիմ :
Վալիտէմ կոյս Մարիամ , սէնիմ
իջին Յիսուսա րէճա էյլէ :

ՃՈՒՄԱ՝ ԻՐԹԻՍԻ
ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԻՖԼԻՍԻՐԻՍԻ

ՅԻՍՈՒՍԱՆԻ ԽԱՆԱ ԸՇԳՇՄ ԷՕԼԵՄԻ :

Ա . ԻՇԹԻ ԳՈՂԳՈԹԱՅԱ ԿԵԼ
ալիք . իշթէ ԱՂԱՏՐՆԻ մՈՒՏԱՍԿԵ
ԹԻՆԻ ԿԵՕՐԷՃԷՔ ԵԷՐ . պՈՒՐԱՄՄ
ալիք ԱՂԱՏ՝ սԻՅԱՍԵԹ ՄԵՐԵԱՍՐՆԻ
ՄԱ՝ պԻՂԼԻՄ ԻՆԻՆ ԷՕՂԻԼՅՕՐ : ՅԻՍՈՒՍ
ԳՈՂԳՈԹԱՅԱ ԵԷԹԻՆՍԻՅԻ ԿԻՐԷԷ ,
ՏԷՄԱՆ արգասքնտան ըՈՒՍՍԱՐՆԵՐ
ԵՎԻՐԶՄԸ ԵՎՐԱՂԱՐՐՆՄԱՆ ԳՕ
ՓԱՐՐԱՅ , քԵՆՍԻՅԻ ԽԱՅՐՆ ԻԸՂԷՐԻ
ՆԷ ԵՐԳԱՐԼԱՐ : ԱՂԱՏՐՆԻ ԳՈՒՂՈՒ
ՍՈՒ Օ ԳՈՒՐՈՒ ԷՃԷԼ ԵՎԹԱՊԸ ԻԸ

դէրինէ ուղանալ, գօլարընը ճէլ-
լատարա թէսլիմ էտէր, էօմրիւ-
նիւ տէ ինսանլար ուղուրունա՝
փէտէրինէ գուրսլան սունար: Իշ
թէ խաչա մըխլայրալ, խաչ ըլա
հավայա գալտըրտըլար:

Գալտըր խմտի կեօղլունիւ ա՛
ճան, շու աղաճտան աշաղա իւջ
էնքսէր իլէ ասըլըէ Ֆէնտինէ պագ
քի, նէ բահաթի վար, նէ տայա
նաճագ պիր եէրի. կեահ էլէրի-
նէ տայանըր, կեահ այագլարը-
նա. լաքին հանկի եանա տայան-
սա, աղըլարըն արթըրըր: Ա՛հ,
էֆէնտիմ Յիսուս, պու նէ կիւճ
էօլիւմ աիւր սէնին չէքտիյին:
Խաչըն եաթթասընտա « Եահու-
տիլէր փատիշահը՝ Իսանասրանի, »
տէյի եաղըլը. լաքին մասգարա-
լըք իչին եաղտըգլարը պու իւն-
վանտէն ղայրը՝ փատիշահըք նէ
նիշանըն վար: Պէլի. պու սիյա-
սէթ թախթը, պու մըխլը էլէր,

պուռ տէլիք տէլիք օլմուշ պաշ ,
պուռ փարալանմըշ էթլէր , սէնին
փատիշահ օլտուղունու խապէր
վէրիյօր ամմա , մուհապպէթ փա
տիշահը տըր տէյօր : Պէն տէ ա
ճըգլը էիւրէյիմէ՝ շու էարալը
այագլարընա դափանըս , պէնիմ
իչին իւղէրինտէ էօլիւս՝ մուհապ
պէթէ դուրպան օլտուղուն խա
չա սարըլըրմ : Ա՛հ , Յիսուսում ,
Ալլահըն ատալէթինի՝ պէնիմ ի
չին սէն էօտէմիշ օլմասան ըսը ,
պէնիմ հալիմ նիճէ օլմուրտու :
Շիւքիւրլէր օլտուն սանա :

Բ . Յիսուս խաչ իւղէրինտէ
քիմսէտէն պիր թէսէլլիսի էօգ .
էթրաֆընտա օլանլարըն քիմի
քիւֆր էտէր , քիմի դէվգլէնիթ .
պիրի « Ալլահըն էվլատըյրսան ,
խաչտան էն » տէր . օ պիրի « Ղայ
րիլէրի խէլաս էթաի . քէնտիսիյի
խէլաս էտէմէյօր » տէր . (Մատթ .
իէ :) Վերջի վալիտէսի խաչըն տիւ

պի՛նտէ, Ճան իւսթիւնտէ է՛վյա-
տրնա մուհապպէթլէ պագար •
լաքին օ աճրգլը վալիտէսինէ
պագարգճա, Յիսուս թէսէլլի
պուլմատրղընտան պաշգա, քէն-
տի իչին չէքալիյի աղապը կեօրիւս,
տահա ղիյատէ աճը տույար :
Քիմսէտէն չարէ օլմայրնճա, Յի-
սուս Փէտէր-ուլլահա տէօնէր : Օ
տա ինսանլարըն կիւնահընը հէփ
օնուէ իւհտէսինտէ կեօրիւս, Ճէ-
ղալարընը էօտէմէք իւղրէ օլտու-
ղունտան, էօգ, օղուլ, պէն սէ-
նի թէսէլլի էտէմէմ. սէնի օ սիյ-
ասէթլէր իչինտէ պրագըս, թէ-
սէլլիսիղ էօլտիւյիւն կեօրմէլիյիմ
տէր : Իշթէ օ զաման տըր քի, Յի-
սուս տէօնիւս “ Եա՛ Բասպիմ,
Էա՛ Բասպիմ, պէնի նիչին պրագ-
տրն ” տէտի (Մատթ. իէ. 46:) Ա՛հ,
նէ աճրգլը վէ մահգուն սուն Յի-
սուսում : Հագգըն վար, հագ-
գըն վար • քէնտիսի ինսանլարա

սէվտիրմէք իչին, պու գատար սիյ-
ասէթ չէքտիքտէն սօկրա, սէնի
սէվէնլէր պէօյլէ աղ օլտուղունա
մահղուն սուն: Աէլին, կէլին,
պիր Ալլահըն էօմրիւնիւ եագան
մուհասպպէթին թաթլը ալէվլէ-
րի, կէլին պէնիմ տէ գալպիմտէ
օլան աիւնեա սէվտալարընը եա-
գըն. վէ պէնիմ խաթրըմ իչին
պիր սիյասէթ աղաճը իւղէրիմտէ
ճանընը վէրէն էֆէնտիմին մու-
հասպպէթի աթէշի իլէ գալպիմի
թութուշտուրուն: Սանա էթ-
տիյիմ իսեանը՝ սէն էվվէլինտէն
պիլլըքէն, էֆէնտիմ, ելինէ պէ-
նիմ իչին էօլմէյի՝ նիճէ իրթի-
քեապ էթաին: Աէլ էֆէնտիմ,
շիմաի պէնտէն ինթիգամընը ալ-
պանա պիրեիւրէք աճըսը վէր քի,
էօմրիւմ օլտուգճա՝ սէնին խաթ-
րընը երգարղումա աճըլար չէ-
քէյիմ: Աէլին, կէլին, էֆէնտի-
մէ պունճա էղիյէէթ էտէն գամ-

չըլար, տիքէնկէր, խաչար. կեզին, ելւրէյիմի եարալայրն, վէ էֆէն, տիմին պանա օլան մուհապպէթի. նի խաթրըմտան չըգարթման: Պէնի սէն սէլամէթէ չըգար, էֆէն, տիմ Յիսուս, սէն սէլամէթէ չըգար. վէ պէնի սէլամէթէ չըգարմագ, սէնի սէվմէյէ լութֆինի իհսան էթմէք տիր. զիրա սէնի սէվմէք տիր պէնիմ ճանրմըն սէլամէթի:

Գ. Գուրթարըճըմըզ Յիսուս էօլէճէյինէ եագըն պիր պայղըն սէս իլէ « Թէքմիլ օլտու » տէր. եանի, ատամլար՝ հէփի թէքմիլ տիր, սիղի ազաա էթմէք մասլահաթը թէքմիլ օլտու: Պուհտան սօնրա սէնի սէվլին, զիրա քենտիմի սիղէ սէվտիրմէյէ՝ դայրը շէյիմ դալմասը տէմէք իսթէր: Է՛յ ճան, Յիսուսա պագ, իշթէ ճանրնը թէսլիմ էտէյօր, կեօզլէրլինին նուրու ադմըշ, շէհրէսի սօլմուշ. ելւրէյիմտէ պիր դաիֆ չըրփըն.

Թը, վիւճուտու տիւշքիւն, էճէ-
 լէ Թէսլիմ օլույօր . պադ, պադ,
 ճանրնա պադ քի, մուսլարէք Թէ-
 նինտէն այրըլըյօր : Աեօյլէր դա-
 րարըյօր, եէրլէր սարսըլըյօր, մէ-
 զարլար աչըլըյօր . պունլար հէյի
 տիւնեայր դուրան էօլմէք իւղրէ
 օլտուղունա պէշարէթ տիր : Նի-
 հայէթ Յիսուս մուսլարէք ճանր-
 նը փէտէրինէ սրփարըշ էթտիք-
 տէն սօնրա, աճըդըլ էիւրէյինտէն
 սիր տհ էտիպ, պիղիմ ուղուրու-
 մուղա ճանրնը Ֆիտա էթտիյի-
 նէ՝ Թէքրար նիշանէ իջին, պաշը-
 նը էյիպ, ագըսէթ աղըրլարըն
 շիտտէթինտէն սօն նէֆէսին վէ-
 րիպ, ճանրնը աղիզ փէտէրինին
 էլինէ Թէսլիմ էտէր :

Աել իմաի, ա՛ ճան, շու խաջա
 եագլաշ, սէնին իջին դուրսան օ-
 լան Յիսուսուն այագլարընա սա-
 րըլ տա, տիւշիւն քի, ծուեն էօլ-
 մէսի սանա օլան մուհասպէթին-
 տէն իտի : Ե՛ ա՛ Յիսուս, ինսանլա-

րա օլանն աշգրնն , վէ խուսուսա
պանա օլանն մուհասպակթինն՝ սէ-
նի նէ հալէ գօտու : Սէնինն էօլ-
մէնտէն , էֆէնտիմ , պէնտէն զիյ-
ատէ քիմ ֆախտէ կեօրմիւշ :
Պէնիմ ուղուրումա պիր Ալլահ
էօլմէք՝ նէ պիւյիւք մուհասպակթ
օլտուղունու՝ սէն պանա անլաթ
քի , պէն տէ պունտանն պէօլէ
սէնտէն զայրը շէյ սէվմէյիմ : Պէ-
լի , սէնի ճանտանն սէվէրիմ եւ
ճանրմրն սահիհ աշրգը , վէ էօլ-
ջիւսիւզ քերէմ սահիպի , ճանրմը
սէնինն էլինէ թէսլիմ էտէրիմ :
Շու էօլիւմիւնիւնն սէվապլարը
իջինն օլտունն , պէնի տիւնեա սէվ-
տալարը հագգրնա էօլիւ էյլէ քի ,
եալընըզ սէնի սէվմէյիմ . զիրա
թէքմիլ մուհասպակթիմէ լայրգ՝
եալընըզ սէն սինն : Եւ իւմիտիմ
կոյս Մարիամ , պէնիմ իջինն Յի-
սուսա սէն շէֆաաթ էյլէ :

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible due to fading and the quality of the scan. It appears to be a continuous paragraph of text.

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔԻ ՕԼՈՒՊ
ՍՐԲՈՒԹԻՒՆ ԱԼՄԱՂԱ

ԹԷՏԱՐԻՔ ՎԷ ԹԷՇԷՔԻՔԻՐ
ՏՈՒԱԼԱՐԸ

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔԱ ԹԷՏԱՐԻՔ

Նախիկա՛ն :

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔԻ օլաճադ ա-
տամ՝ խոստովանանքա օթուր-
մատան էլիլէ՛լ իշէտիյի կիւնահ-
լարը թանրյրոյ , էիւրէյինաէ
փիւշմանիւրդ աճրար առւյմագ ի-
ջին , վէ քեհաիյի խլահ էթմէյէ

դավի նիյեէթ դոյա պիլմէք իջին ,
Ալլահտան լուծֆ խթէմէլի :
Վէ աճըգը կոյս Մարիամ վա-
լիտէմիզտէն փիւշմանըգ աճըսը
տիլէյիպ , եիւրէքտէն պիր Ող-
ջոյն սէոյլէտիքտէն սօկրա , պու-
տուալարը էթսին :

ՏՈՒՄ :

Եւ մերհամէթլի էֆէնտիմ ,
իլթէ սէնին խաթրընը թէքրար
թէքրար ինճիտէն նամքեօր՝ շիմ-
տի խաքիփայլնէ կելտիմ , աֆիլ-
մի նիյագ էտէրիմ : Աման էֆէն-
տիմ , պէնտէն եիւղ չէվիրմէ :
« Թէօլպէքեար վէ հագիր եիւ-
րէյէ , եւ Տապպի , սէն խօր պապ-
մազսրն » . (Մաղմ . Ծ :) Պանա պու-
անէտէք պէքլէյիպ , ճանըմը կիւ-
նահ իջինտէ ալմատըղընա , վէ
լայըղմ իւղոէ՝ պէնի ճէհէննէ .

մէ աթմատորդընա թէչէքքիւ-
րիւմ վար էֆէնտիմ: Աէ չիւնքի
պու անէտէք պանա սասր էթ-
միչօին , ումարըմ քի , պու խոս-
տովանանքըմտա սանա դարչը
իչլէտիյիմ կիւնահլարըն ճիւմլէ-
սինի՝ Յիսուսուն սէվապլարը
հիւրմէթինէ աֆիլ էտէրսին . զի-
րա օ կիւնահլարըն սէպէպի իլէ ,
ճէննէթի իթիրիպ , ճէհէննէմէ
մուսթահագ օլտուղումտան զիյ-
ատէ , սէն էօլլիւսիւզ քերիմ
սահիպինին խաթրընը երգտորը-
մա եիւրէքտէն փիւշման օլուպ ,
աճըսըն շէքերիմ : Սէնի ճանտան
սէվէրիմ , վէ սանա օլան մու-
հասպէթիմտէն՝ էթտիյիմ նամ-
քեօրլիւյիւ աճըրըմ : Սանա ար-
գամը տէօնիւպ , խաթրընը երգ-
մըլըմ , լութֆունու տօսթլու-
ղունու սայմամըլըմ , վէլ-հասըլ
իրատէթիմ իլէ սէնի էլտէն ու-
չուրմուչում : Յիսուսուն խաթ-

ըր իջինն օլսուեն էֆէնտիմ, աֆիլ
էյլէ կիւնասլարումը. զիրա հէփի-
սինտէն իյրէնիր իքրաս էտերիմ,
վէ իշլէտիյիմէ եիւրէքտէն փիւշ-
ման ըմ: Աէ սալթ մահացու տէյ-
իլ, ներէլի կիւնասլարումա տա
փիւշման ըմ, զիրա ծնլար տա սէ-
նին կիւճիւնէ կեւիր: Պունտան
սօկրա սէնին յութֆոննլա՝ սլիր
տահա իրատէթիմլէ կիւնասա
տիւշմէմէյէ նիյէէթ դօրում: Պէ-
լի էֆէնտիմ, էօլէյիմ, թէք սլիր
տահա սէնի կիւճէնտիրմէյիմ:

Նասիհաթ:

Էյէր հէր զաման տիւշմէյէ
խույ էթմիշ սլիր կիւնասը վար
ըսա, սլիր տահա տիւշմէմէյէ, վէ
օ կիւնասըն սէսլէսլէրինտէն սա-
դընմաղա պաշգաճա նիյէէթ է-
տիսլ, իսլաս օլմագ իջինն խոստո-

վանահայրըն վերտիյի նասիհաթ-
լարը թուժուսլ, եախօտ քէն-
տինին տահա զիյատէ մինասիսլ
սուլտուղու չարէյէ ճահա էթ-
մէք կէրէք տիր :

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔՏԱՆ ՍՕՆՂՐԱ

ՏՈՒԱ

Շիւքիւրլէր օլտուն սանա, եա
սէվկիւլիւ Յիսուսում. ումարում
քի, սու կիւն սէնին դանընըն սէ-
վասլարը հիւրմէթինէ՝ կիւնահ-
լարումըն աֆլինէ նաիլ օլտում .
շիւքիւրլէր օլտուն սանա : Ումա-
րում քի, ճէննէթէ նաիլ օլուսլ,
սէնին մերհամէթինի էսէտիլիք-
տէ մէտհ էթմէյէ լայրդ օլտում :
Պէն սէնի չօդ տէֆա իթիրմիչիւմ,
լաքին սու տէֆա սէնտէն սը-
թրդ այրըլմամ. եաչամամը սա-
հիհ թէստիլ էտէրիւմ. զիրա սէն

պիւթիւն մուհապպէթիմէ լայրդ
սըն , սէնի ճանտան սէվէրիմ , վէ
պուռնտան պէօյլէ սէնտէն այրըւ-
մամ : Սէնին խաթրընը ինճիթ-
մէմէյէ նիյէէթ էթմիշ խախմ . լա-
քին շիմաթի էինէ նիյէէթիմի թէք-
րարլայրալ , կիւնահ սէպէպլէրին-
տէն պու վէճհ իլէ (նէ վէճհ իւէ
օւա պիւթիւն , օ աբապա նիյէէթ էթ-
մէլի) սագընրալ , սէնին խաթրընը
պիր տահա պամամ : Անճագ
պէնիմ զայիֆլէյիմի սէն պիլիթ-
սին Յիսուսոււմ . սէն պանա գուվ-
վէթ վէր քի , էօլիւմ սաաթիմէ-
տէք պու նիյէէթտէ գալի տու-
րայրմ : Ան մէրհամէթլի վալի-
տէմ Մարիամ , իւմիալիմ սէնտէ
աիր . սէն պանա էարտըմ էյլէ :

ՍՐԲՈՒԹԻՒՆ ԱԼՄԱՂԱ

ԹԻՏԱՐԻՔ

Նասիհանք :

ՔԻՇԻ կիւնահտան վազ կե-
ջիպ , Ալլահ մուհապսէթինի
գալսինտէ արթըրմանըն չարէսի՝
հէր շէյտէն զիյատէ սուրբ հաղոր-
դութիւն տուր : Եւ պաղը ճան-
լար պունճա հաղորդութիւն-
տան սօհրա եիւրէքլէրի եինէ էօյ-
լէ սօուդ , վէ իւղէրլէրինտէ եինէ
օթադսիրաթլար , նէտէն օլույօր :
Գալսլէրինտէ իսթիտատ օլմայ-
լպ , էյի հաղըրլըդ կեօրմէալիքլէ-
րինտէն օլուր : Պու հաղըրլըղա
եքի շէյ կերէք : Պիրի՝ Ալլահը

սէվմէյէ էնկէլ օլան սէվտալարը
սրադմագ. օ սիրի՛ Ալլահը սէվ-
մէյէ զիյատէ արզուսու օլմագ :
Սալէզեան սուրբ Ֆրանչիսկո-
սուն նասիհաթինէ կեօրէ, սըր-
բութիւն ալան քիմսէնին սաշ-
ը նիյէթի՛ Ալլահըն մուհասպ-
պէթինի եիւրէյինտէ արթըրմագ
օլմալը : Սալթ մուհասպպէթ սէ-
պէսի իլէ քեհաթիյի սլիզէ վէրէ-
նի՛ սլիզ տէ սալթ մուհասպպէթ
իչին ալմալը յըզ տէր :

Տի՛ն ԻԳԵՐԸ :

« Ահա սա եկն վազէլով՛ի վե-
րայ շերանց, խայտալով՛ի վերայ
բլոց » . (Երգ . Է . 8 :) Ա՛հ սէ-
նիմ մուհասպպէթլի դուրթարը-
ճրմ, պու սրբութիւն սրբոցուն
սուրէթի ալթընտա կեւիս սանա

դատւշմագ իչինս սէն նէ կիւճ, վէ
նէ սարսպ տաղար աշմըշարն : Աւ
լահ իքէն, ինսան օլմալըյըմըշ-
արն . հատաին հուտուտին եօգ
էօլէիւսիւզ իքէն, ջօճուգ օլմա-
լըյըմըշարն . սահապ իքէն, գուլ
օլմալըյըմըշարն . Փէտէր-ուլահըն
գօյնուՆտան՝ պիր պիքիլին րահ-
մինէ էնմէլիյիմիշսին . կէօլէրտէն՝
պիր ախօրա, իղղէթլէր թախ-
թընտան՝ պիր տար աղաճընա
գօնմալըյըմըշարն : Աէ հալա պու
սապահ ճէննէթ թախթընտան
կէլիպ պէնիմ ճանրմա գօնա-
ճագարն : « Ահաւասիկ սա եկաց
յայնկոյս որմոյն մերոյ, կարկա-
ռեալ ընգ պատուհանս, հայե-
ցեալ ընգ վանդակապատն » ,
(Երգ . Թ . 9 :) Իշթէ ա՛ ճան, սէ-
նին ուղուրունա՛ խաչ իւղէրին-
տէ էօլէն աշըգըն Յիտուս, շիմ-
աի եինէ էիւրէյինտէ սանա օ
մուհապպէթ իլէ՛ սրբութիւն

սրբոցուն սուրէթի ալթընտա՝
դաֆէս արտընտա կիզլէնմիշ պա-
գար կիսլի՝ սէնտէն տէ մուհապ-
պէթ արզուլէյիսլ , օ նշխարքըն
արտընտան սէնի կեօրիւսլ՝ քէն-
տի կեօրիւնմէյէրէք պագայօր քի,
սու սապահ քէնտի մուպարէք
թէնիհի թաամ էտէճէքսին . Ֆէք-
րին նէ տիր , աշգըն նէտէ տիր ,
նէ արզուլէյիսլ՝ նէ տիլէյէճէք-
սին , վէ քէնտիյէ նէ հէտիյէէ
սունաճագսըն , օնլարա պէքլէյօր :

Կել խմտի թէտարիք կեօր .
Յիսուսու արմաղա հազըր օլ : Աէ
դավի տին իլէ սրագընը շէյլէ
արզ էյլէ . Ես սէվկիւլիւ գուր-
թարըճըմ , պիր ազտան սէն պա-
նան մը կելէճէքսին : Է՛յ փէրտէ
ալթընտա սուրան Ալլահ , ին-
սանլարըն չօղու սէնի թանըմագ .
լաքին պէն ինանըր իգրար էտէ-
րիմ . վէ սու սրբութիւն սրբոց-
տա մէվճուտ՝ էֆէնտիմ վէ

գուրթարըճում՝ սանա սէճտէ է
տէրիմ: Աէ սրբութիւն սրբոցտա
սէնին մէվճուա օլտուղունու շէ
հատէթ էթմէք իչին էօմրիւմիւ
տախի Ֆիտա էտէրիմ: Սէն կե
լիպ պէնի լութֆոնւլա իհեա
էտէճէքսին, կելիպ պէնի մէ պիր
օլաճագարն. պու կելմէնտէ՝ պէն
սէնտէն նէ սրագ ըլա իւմիա էթ
մէլիյիմ:

Իսիպ արու:

Էյ ճան, գալպինի կենիշ
թութ. Յիսուսուն սանա հէր
էյլիյի վէրէ պիւր, զիրա սանա
մուհապպէթի իֆրաթ արը: Էյ
լէ մուհապպէթին շիտտէթին
տէն սանա փիւր մուհապպէթ
իլէ կելէն էֆէնտինտէն ազիմ
շէյլէր ում: Պէլի պէնիմ ազիզ
Յիսուսում, վէ եէքթա իւմի
տիմ. պէն սէնին քերէմինէ կիւ
վէնմիշիմ. ումարըմ քի, պու սա

պահ սէն պանա կելմէն իլէ սէ-
նին թաթը մուհապպէթինին
աթէշինի՝ պու տերաիմէնա եիւ-
րէյիմտէ ալէվէնաիւրիպ, քենաի-
մի սանա պէյէնաիւրմէք արզու-
սունա գօրսուն, շէօյլէ քի, պուն-
տան պէօյլէ պէնիմ հէր իաթէ-
տիյիմ՝ եալընըղ սէնին իաթէ-
տիյին օլսուն :

Մուհապպէթի արըլ :

Ա՛հ ըստպիմ, ճանրմըն եէք-
թա վէ տահիհ աշըգը, քենաինի
պանա սէվաիւրմէյէ սէն տահա
նէ էտէ պիլիւրսին : Պէնիմ իջին
էօլմէն եէթիշմէտի, պիւթիւն
քենաինի պանա վէրիպ, պէնիմ
կիպի պիր մէքրուհ վէ նամքէօր
մախլուգ ուլա եիւրէք եիւրէյէ
պաղլանըղ՝ պիր օլմադ իջին, պու
աղիմ խորհուրդու տա իճատ
էթտին : Օնտան մատա սէնի եիւ-

րէյիմէ ալմաղա՝ պէնի հէմ քէն-
տին տապէթ էտէյօրսուն, հէմ
ալմամը արգուլէյօրսուն : Ա՛հ,
աղիմ մուհասպպէթ . սիր Ալլահ
պիւթիւն քէնտիյի պանա վեր-
մէք իսթէյօր . նէ ագըլլարա սրղ-
մաղ աշգ տըր պու . պու նէ էօլ
ջիւսիւղ մուհասպպէթ տիր :

Է՛յ ճան, պունա ինանըրմը-
սըն . ինանարգտան սօյրա, նէ
եափարսըն, նէ տէրսին : Ա՛հ
Բասպպիմ, թիւքէնմէղ մուհասպ-
պէթ իլէ սէվիլմէյէ լայրդ ԱԼ-
լահըմ, մուհասպպէթլէր մադ-
սուտի էֆէնտիմ, սէնի ճանտան
սէվերիմ . սէնի հէր շէյտէն զիյա-
տէ, քէնտիմտէն վէ քէնտի
էօմրիւմտէն զիյատէ սէվերիմ :
Ա՛հ, ալէմ սէնի սէվտիյին կեօր-
սէմ : Քեշքի սէնի հէր եիւրէյէ՝
լայրդ օլտուղուն իւղրէ՝ պէն
սէվտիրէ պիլսէմ : Սէնի սէվմէք
խուսուսունտա՝ պու սէֆիլ եիւ-

Թաամ էտէճէքսին . պարի լայ-
լոգ մը սըն : Ա՛լլահ , պէ՛ն քիմ ,
սէ՛ն քիմ : Սէ՛ն քի քե՛նտինի պա-
նա վէրիյօրսուն , սէ՛նին քիմ օւ-
տուղունու պէ՛ն պիլիբ իդրար
էտէրիմ : Լաքին պէ՛ն քի սէ՛նի
ճանրմա ալաճաղըմ , պէ՛նիմ քիմ
օլտուղումու սէ՛ն պիլիբմիսին :
Ա՛հ Յիսուսում , սէ՛ն փաքլեք
փունարը իքէն , տիւշմէնինի չօդ
տէ՛Ք՛ա եաթադ , վէ պունճա
կիւնահ ըլա մէքրուհ օլմուշ ճա-
նրմա կելմէյէ՛ եիւրէյին նիճէ
էքե պիլիյօր : Պէ՛ն սէ՛նին աղա-
մէթինի տէ թանրըրմ է՛Քէնտիմ ,
քե՛նտի հադարէթիմի տէ պիլիբ-
իմ . հուղուրունա չրգմաղա ու-
թանրըրմ : Հաթթա հիճապըմ
տան կերի տուրուրում ամմա ,
սէ՛նտէն կերի տուրուրում՝ նէ-
րէյէ վարայըմ , քիմէ՛ք տիւշէյիմ ,
օ զաման հալիմ նիճէ օլուր : Հա՛-
շա , հա՛շա , սէ՛նտէն այրըլմամ .

հաթթա կիւնտէն կիւնէ զիյա-
տէ եազլաշմաղա ճահա էտէրիմ:
Չիւնքի քենտինի սանա թաամ
էթմէյէ սէն ըիզա վէրիյօրսուն,
հաթթա քենտին տավէթ էտէյ-
օրսուն . սէն տէ եա մուհապ-
սէթլի գուրթարըճում, գապա-
հաթլարըմըն հիճապըյլա՝ եիւ-
ղիւմ եէրտէ, լաքին իւմիտիմ
սէնին մէրհամէթինտէ, վէ սա-
նա օրան մուհապսէթինտէ, սու-
կիւն կեւիւր սէնի ճանրմա ալըր-
ում:

Փիւմանլըֆ իգուրը:

Եա ըապալի, եազըգ քի, սէ-
նի շիմտիյէտէք սէվմէմիշիմ. հաթ-
թա սէնի սէվէճէյիմէ քենտի
մէզազլարըմը իճրա էթմէք իջին,
սէնին կիպի պիւր էօլջիւսիւզ քե-
րէմ սահիպինին խաթրըմը եր-
գըպ, սանա արգամը տէօնմիւշ-

իւմ. յուժֆոռնու տօսթլուղու
նու իշ եկրինէ գօմայրս , սէնի
հիջ իլէ տէյիշ էթմիշիւմ : Աման
էֆէնաիւմ , փիւշման ըմ , էթտիյի-
մէ եիւրէքտէն աճըրըմ , կերէք
մահացու , կերէք ներելի կիւ-
նահլարըմըն հէփիսինտէն հէր
քեօթիւլիւքտէն զիյատէ իքրահ
էտէրիւմ . զերա Օնլարլա սէն թիւ
քէնմէզ քերէմ սահլալինին
խաթըրընը ինճիթմիշիւմ : Ումար-
ըմ քի , շիւտիյէտէք հէփիսինի
պանա աֆիլ էթմիշսին . անճագ
էյէր տահա էթմիշ տէյիլ իտէն ,
շիւտի ա սէվկիւլիւ Յիտուսում ,
սէնի ճանըմա ալմատան էվվէլ
աֆիլ էյլէ . պիր ազտան կելիւլ
գօնաճաղըն պու սէֆիլ ճանըմը
մուսպարէք գանընլա եայգայրս
փարլէ :

Հասցեն արդւո՛ւ :

Է՛յ ճանն , իշթէ օ ուղուրու
աստթ կելտի , Յիսուս կելիսս սէ-
նին սէֆիլ եիւրէյինէ դօնաճապ :
Իշթէ կելոյլէր փատիշահը , իշթէ
գուրթարրճըն , իշթէ Ալլահըն ,
սանա կելիյօր : Մուհապպէթ ի-
լէ արմաղա հաղըր օլ , վէ ար-
ղո՛ւյլա տավէթ էյլէ : Կել էֆէն-
տիմ Յիսուս . կել , շու հասրէ-
թինի չէքէն ճանրմա կել : Սէն
քէնտիինի սրանա վէրմէտէն , պէն
սու սէֆիլ եիւրէյիմի սանա վէ-
րիրիմ . գասպուլ էյլէ էֆէնտիմ ,
կել տիր ան էվվէլ զասթ էյլէ :

Կել , պէնտիմ էֆէնտիմ , կել
ճիքմէ կել . հէր էյլիյին փուճա-
րը , էօմրիւմիւն խաղինէսի , ճա-
նրմըն ճէննէթի Յիսուսոււմ , կել :
Ա՛հ , պէն տէ սէնի կոյս Մարիա-
մըն , վէ սէնի սէվէն սալիհ ճանն .

լարրն աշգրջլա ալա պիլսէմ. սու-
արզոյլա սու կիւնքի հաղոր-
դութիւնումու ծնլարրն հաղոր-
դութիւնունա գաթարում:

Եւ սուրբ կոյս, եւ վալիսէմ
Մարիամ, իշթէ սէնին էվլաարնը
ալմաղա վարրյօրում. ահ, պէն-
տէ սէնին եիւրէյին օլմալըյը-
ար, հաղորդութիւն ալարդըն վա-
գրթ օլան աշգրն պէնտէ տէ օլ-
մալըյըար: Ահ, աղիղ վալիտէ,
սէվկիւլիւ էվլաարնը՝ ախրրտա
ջօպանլարա վէ իւչ փատիշահա
սունտուղուն կիպի, սու սապահ
պանա տա սուն. պէն սու սուրբ
հաղորդութիւնու սէնին էլին-
տէն ալըրում: Պէն սէնին իպա-
տէթլի գուլուն օլտուղումու Յի-
սուսա սէօյլէ. օ զաման օ տա
պանա տահա զլյատէ մուհապ-
պէթ նաղարջլա պագրա, եիւ-
րէյիմէ կելաիյինտէ՝ պէնի քէն-
տիյէ տահա զլյատէ ճէլա էտէր:

ՍՐԲՈՒԹԻՒՆ ԱԼՏԸՔՏԱՆ
ՍՕՆ ՂՐԱ

ԹԻՇԷՖԻԹԻՐ

Հաղորդութիւնստան սօկրա օ-
լան մուսապարէք վագըթ՝ լուծֆ
խազինէլէրի էաինէճէք վագըթ
արը • զիրա Յիսուս քիշինին ճա-
նընտա օլմանղա , օ արատա օլան
տուալարըն նիյաղլարըն գուվվէ-
թի վէ լիյագաթը սաիր վագըթ-
լար կիպի օլմաղ : Սրբուհի Թե-
րեղիա տէր քի , օ արատա ԱԼ-
լահ՝ քիշինին ճանընտա՝ մէրհա-
մէթ թահթընտա օթուրմուշ կի-

սի օթուերուս , տիլէ պէնտէն նէ
տիլէրսին , պէն սանա քերէմ էթ-
մէյէ կեւմիշլամ տէր : Հայ հայ ,
սուրբ հաղորդութիւնտան սօկրա
Յիսուս ուլա միւղաքերէյէ կի-
րէն ճանլար՝ նէ ազլամ ինայէթ-
լէրէ նաիլ օլուրլար : Պունա սի-
նաէն , սրբութիւն ալան ատամ
չու տուալարը էթտիքտէն սօկրա ,
օ կիւն Յիսուսա իքրամ իչին ,
աչգ լէնիյաղընը էքսիք էթմէսին :

Տէն ԻԳԵՐԸ :

Իշթէ Ալլահըմ պանա կեւլտի .
իշթէ գուրթարըճըմ ճանրմա
կեւլտի . իշթէ Յիսուսում իչէ-
րիմաէ տիր : Յիսուս քենտիսինի
պանա լէրտի , պէնի տէ քենտի-
նին էթմէյէ կեւլտի . Յիսուս պէ-
նիմ օլտու , պէն Յիսուսուն . Յի-

սուս պիւթիւնն պէնիմ տիր , պէն
պիւթիւնն Յիսուսունն :

Պու նէ ազիմ քերէմ տիր . պիր
Ալլահ պէնիմէ տիր օլմագ իչինն ,
վէ քենտիյի պանա վէրմէք իչինն ,
կեւիպ ճանրմա կիրիյօր : Պու նէ
էօլլիւսիւղ մուհասպէթ տիր .
պու նէ թիւքենմէղ մէրհամէթ
տիր : Էյ ճանն , Ալլահա պու դա-
տար եագրն սրն , Յիսուս ուլա
պիր օլմուշսունն . նէ ետիարսրն .
Յիսուսա պիր շէյ սէօլլէմէղ մի-
սինն , պիլէնճէ օլանն Ալլահըլա
սէօլլէշսէնէ : Տիրիլթ իմտի իթի-
դատրնը տա՛ տիւշիւնն քի , իչէ-
րինտէ օլանն Ալլահա սէճտէ էթ-
մէք իչինն՝ մէլէքլէր սէնինն էթրա-
Ֆրնը դուշաթմըշ տուրույօր :
Սէն տէ իչէրինտէ օլանն Ալլահը-
նա սէճտէլէր դըլ : Հէր դաիլէնի
իչէրինտէն չըգար , Ֆիքրինի թօի-
լա : Պիւթիւնն մուհասպէթինի
սուրք ճանլարրն մուհասպէթի-

նէ գաթըս , Յիսուսս սարըւ
սա՝ շէօյլէ թէսլրիք էյլէ :

Յիսուսս իբրամ արևը :

Եւ սէվկիւլիւ Յիսուսում ,
եւ ճանրմնն հայաթի , վէ թիւ-
քենմէզ խաղննէսի . սու սէֆիլ
ճանրմա գուտումնն մուսպարէք
օլսուն : Ահ էֆէնտիմ , նէրտէ
սին . նէրէյէ տիւշտիւն : Տօղտու-
լուն տխրրտան սէթէր՝ քեն-
տիյէ սէյէնմիշ՝ սէտխույլար եա-
թաղը եիւրէյիմէ՞ մի գալտրն .
նի՞ճէ թէնէզղիւլ էտէ պիւտին :
Չրգ , չրգ , տէյիմ սպարի սէն տէ
Պետրոս առաքեալ ըլա . « Չրգ
սէնտէն , զիրա սէն կիւնաս-
քեար առամ ըմ » : Սէնին կիպի
պիր թիւքենմէզ քերէմ սահի-
պի Ալլահը՝ ճանրմա գօնտուր-
մաղա սէն լայրգ տէյիլիմ էֆէն-
տիմ : Աար , սանա մուհասպսէթ

իլէ հիղմէթ հտէն սալիհ ճանլա-
րա կիթ : Վահ , նէ սէօյլէտիմ :
Եօդ էֆէնտիմ , եօդ . սէնտէն
ուղագ կիթմէ . սէն սէնտէն այ-
րըրըրաան , սէնիմ զայ օլաճա-
ղըմ սահիհ տիր : Եօդ էֆէնտիմ ,
սանա սարըրըրըմ , սէնտէն այ-
րըրըմ : Ահ , սէն նէ տէլի իմի-
շիմ քի , եարատըրըր ժախլու-
գաթըն խաթըր իչին սէնտէն այ-
րըրըրըմ . էյլիյինի պիլմէյիպ , սէ-
նի թէրք էթմիշիմ : Լաքին պուռն
տան սէօյլէ պիր տահա սէնտէն
այրըրըմ . սէնի՛նլէ եաշայրպ ,
սէնին գուճաղընտա էօլիւրիւմ :
Եան կոյս Մարիամ , վէ սիզ սե-
րովքէլէր , վէ Ալլահը սաֆ մու-
հասպալէթ իլէ սէվէն ճանլար ,
էիւրէյինիգտէ օլան մուհասպալէ-
թի պանա տա ալըվէրին քի , սէվ
կիւլիւ Յիսուսոււմա լայրդ իւղթ
իքրամ էտէ պիլէյիմ :

Յիսուսս Թէշէտի-ր առջը :

Սէնին պու սապահ կելիպ ճա-
նրմա գօնատուղուն քերէմէ՝ շիւ-
քիւրլէր օլտուն, եւն Տապալի .
կերջի պէնիմ արղում՝ սանա լայ-
լոգ՝ վէ պու էթաիյին քերէմէ
ճայիզ թէշէքքիւր էթմէք աիւր,
լաքին պէնիմ կիպի պիւր սէֆիլ՝
սանա լայլոգ նէ՞ թէշէքքիւր էտէ-
պիւրիմ :

Հաղորդութիւն ալան ճանրն
ասըլ աշգը՝ Ալահ պանա կել
տի տէյի աիւշիւնիւսլ հայրան օլ-
մագ աըր տէր Սէնէէրի վարդա-
պեա : « Ալահըն պանա վերտիք-
լէրինէ գարշըլոգ՝ պէն նէ՞ վերէյ-
իմ » տէր իտի Գաւիթ մարգարէ :

Եա պէն նէ վերէյիմ էֆէն-
աիմ Յիսուս, պէն նէ՞ վերէյիմ .

սէն քի սանա հէր քերէմինի ին-
սան էթախէն սօղրա սու սա-
սահ քենաինի տէ վէրտին :
Շիւքր էյլէ իմտի ա կիւնահ քեար
ճանրմ, էտէ սիլտիյին գատար
Ալլահըն մէտհինի օգու : Աէ սիղ
վալխտէմ կոյս Մարիամ, վէ
սաշտսան սուրբլարմ, սահա-
սան հրեշտակրմ, վէ Ալլահը
սէվէն ճանլար, ճիւմլէնիղ « Կե-
լին Ալլահտան գօրգանլար ճիւմ-
լէնիղ տինլէյին, Ալլահ ճանրմա
նէլէր էթտի նագլ էտէյիմ » . կե-
լին մէտհինի սիղ օգույուն . սա-
նա էթտիյի աղիմ քերէմլէրէ
հայրան օլուսլ, սէնիմ իջին շիւք-
րիւ սէնալէր էտին :

Յիսուսս Իիսէլ Թուլ :

« Սիրելին իմ ինձ, և ես նմա » :
(Երգ . Թ . 16 :) Պիր փատիշահ
սիր Քարըր չօսանըն մանարա-

սընա վարսա , օ սէՖիլ՝ սվիր վա-
տիշահա նէ փիշքէշ սուհա պի-
լիր . մէյէր պիւթիւն մանարասը-
նը հայլի իլէ վէրէ : Չիւնքի սէն
տէ Տապպիմ Յիսուս պէնիմ Փա-
գըր ճանրմա կելմէյէ թէնէզզիււ
էթտին , սէն տէ ճանրմը , վէ
պիւթիւն քենտիմի կեօնլիւմ վէ
երատէթիմլէ սանա սուհար սանա
փիշքէշ էտէրիմ : « Սիրելին իմ
ինձ , և ես նմա » : Սէն քենտիմի
պիւթիւն պանա վէրտին , սէն
տէ քենտիմի պիւթիւն սանա վէ-
րիրիմ : Պէն արթըգ քենտիմին
տէյիլ իմ . սուհտան պէօյլէ սէ-
նին իմ , վէ պիւթիւն պիւթիւնէ
սէնին իմ : Հասսէլէրիմ սէնին
օլսուն քի , սուհտան սօկրա պա-
նա՝ եալընըղ սէնին խօշլանտըղըն
իշտէ եարասընլար : Ալգանթա-
րալը սուրք Պետրոսուն տէտիյի
կիպի , ինսան գըսմընա՝ Ալահը
խօշլանտըրմագ կիպի՝ խօշլանա-

Ճագ շէյ օլամագ: Ագլըմըն գուտ,
րէթլէրինի հէփ սանա վէրիւրիմ,
հէփիտի սէնին օլսուն . Ֆիքրիմ՝
սէնին քերէմլէրինի վէ մուհապ-
պէթինի խաթըրմտան չըգարմա-
սըն . չիւնքի սէն տուրմայրպ պէ-
նի տիւշիւնիւյօրսուն , պէնիմ տէ
ադլըմ տախմա սէնտէ օլսուն . մու-
րաարմ տա Տասպալիմ՝ եալընըզ
սէնի սէվսին , վէ եալընըզ սէնին
խաթէտիյինի խաթէսին : Իմտի պէ-
նիմ մուհապպէթլի գուրթարը-
ճըմ , պէն պու սաաթ քէնտիմի
հէր հասսէմ վէ պիւթիւն Ֆիք-
րիմ իլէ , հէր աչգըմ վէ հէր ար-
զում ուլա , հէր սէվտամ վէ մէյ-
լիմ իլէ , պիւթիւն կէօնլիւմիւ վէ
հէր օլանըմը սանա Ֆիտա էտիպ ,
ճանըմը վէ թէնիմի սանա թէս-
լիմ էտէրիմ :

Աեւէֆէնտիմ , տիւնեա եիւ-
ղիւնտէ ճիւմլէտէն կիւնահքեար
պու գուլուսուն շու փիշքէշինի

գապուշ էյլէ: Սէնին էյլեյինի շիմ-
ակէտէք հէր նէ գատար պիլմէ-
տիմ իսէ, շիմտի քենտիմի սիւ-
թիւն սանա վերիւր Ֆիտա էտէ-
րիմ էֆէնտիմ, սէնի նասըլ իս-
թէրսէն էոյլէ էյլէ, սէնին իսթէ-
տիյին կիսպի օլայրմ: Վեւ Ալլահ
աշգընըն շէտիտ աթէշի, կեւ սէն-
տէ սէնիմ օլանը, վէ սէնին մու-
պարէք կէօղիւնէ խօշ կէօրիւն-
մէյէնի հէփի եագ քիււ էյլէ քի,
սէն պոււտան սէօյլէ հէփ սէնին
օլուպ, սալթ էմրինի իճրա էթ-
մէք տէյիւ, իլլա հէր մուրատը-
նը վէ խօշլանտըղըն շէյի էթմէք
իչին եաշայրմ. ամին:

Եւ սուրբ կոյս Մարիամ, պու-
հէտիյէէմի ամենասուրբ Երրոր-
դութիւնա սէն էլինիլէ սոււուպ,
գապուշ էթտիր, վէ լութֆու-
նու ալըվէր քի, էօղիւմիւմ սա-
աթինէտէք քէնտիյէ սատըգ
սէնտէլիք էտէյիմ: Ամին, ամին,
ամին:

ՏԻԼԷ՜ ԽՐԴԸ :

Է՛յ ճան, պու սաաթ հէր նէ լուծֆ իսթէրսէն, ալա պիւր-սին : Փէտէր-ուլլահ սէվկիւլիւ էվլատընը սէնտէ կեօրիւալ, մէր-համէթ կեօղիւյլէ սանա պագայ-օր : Ղայրը տիւշիւնճէլէրի հէվի Ֆիքրինտէն չըգար, իթիգատընը արթըր, եիւրէյինի աջ, վէ հէր նէ իսթէրսէն տիլէ : Յիսուսու տինլէ «Նիսթէրսին քի սանա է-տէյիմ » տէյօր . ա՛ ճան սէօյլէ , պէնտէն նէ տիլէրսին . սանա տէվ-լէթ կեթիրտիմ, մախսուս կեօն-լիւնիւ խօշ էթմէյէ կելտիմ . սրագ ըլա տիլէ տէ, հէր իսթէտիյ-ինէ նայլ օլուրսուն տէյօր : Ա՛հ սէվկիւլիւ գուրթարըճըմ, չիւն-քի սանա լուծֆ էթմէյէ կեւ-տին, վէ սէնտէն քերէմլէր տիլէ-մէմի իսթէյօրսուն, պէն սէնտէն տիւնեա մալի իսթէմէմ . նէ զէն .

կինդեք խաթերիմ, նէ շերէֆ իօ-
թերիմ, նէ զէվդ վէ նէ սէֆա օ
ֆադաթ սէնին խաթրընը ինճիթ
տիյիմէ եիւրէք աճրսը վէր: Ֆիք-
րիմի աչ քի, կերէք տիւնեանըն
պօշ օլտուղուճու, կերէք սէնին
նէ մուհասպէթէ լայրդ օլտու-
ղուճու թանրյայրմ: Եիւրէյիմի
թէսպիլ էտիպ, տիւնեանըն հէր
սէվաասընտան այրը, վէ սէնին
մուսպարէք մուրատընա ույղուճ
պիր եիւրէք վէր քի, սէնին խաթ-
րընտան զայրը շէյ արամասըն, վէ
սէնին մուհասպէթինտէն զայ-
րընը արզուլէմէսին: «Պէնտէ
պիր փաք եիւրէք եարաթ ես
Րասպպի»: Պէն սու քերէմէ լայ-
րդ տէյիլ իմ, լաքին սէն լայրդ
սըն ես Յիսուս, մատամ քի կե-
լիպ ճանրմա դօնմաղա թէնէզ-
զիւլ էթաին: Պէն սու քերէմի
եինէ սէնին սէվապլարընըն հիւր-
մէթինէ խաթերիմ, վէ ազիզ վա-

լիակնին խաթրը իջին , վէ էպէտի
Փէտէրինին աշգընա տիլէրիմ :

Պուստա պիր աղ էյլէնիպ , կե-
րէք քենտին իջին , կերէք էլէր
իջին այրըճա պաղը լուծֆլար
տիլէ . խուսուսա կիւնասքեար
դարասաշլարրնը , քաւարան ճան-
լարրնը , վէ պու քիթապճըղը եա-
ղան կետայր ունուծմա :

Եւ էպէտի Փէտէր-ուլլահ ,
սէնին աղիզ էվաարն Յիսուս
քենտի վատ էթմիշ տիր քի , քեն-
տի խմինէ սէնտէն հէր նէ խա-
թէրսէք վէրէճէքսին . « Սիղէ սա-
հիհ սէօյլէրիմ , պէնիմ խմիմէ Փէ-
տէրտէն հէր նէ խաթէրսէնիզ ,
սիղէ վէրիր » տէմիշ : Էօյլէ խէ ,
հալա եիւրէյիմտէ օլան օ էվա-
արնրն խաթրը իջին օլսուն , աու-
ամը դասպուլ էաիպ , պու տիլէք-
լէրիմի պանա իհասն էյլէ էֆէն-
տիմ :

ՅԻՍՈՒՍՈՒՆ ՍԻՅԱՍԷԹԻՆԻ
ՎԷ ԷՕԼԻԻՄԻՆԻԻ

ՓԷՏԷՐ-ՈՒԼԼԱՅԶԱ ԱՐՁ ԻԼԷ

ՏՊՈՒՄ ։

Ե՛ս էպէտի Փէտէր-ուլլահ, վէ
ինսանլար աշըգը Ալլահ, սէնին
էօլլիւսիւղ մէրհամէթինէ շիւ-
քիւրլէր օլսուն քի, պիղիմ կի-
պի դայ օլմուշ գուլլարընը սէլա-
մէթէ չըգարմագ իչին, վէ էպէ-
տի աղասլարտան խէլաս էթմէք
իչին, քենտի կիւնասարգ էվլաար-
նա իրատէթլինէ գըյրպ, դալիմ
էգլեյեթլէր իլէ պիր մուսիպէթ-
լի էօլլիւմէ վէրաին ։

Պու՛նէ՛ մուհասպակէ՛ծ տիր, նէ՛
ազըլ էրմէզ մէրհամէ՛ծ տիր քի,
տիւնեատէ օ լէքեսիզ դուղու կի-
սլի միաք վէ մուսպարէք զա՛ծ եօզ
կքէն, քէնտիյի սլիզէ Ֆիտա է՛ծ-
տի, վէ քէնտի էօլմէսի իլէ սլի-
զի էօլմէքաէն դուր՛ծարմագ իչին
սիյասէ՛ծ չէքիսզ, վէ թէքրար տի-
րիլմէսի իլէ, սլիզէ սիր սահիհ
էօմիւր սլինա է՛ծտի :

Իմտի եա՛ մէրհամէ՛ծ լի Ֆէտէր,
սլիզիմ իչին քէնտիսին սանա
դուրպան սունան սու աղիմ քա-
հանայապէտի, սէնին սու աղիզ
էվլատրնը, սլիզիմ էօզ վէ սատրդ
չօպանըմըդ սանա միշքէշ սու-
նարը :

Օ՛ տիւնեայէ մէրհամէ՛ծ կե-
ծիրէնին եիւզիւնտէն սլիզէ իհ-
սան է՛ծտիյին քերէմլէրէ սօր-
ճումուզ օլան թէշէքքիւրլէրին
սանա արզ էաիսզ, կիւնահլարըմը-
զն օ ափիլ իլէ հէր քերէմի սէն-

տէն ումար , վէ տիլէմէյէ ճէսա-
րէթ էտէրիզ . ջիւնքի պիղէ հազ
վէ հիքմէթ օլան օ տուր , վէ պիղի
փաքլէյիտ՝ սէլամէթէ օ ջրդար-
մըշ տըր . պիղի տիրիլտէն օնուն
էարալարը տըր . պիղիմ՝ վէ պիւ-
թիւն տիւնեանըն կիւնահլարը-
նա մէրհամէթ էթմիշ տիր :

Եւ Փէտէր , պիղի սէնինլէ պա-
րըշթըրան աղիզ էվլատընըն խաչ
իւսթիւնտէ սանա սունտուղու
գուրպանը՝ մէրհամէթինլէ գա-
պուլէյլէ . զիրա սանա մագպուլ ,
վէ պիղէ Փախտէլի՝ օնտան զայ-
րի շէյ օլամաղ : Օնուն կեօղ էա-
ջընը , սէսինի , վէ Փէրեատընը ,
սանա փիշքէշ էտէրիզ . իփլէրի-
նի , գամջըլարընը , տիքէն թաճը-
նը , վէ էարալարընը , խաչընը ,
գանընը , վէ էօլիւմիւնիւ սանա
սունար , նիյազ էտէրիզ քի , ճան-
լարըմըղըն ջիրքինէ էարասընա
օնլար տէվա ալըվէրսինլէր :

Սէնին օ էվլատըն էֆէնտիմիզ
Քրիստոսուն խաթըրը իչին օւ-
սուն, պիղէ քերէմ էյլէ քի, պէօյ-
լէ պիր շէֆաաթճըյա վաճիպի
իւղըէ սըղընրալ, պու մուպարէք
սիյասէթլէրին սահիհ մէյվէսինէ
նաիլ օլալմ: Աէ գասպահաթլէ-
րիմիղի էօտէյիպ, ճանլարըմըզը
ոէլամէթէ չըգարմաղա, վէ խու-
սուսա գուրթարըճըմըզըն սալթ
սէվապլարընա վէ վատլէրինէ
կիւվէնմէք տէյիլ, իլլա թէնպիհ-
լէրինի իճրա էտիպ, վէրաիյի իպ-
րէթլէրտէ վէ կեօսթէրաիյի էօր-
նէքլէրտէ տէ տէվամ էթմէյէ՝
լազըմ օլան լութֆու պիղէ իհ-
սան էյլէ:

ԽԱՉ ԻՒԶԻՐԻՆՏԻ
ԷՓԷՆՏԻՄԻԶԻ ՓԷՏԷՐԻՆԷ

ԱՐՁ ԷՏԷՐԷՔ

ՄԵՐԲ ԲԵՆԵՄԱՐԴՈՍՈՒՆ ՔԻՐԻ ԻԼԷ

ՏՈՒՄ :

Թանը ա՛ ճան թանը , սէնի
սէլամէթէ չըգարան՝ էֆէնտիմիդ
Յիսուս Քրիստոս պուտուր . ԱԼ
լահըն պիր տանէ էվատը , սա
հի՛ն Ալլահ , վէ սահի՛ն ինսան
պուտուր քի , կեօք գուպսէ ալ
թընտա լէքէսիդ ճան՝ պուճտան
ղայրի պուլուճմուշ տէյիլ : Պու
ճիւմէ իլէ , եարամաղլար սըրա
սընա գօնուպ , միսքին կիպի ին
սանլարըն էն էանասը սայըլըսլ :

էքսիք տօղան էվլատ կիպի՝ վալի-
տէսի օղաճագ գուլթաուզ սինօ.
վատան տիշարը պրագըլար: Մն-
սան էվլատլարընտա պուենուն կի-
պի կիւզէլ եօղ իքէն, շէքլինէ
պագ՝ նասըլ պօզուլմուշ:

Պիղիմ կիւնասլարըմըղ իչին
եարալանմըշ, պիղիմ եարամագ-
լըղլարըմըղ իչին քետէր կեօղմիւշ,
վէ սէնին ղաղապընը, եւ՝ Րապպի,
իւզէրիմիղտէն շէվիրիպ, պիղի
ճէննէթտէ պիլէսինճէ գօնտուր-
մագ իչին, սանա մագպուլ գուր-
պան օլմուշ:

Մէն եւ՝ աղիղ Փէտէր, սէն օ-
մուպարէք թախթընտան, պալա
կեօյլէր մէքեանընտան կեօղիւնիւ
չէվիր տէ, պու աղիմ քահանայ-
ապետիմիղ օղան աղիղ էվլատըն
Յիսուս Քրիստոս էՖէնտիմիղին՝
գարընտաշլարընըն կիւնասլարը
իչին սունտուղու՝ շու մուպարէք
գուրպանա նաղար էյլէ տէ:

դասպահաթլարըմըղըն զազապը-
նը իւղէրիմիգտէն դալարը : Ե-
ֆէնտիմիզ Յիսուսուն գանընըն
սէսինի տինէ , խաչըն իւղէրին-
տէն սանա ֆէրեաա էտէյօր :

Քսուսուն եիւղիւնէ պագ է-
ֆէնտիմ , պագ քի , էօլիւմէտէք
սանա միւթիւ օլմուշ տուր : Եա-
րալարընը չալըդլարընը կէօղիւն
էօնիւնտէն ասլա այրբաա քի , կիւ-
նահլարըմըղտան սէն նէ ինթի-
դամ ալարըղըն խաթրընտա օլ-
սուն :

Սէնին թիւքէնմէզ քերէմինէ
էա ֆէտէր , տիլէր շիւքը իւ սէ-
նա օգուսուն քի , գալպինին պիր
տանէ էվատընը էսիրկէմէտին ,
վէ ճէննէթտէ պիղիմ ճիւմլէմիզ
իջին՝ սէնին էանընտա սատրգ շէ-
ֆաաթճը օլսուն տէյի՝ օնու էօ-
լիւմէ վերտին :

ԽԱՉ ԻՒՋԻՐԻՆՏԻ
ՔՐԻՍՏՈՍ ԷՓԷՆՏԻՄԻՋԻ

ԵՒՆԷ ՍՈՒՐԲ ԲԵՆԵՍԱՐԳՈՍՈՆ

ՆԻՅԱԿԸ :

ԷՓէնտիմ Յիսուս Քրիստոս ,
պէն սէնի պիւթիւն գալպիմ իլէ
պիւթիւն ճանրմ ըլա , լէ պիւ-
թիւն գուլվէթիմ իլէ սէլմէլի-
իմ . լէ սէն պէնիմ ուղուրուճա
էօլմէյի իրթիքեապ էթմիշսին ,
պէն տէ սէնին էօլուճաա էաշա-
մալլարմ : Անճագ պուճար սէն-
տէն օլմասրդճա , պէնտէն նիճէ
օլա պիլիր : ճանրմ սէնտէն այ-
րըլմասրն , էՓէնտիմ , զիրա Օնուճ
հէր գուարէթի սէնտէն տիր :

Իմո՞ի պէ՛նիմ գուրթարըճում,
էֆէնտիմ, վէ սահիհ Ալլահում,
սանա սէճտէ էտէրիմ, սանա սը-
ղընմըչում, հէր իւմիտիմ վէ ար-
ղում սէնտէ տիր . էքսիքլիյիմէ
սէն իմտաա էյլէ :

Պէ՛նիմ սէլամէթիմէ չալըչոր-
ղըն էղիյէէթլէրին մուսպարէք նի-
չանէլէրինէ՝ եէրէ գափանըս ,
կիւնահը եէնէն խաչընըն պայ-
րաղընա՝ սէնին իամինէ, եա՛ Քրիս-
տոս՝, եիւղիւմիւ սիւրէր, գանըն-
լա պոյանմըչ մըխլարընա , պէօյ-
րիւնիւ տէլէն խըչարընա վէ վիւ-
ճուտունուն եարալարընա սէճ-
տէ գըլարում . վէ գանընա , էօ-
լիւմիւնէ , վէ կիրտիյին մէզարա
նիյաղ իլէ սէճտէ էտէր , իղղէթի-
նի օգուրում : Օնլարըն գոււվիւ-
թի իլէ շէյթանըն տէքլէրինտէն
պէնի էմին էյլէ , վէ գոււվիւթ
վէր քի , սէնին էմրինին իճրասը
պանա խօշ վէ գօլայ օլսուն , վէ

արարն սըրա կեօթիւրմէյէ՝ սլա-
նա էմը էթաիյին խաչըն էիւքիւ
ճանրմա խաֆիֆ օլոււն :

Էլլէրիմի այագլարըմը սէնին
սուրբ խաչընա մըխլա , եւ՛ Տաս-
սի , սիւթիւն էօմրիւմիւ սէնին
մուսարէք սիյասէթլէրինէ ույ-
սուր , վէ սէնին հայաթ վէրէն
էօլիւմիւնէ շէօլէ սէնդէթ քի ,
թէն հագգընտա էօլմիւշ օլուս ,
վիաք վէ կիւնահարդ էօմր իւլէ
եաշայրմ :

Գուրթարըճըմ Ալլահըմը մէան
էյլէ ա՛ ճանրմ , վէ էօլէաիլէրէ-
տէք իամինէ իղղէթ էյլէ :

Ս Ր Բ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ս Ր Բ Ո Յ Ա
Զ Ի Յ Ա Մ Է Թ Է Թ Տ Ի Ք Տ Է

Օ Լ Ո Ւ Ն Ա Ճ Ա Գ

Տ Ի Մ Մ :

Եւ եփէնախմ Յիսուս Քրիստոս , սէն քի ինսանլարա օլան մուհապալէթին սէպէպլի իլէ կէճէ կիւնախիւղ պու սրբութիւն սրբոցտա տուրուտ , մուհապալէթ իլէ հէր քեսէ պէքլէյօրսուն . վէ հէր քեսի չաղըրըտ , տավէթ էախալ , զիյարէթինէ կէլէնլէրի քերէմինտէն մահրում էթմէյօրսուն . պէն տէ սէնին պու սրբութիւն սրբոցտա մէվճուս օլտու-

դունա գալի տին իլէ ինանըս ,
ճանտան սէճտէ էտէրիս : Պանա
էթտիյին պունճա քերէմլէրէ
շիւքիւրլէր օլտուն եա Յիտուս ,
խուսուսա պու սուրբ խորհուրդ-
տա քենտինի պանա վէրտիյինէ ,
վէ պանա վալիտէն կոյս Մարիամ
կիպի պիր շէֆաաթճը նասալ էթ-
տիյինէ , վէ պու կիւն պու զիյա-
րէթի պանա գըամէթ էթտիյինէ
շիւքիւրլէր օլտուն :

Պու կիւն սէնին մուպարէք վէ
մուհապակէթլի եիւրէյինէ սէճ-
տէ էտէրիս : Աէ պու սէճտէմ
սանա իւչ նիյէէթ իլէ տիր . պի-
րի՝ պու սուրբ խորհուրդու պի-
ղէ իհասան էթտիյինէ թէշէքքիւր
իչին . պիրի՝ պու սուրբ խորհուրդ-
տա տինտիզ վէ հերետիկոս վէ
քեօթիւ ուղղափառլարն սանա
էթտիյի լքրամարդլըղա պէտէլ
իչին . վէ օ պիրի՝ տիւնեանըն հէր
հանկի քեօշէսիմտէ պուլունասու-

դուն պու սրբութիւնն սրբոցու
խաթըրա կեթիրմէյիս, վաճիս
օլան իբրամտա օլունան դուսու-
րու թամամլամագ իջին սանա
սէճտէ հտէրիմ: Սէնի ճանտան
սէվէրիմ, ես Յիսուս, վէ շիմաիյ-
էտէք սէնի կիւճէնտիրաիյիմէ
վիւշման ըմ, վէ պունտան պէօյ-
լէ սէնին լութֆունլա պիր տա-
հա խաթըրնը ինճիթմէմէյէ նիյ-
էէթ հտիս, շու միսքին հալմլէ
պիւթիւն քենտիմի սանա վէրիը-
իմ, հէր մուրատըմը վէ սէվտա-
լարըմը, վէ հէր արդումու թէրք
հտիս, հէր շէյիմի սանա ֆիտա
հտէրիմ: Պունտան պէօյլէ պէնի
վէ հէր իշիմի իսթէտիյին կիսլի
գայըր: Պէն ֆագաթ սէնի արար,
սէնին մուպարէք մուհապպէթի-
նի վէ մուհապպէթինտէ տէվամ
էթմէյի տիլէր, մուրատընըն թէք
միլ իճրատընը արդուլէրիմ: Քա-
լարանտաքի ճանլարը, վէ խու-

տուտա սրբութի սրբոցա վէ կոյս
Մարիամ վաղխտէմիզէ խալատէթ.
լի օլանլարը սէնին քերէմինէ սի-
փարըշ էտէրիմ: Աէ թէօվալէսի
օլմայան սէֆիլ կիւնահ քեարլարը
տա սէնին մէրհամէթինէ հավալէ
էտէրիմ: Աէլ-հասըլ դալալիմին
աշգընը սէնին մուհասալէթլի
էիւրէյինին աշգընա դաթըս ֆե-
տէրին Ալլահա պերապէր սու-
նար, նիյազ էտէրիմ քի, սէնին
խամինէ վէ սէնին խաթըրն իչին
պէնիմ տէ մուհասալէթլիմի մադ-
պուլ կեօրիւս, տուամը դասպուլ
էյլէյէ:

Սուրբ հաղորդութիւն խոր-
հուրդունաւ էֆէնախմիզ Յիսուս
պիւլիւք փերշէմալէ կիւնիւ ի-
ճաս էթմիշ իսէ տէ, օ կիւնլէրտէ
քենախ սիյասէթինին եաս կիւն-
լէրի օլմաղլա, սուրբ էկեղեցի

վաճիսց օղան զիյնէթի իճրա է-
տէմէտիյինտէն, սրբազան տէօր-
տիւնճիւ Ռւրբանոս փափ չոգե-
գալուստուն իրթէսի պազարը-
նըն փերշէմալէ կիւնիւ սուրբ հա-
ղորդութիւն իզգէթինէ եօրթու-
թախսիս էտիս, կոնգակընտա նի-
չէ ներողութիւնլարտան պաշ-
գա, սիր քիմսէ հէր նէ վազըթ
թէօլպէքեար եիւրէյիլէ սրբու-
թիւն սրբոցա զիյարէթ էտիս,
ալթը Հայր Թեւ, ալթը Ռշմոն, վէ
ալթը Փատոյ հօր սէօյլէրսէ, կերէք
քենտի նիյեէթինէ, կերէք քա-
ւարան ճանլարը նիյեէթինէ՝ լիա-
կատար ներողութիւն վէրմիշ
տիր :

Կ Ո Յ Ս Մ Ա Ր Ի Ա Մ

Վ Ա Լ Ի Տ Է Մ Ի Ձ Ի Ն

Պ Ի Ր Պ Ա Տ Կ Ե Ր Ի Ն Է

Ջ Ի Յ Ա Ր Է Թ Է Թ Մ Է Ք Տ Է

Տ Ի Մ Մ :

Ե՛ս պեքեր վէ լէքէսիզ կոյս
վալխտէմ Մարիամ, սէն էֆէն
տիմին վալխտէսի, վէ ալէմին սուլ
թանը սըն . կիւնահքեարլարըն
իւմիտի, կիւլէնէճէյի, վէ շէ
Քաաթճըսը սըն . պու կիւն պէն
ճիւմլէտէն սէֆիլ գուլուն, սա
նա սըղընըպ, սանա սէճտէ էտէր
իմ ես սուլթանլար սուլթանը .
վէ պանա պու անէտէք էթաիյ .

ին քերէմէրէ , վէ խուսուսա
պէնի տէՔ'աթլէ մուսթահագ
օլաուղում ճէհէննէմտէն էսիր
կեախլինէ շուքիւրլէր էտէրիւմ :
Ա' սէվկիւլիւ վալիում , պէն սէ
նի ճանտան սէվէրիւմ , վէ սանա
օլան մուհասպպէթիւմ իջին , սէ
նի զայրիւէրէ տէ սէվտիրմէյէ' է
լիմտէն կեւախլի գատար' սայ ու
զայրէթ էտէրիւմ :

Հէր իւմիախլի վէ պիւթիւն
էօմրիւմիւ սանա թէպիւմ էտէր
իւմ . սէն տէ եա' մէրհամէթլի
վալիտէ , պէնի պէնտէլիյինէ գա
պուլ էախպ , էթէյին ալթընտա
հըՔղ էյլէ : Աէ ջիւնքի Ալլահըն
եանընտա սէօղիւն նաՔիղ տիր ,
պէնի շէյթան իղվալէրինտէն խէ
լաս էյլէ , եախօտ գուվվէթ ալը
վէր քի , էօլիւմիւմ սաաթինէ
տէք եէնէ պիլէյիւմ : Յիսուսու
սէվմէյէ սահիհ մուհասպպէթի
սէնտէն տիլէրիւմ եա' աղիղ վա

լիտէ . մէ սօն սաաթիմտէ էյի էօ-
լիւմիւ սէնտէն ումարբաբ : Ալլա-
հա օլան մուհասպէթին իչին օլ-
սուն , պանա հէր տէմ իմասա էյ-
լէ , խուսուսա էօմրիւմիւն սօն տէ-
մինտէ , պէնի սէլամէթ ճէննէթ-
տէ կեօրիւս , սէնին մէտհինի մէր-
համէթինի էպէտիլիքտէ օգու-
տուղումու իչիթ մէտիքճէ , պէնի
պրադմա , եւ մէրհամէթլի վալի-
տէ : Ամին . էօյլէ ումարբաբ , էօյ-
լէ օլսուն :

Կ Ո Յ Ս Մ Ա Ր Ի Ա Մ

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԻՆ

Չեք պիտի են աղիմ պեշ աճըսը ի պա-
պեթի իւե Յիսուս եփեն պիտի պեշ
+ ի շիւնի ն պի-նեապե եպիսե պիւե-
ճեյի պեշ աղիմ լո-ն Բո- Գաղանմագ
իւիւ

Տո-տ :

Handwritten text, likely a letter or document, starting with "Dear Sir" and containing several lines of cursive script.

Handwritten text, continuing the letter or document, with several lines of cursive script.

St. Agatha

Կ Ո Յ Ս Մ Ա Ր Ի Ա Մ

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՒՆԻ

ԻՊԱՏԷԹԼԻ ՕԼԱՆԼԱՐ

Պու թիթապճըդտա պէյանն օ-
լունանն լութ Ֆլարը պիղէ իհասն-
էթմէյէ՝ Յս էֆէնտիմիզ աղիզ
վալիտէսի կոյս Մարիամա վաս
էթմիշ իսէ տէ, հէր թէսէ վէր-
մէյէ պօրճու օլմայրալ, Ֆադաթ
թրիսթիյանճա եաշայրալ սրադ
վէ աշք վէ իպատէթլէ հէր կիւն
տիլէյէնլէրէ վէրտիյիննի տէ պի-
լէլիմ. զիրա « Ալլահըն կէօզլէրի

սալիհէրինն իւզէրինտէ, վէ գու-
լադլարը օնլարըն տուաւընտա ʔ
տէր Դաւիթ մարգարէ (ԼԳ. 16):
Օնունն իչինն Յիսուս էֆէնախմի-
զինն սիյասէթլէրիննէ, վէ կոյս
Մարիամ վալիտէմիզինն աճըլա-
րընա իպատէթլի օլանլար պու-
պէշ հայր մեր պէշ Ողջունու՝ էա-
ղըը օլանն տուալարըլա, վէ սօ-
նունտաքի կոյս Մարիամ վալիտէ-
միզէ օլանն նիյաղը հէր կիւնն տէ-
վամ էտիպ, մէֆհունմունտա օլանն
խորհուրդլարը ֆիքրինտէ իշէ-
տիրսէ, օ լութֆլարա նախլօլուր:

Պու տուալարը հէր կիւնն օ-
գումայանն ատամ, էալընըղ պիրի-
նի օգուլուս ֆիքրինտէ իշէ-
տէրէք, պէշ հայր մերի պէշ Ող-
ջունու սէօլէմէք օլա պիլիւր. վէ
տուրաճագ վագթի էօղուսա,

Եւ արասընտա , վէ եօլտա եիւ-
րիւրքէն սէօյլէյէ պիլիւր : Աէ պիւր
քիլիսէ էօնիւնտէն կեչէրքէն ,
Խպատէթ իչին իչէրի կիրիպ սէօյ-
լէրսէ , օ սէպէպ իլէ սաիւր ներո-
ղութիւնլար տա դազանա պիլիւր :
Աէ տախի պու տուալար պիւր
դաչ տէֆանտան տա սէօյլէնսէ
օլուր :

Պուլնտան մանտա օդուամագ պի-
լէնլէր պու քիթապճըղը տախմա
Խղէրինտէ թաշըմալը տըր . քէն-
տիլէր իչին տէյիլ իսէ տէ , պու
Խպատէթի պիլմէյէնլէրէ էօյրէթ-
մէյէ եարար քի , էճրինի էֆէն-
տիմիզտէն զանի զանի ալըր :

Օդուամագ պիլմէյէնլէր տախի
կերէք Հայրմերլէրի սէօյլէտիքլէ-
րի եէրտէ՝ պատկերքլէրինէ պա-
դըպ՝ խորհուրդլարընը Ֆիքրէ կե-

Թիրմէք իջին , կերէք օխերէ օ.
գուտուս պինկէմէք իջին , իւղէր
լէրինտէ Թաշումայը տըրլար . օն.
տան մատա իւղէրինտէ կեղտիք .
ճէ , իջինտէքի պատկերքլէրին մէ
տուրք սէօղլէրին հիւրմէթինէ
չօդ գաղատան էմին օլուս , ճա.
նընա տա Թէնինէ տէ Փախտէսի
օլուր , մէ հէր կիւն տուասընթ
էթմէյէ ունուԹմադ :

Աէ էյէր պիր ազիմ մանիի եօղ
ուսա , տիւնեա մէնՓաաԹի ի.
ջին հէր սասլահ սլատարագտան
գալմայըս , Թամ Փէքը իլէ իշի.
տէրէք . Ալլահըն խաթըրընը ին.
ճիԹտիյինէ փիւշման , մէ պիր
տահա ինճիԹմէյիս՝ Ալլահըն
լուԹՓի իլէ քենտիյի իսլահ էթ.
մէյէ նիյէէթ էտէրսէ , կերէք սադ
լըղընտա , կերէք էօլիւմ սաա.

Թինստէ Թէսէլլի պուլուր :

Վէ Աստուածածին վալիստէմի-
ղին եա մօր եա սիյահ հանգեր-
ձի իւզէրինստէ օլուպ, վարդարա-
նա եազըլմըշ օլուրսա, Թէսալի-
հինի չէվիրաօլքձէ, տահա ղիյա-
տէ յուԹֆա՝ էյլիյէ վէ քերէմ-
լերէ նայլ օլուր. խուսուսա քի,
Լուդովիկոս Պրոսիոսնամ ալիմին
նազլի իւզրէ, կոյս Մարիամ վալի-
տէմիզ Մեաիդդա կոյսա չէօյլէ
վաա էԹմիշ քի «Թաավլիրիմէ պա-
դարադ պէնի վէ չէքաօլիմ աճը-
լարը հէր կիւն Ֆիքիրլէրինտէ
կեզաիրիպ, պանա իքրամ էտէն-
լերէ, պէն տէ մէրհամէԹլի վա-
լիտէ կիալի՝ էօլիւմլէրի վադԹին-
տէ եանլարընտա պուլուրնուր,
քէնտիլերէ իմտաա, սիյանէԹ,
վէ Թէսէլլա էտէրիմ » տէմիշ :

ԹԱՖՍԻԼԻ ՄԻՐԱՄ

Յիսուս էֆէնախմիզին տիւն
եատէ չէքտիյի սիյասէթլէրտէ
վէ էօլիւմիւնտէ վալիտէսի կոյ՝
Մարիամըն կեօրտիւյիւ աճըլալ
փէք չօդ տուր . վէ նիչէ սուրբլալ
պունլարը պիր պիր Թաֆսիլ էթ
միշ իքէն , վարդապէտլէրին պա
ղըսը օ աճըլարըն էն պիւյիւյի
չու պէշի տիր տերլէր :

Հաթթա Յիսուսուն պէշ եա
րասը , վէ պէքիր վալիտէսինին
պէշ աճըսը նիյէէթինէ , պէշ
հայր մեր , վէ պէշ Ողջոյն սէօյ
լէյէնլէրէ , սուրբ Ղէօն փափ օն
պին սէնէլէք , վէ օնպին կիւնլիւք
նէրողութիւն վէրմիշ տիր :

ԿՈՅՍ ՄԱՐԻԱՄ ՎԱԼԻՏԻՄԻՉԻՆ

ԿԵՐԷՑ ԲԷՆՃԷ, ԿԵՐԷՑ ՔԻՒՐՃԷ

ԼԷՒԻՅԻ ԱԷՆ ԱԻՅԻՒՄ ԿՃԸ:

ՊԵՐԻ, ԻՍԹՐԻՅԱՐ ՍԻՄԷՈՆՆԻ
ԷԹՄԻՅԻ ՄԱՐԳԱՐԷՈՒԹԻՆՈՒ Ի-
ՉԻԹՄԻՔԱԷ:

ԻՔԻՆՃԻ, ԷՍԼՄԱՐ ՅԻՍՏՆՈՒ
ԻՆՉ ԿԻՆ ՂԱՅԱԿ ԷԹՄԻՅԻՆԱԷ:

ԻԷՃԻՆՃԻՒ, ՅԻՍՏՆԱ ԹՈՒԹՈՒ-
ԼՈՒԱԿ, ԱՊՈՂԱՆԻՐԱԿ ԳՄԱՆՋՐԼԱՆԱՐ-
ՂԱՆՐ ԽՈՒՅՄՈՒՂՈՒՆԱՄԱ:

ՏԷՕՐԱԻՆՃԻՒ, ՅԻՍՏՆԱ ԽԱՉ
ԻՆՂԷՐԻՆԱԷ ՍԻՅԱՍԷԹԼԷ ԷՕՐՄԻՅ-
ԻՆՆԻՒ ԿԷՕՐԱԻՅԻՆԱԷ:

ՊԷՉԻՆՃԻ, ՅԻՍՏՆԱՆ ԹԷՆԻ ՄԷ
ՂԱՐԱ ԳՕՆՈՒՂՄՈՒՂՈՒՆԱՄԱ:

ՊՈՒ ԻՊԱՏԷԹԷ ՊԷՏԷԼ՝ ԳԱԶԱ.

ՆԸԼԱՆ ՊԷՇ ԱԶԻՄ ԼՈՒԹՅ

Պերի, կիւնասլարըմըը թա.
նըյըս, փիւշման օլմաղա լութֆ:
Եքինճի, սիւթիւն կիւնասլա.
րըմըըն աֆվի:

Իւշիւնճիւ, թէն վէ ճան ֆա.
ղիլէթլերի:

Տէօրաիւնճիւ, էօլիւմ սաա.
թինաէ Ալլահըն լութֆոււու.
վէ Յիսուս էֆէնաթիմիղին աղիղ.
թէնինի ալմաղա նաթիլ օլմագլըգ:

Պէշինճի, էօլիւմ սաաթիմիղ.
աէ էֆէնաթիմիղին Էանըմըղաս
պուլոււմասը:

Կ Ո Յ Ս Մ Ա Ր Ի Ա Մ

Վ Ա Լ Ի Տ Ի Մ Ի Ձ Ի Ն

Պէշ աղիճ աճըսը նիյեկնի իւէ
էաղըլը օւսոսղոս իւրէ՛ հէր կիւն
օւսնաճագ :

Տ Ո Ւ Ա Լ Ա Ր

Պիւրիճի սոսո :

Եւ մերհամեթլի եարատը
ճըմ Յիսուս քրիստոս, սէնին
սիյասեթլէ էօլէճէ յինի իխեթիյար
Սիմէոն խասպէր վերաիքտէ, աղիզ
վալիտէնին տույտուղու աճը նիյ
էէթի իլէ սանա սէճտէ էտէր, սէ
նին խաթրընը ինճիթաիյիմէ ճան
տան էիւրէքտէն փիւշման օլա

րագ, քաւարանտա էն զիյատէ ա.
զապ չէքէն ճանրն ուղրունա պու
սէօյլէյէճէյիմ պիր Հայր մեր վէ
պիր Ողջունու սանա փիշքեշ է.
տէրիմ: Սէն տէ պանա լութ Գու.
նու վէր քի, կիւնահլարըմը Թա.
նրյրալ, էիւրէքտէն փիւշման օ.
լուպ, խոստովանանք օլտուգտան
սօկրա, պու տիւնեատէ իքէն
ապաշխարանքրնը չէքմէյէ դա.
տըր օլայրմ:

Հայր մեր: Ողջոյն:

—

Ի + քնճի քոսա:

Ե՛ս սէվկիւլիւ էֆէնտիմ, վէ
ազիզ վարդատեալիմ Յիսուս քն,
սէն սաճարտա դալըպ տա աճըդ.
լը վալիտէն պիքեր Մարիամ
տուրք Հայր Յովսէփ իլէ պէրա.
պէր սէնի իւչ կիւն էշղալ իլէ ա.
րատըգլարը աճը նիյեէթինէ սա.

նա սէճտէ էտէրիմ, վէ քենտի
կիւնասլարրմըն աճիլի իւմիտի ի-
լէ պիր Հայր մեր վէ պիր Ողջոյն
սէօյլէյիպ, պիր զաման տիւնեա-
տէ քաւարան ճանլարրնա իպա-
տէթլի օլուպ, հայա քենտի քա-
ւարանտա աղապ չէքեն ճանըն
ուղրուենա սանա փիշքէշ էտէրիմ:
Սէն տէ պու տուամը գապուլ
էտիպ՝ կիւնասլարրմը վէ կիւնաս
աղապլարրմը պանա աճիլ էյլէ:

Հայր մեր: Ողջոյն:

Իւլիանճիւ գոռա:

Եւ մուհապպէթլի չօպանըմ
Յիսուս, սէնի Եահուտիլէր թու-
թուպ, իփիլէր իլէ պաղլաարղընը
սէվկիւլիւ վալիտէն տույաուգ-
տա, չէքաիյի եիւրէք աճրսը նիյէ-
թինէ սանա սէճտէ էտիպ, աս-
տուածարանական, վէ աւետա-

րանահանն վէ բարոյականն , սաշ-
լը առաքինութիւնը շիւմ-
լէսինի սէնտէն տիւրիմ . վէ ար-
դու իլէ պիր հայր մեր վէ պիր
Ողջոյն սէօյլէ յիսլ , տիւնեատէ ի-
քէն կոյս Մարիամ վալիտէնէ
վէ չէքտիյի աճըլարա իսլատէթ-
լի օլուսլ , հայա քաւարանտա ա-
ղասլ չէքէն ճանըն ուղրունա սա-
նա փիշքէշ սունարլմ քի , տու-
ամը դասլուլ էտիսլ , կիւնահ ըլա
իթիրտիյիմ Փաղիլէթլէրի , վէ
հոգին սուրբուն եէտի իհասանի-
նի վէ մահսուլինի սանա քե-
րէմ վէ ինայէթ էտէսին :

Հայր մեր : Ողջոյն :

—

Տեօրփինճիս փոռ :

Ես պէնիմ դուրթարըճըմ
Յիսուս , գամըլար ըլա եարալան-
մըշ չրսլագ թէնինի սաշընաս-

քի տիքէն թաճ ըլա դանկարը ա-
դարագ խաչա մըխանտորդընը ,
վէ պէօյրիւնիւ հարսպա իլէ աջ
տրդլարընը կեօրիւպ , սուսայա-
րագ ճան վէրտիյին սաաթտա ,
աճրդը վալիտէն պիքիր Մարիա-
մըն չէքաիյի տայանըլմազ աճը-
նըն հիւրմէթինէ , լութֆուէու
վէր քի , էօմրիւմիւ էյի կեչիւրիպ
կիւնահօրզ հալտէ էօլէյիմ : Աէ
սէնին սիյասէթլէրինէ վէ եղիյ-
էէթլի էօլիւմիւնէ պու տիւնեա-
տէ իպատէթլի օլուպ , շիմտի քա-
ւարանտա աղտալ իչինտէ պու-
լունան ճանըն ուղրունա , սանա
սէճտէ էաիպ , պու սէօյլէյէճէյ-
իմ պիր հայր մեր վէ պիր Աղջու-
նու դապուլ էաիպ , պանա քե-
րէմ էյլէ քի , էօմրիւմիւն սօն կիւ-
նիւնտէ սէնին միւպարէք թէնին
պէնիմ պու դութլու ճանըմա
էօլնաֆադասը օլտուն :

հայր մեր : Աղջոյն :

Պէշիճի գոտի :

Եւ մերհամէթ սահիպի իՔ. Թիխարրոմ Յիսուս , սէնին գանա պուլանմըշ եիւզիւնիւ , տէլինմիշ էլէրինի այագլարընը , եարրդ պէօյրիւնիւ մէ եարալը Թէնինի ազիզ վալիտէն կեօրիւայ , սիլիայ , էօմիտիւքտէն սօկրա , մէղարա գօնուայ , պիր պիւլիւք Թաշ ըլա գափանտրղընը կեօրտիւքտէ , օլ աճրդը վալիտէնին չէքտիյի շէտիտ եիւրէք աճրսը նիյէէթինէ սանա սէճտէ էտիայ , քաւարանտան գուրթուլաճաղը էն եագըն օլան ճանըն ուղրունա պու սէօյլէյէճէյիմ պիր Հայր մեր մէ պիր Ողջունու գապուլ էտիայ , պու էօմրիւմիւն սօն սաաթինտէ պանա կիւլէր եիւզ իւլէ կեօրիւնիւայ պէնի էպէտի էօմիւրէ նաիլ էթմէնի նիազ էտէրիմ . Ամին :

Հայր մեր : Ողջոյն :

Պաշտօնը օրնուան արտաշարարս ար-
ւեպիոյի միւր + երեմեւրի, վէ սախը ւաւեֆ-
ւաւը եպիսե պիււե + իւիւ, ի-յա Մա-
րիամ վաւիպի միւր «ըպգ ըւա օրն-
նաճագ

Տոսա :

Եւ մէրհամէթի կոյս Մա-
րիամ, եւ Ալլահըն ազիզ վաւի-
տէսի, վէ մէթիւն շէֆաաթճըմ,
հէր իհթիյաճըմտա պանա սէն
եէթիշ, կերէք շիմտի, կերէք սա-
իր վագըթտա: Աէ հէրեէրտէ հէր
նէ գատար տէրա, մէշագգաթ,
փորճութիւնոււմ օլուրսա, կե-
րէք պէնիւմ, կերէք սաղ վէ էօլ-
միւշ՝ պանա էյլէք էտէնլէրին, վէ
պէնտէն էյլէք պէքլէյէնլէրին
ճիւմլէսինէ սէն իմտաա էյլէ: Պէ-
նիւմ ագրասպա, աօսթ վէ տիւշ-
մանլարըմա, վէ խուսուսա պէ-
նիւմ իչին սուա էտէնլէրէ, վէ

Ճան շէքիշէն խասթալարա եար-
տըմ էյլէ : Ազիդ էվլատըն Յի-
սուսա Քրիստոս դուրթարըճըտան
գալսիմէ փիւշմանըդ ալը վէր-
կիւննահլարըմը , վէ կիւննահ ա-
ղասլարըմը աֆվ էթաիր , վէ
լութֆուսու ալըվէր քի , սէն էյ-
լիքտէ , քեամիլլիքտէ , տողու-
լուգտա , վէ սուրբլուգտա եաշայ-
ըմ , վէ սոն նէֆէսիմէտէք մէթինէ
օլուսլ , ալչագ կեօնիւլլիւ վէ փաք
եաշայըսլ , խայըր ամէլլերիմի էյի-
տէն էյիյէ արթըրըսլ , սոն կիւ-
նիւմտէ Յիսուսա Քրիստոս էֆէն-
աիմին մուսարէք թէնինի ալմա-
ղա լայըգ օլայըմ : Օ տար վագ-
թիմտէ սանա իմտատ էտիսլ՝ շէյ-
թանըն հիյլէսինտէն իւրքիւն-
թիւսիւնտէն սէնիխէլասէյլէ եա
մէրհամէթլի վալիտէ , վէ էվ լա-
տըն Յիսուսա րէճա էտիսլ , օ կիւճ
կէջիտտէ իքինիդ տէ եանըմտա
սուլուսուսլ , էօլիւմիւն դօրգու-

սունու զէ սրգընթըսընը՝ ճանը-
մա շաղըրգ զէ թէսէլլայէ թէս-
տիլ էտին : Աէ ճանըմ սու թէն
հասսինտէն ազատ օլտուգտա ,
էան միւրիւզիլէթլի վալիտէ , էվլա-
տըն Յիսուսա ըէճա էյլէ քի , սէ-
նիմ իջին սէնտէն թէն ալըս , սիյ-
ասէթ իլէ էօլմէյի իրթիքէասս
էթմիշ իքէն , ճանըմը տա քէնտի
էլի իլէ ալըս , հայր զէ հոգին
սուրբ ուլա սիրլիքտէ էպէտէն
էաշայրսս տէվլէթ սիւրտիւյիւ
ճէննէթէ նատիլ էթսին . Ամին :

The first part of the paper is devoted to a general
 introduction of the subject, and to a statement of the
 objects of the present investigation. It is then divided
 into two parts, the first of which is devoted to a
 description of the apparatus used, and the second
 to a description of the method of experiment. The
 results of the experiments are then given, and a
 discussion of them is made. The paper concludes
 with a summary of the results, and a list of
 references.

The second part of the paper is devoted to a
 description of the apparatus used, and the method
 of experiment. The results of the experiments are
 then given, and a discussion of them is made. The
 paper concludes with a summary of the results, and
 a list of references.

ԽԱՉ ԵՕԼՈՒ

1870 FORM

դէցինինն պու իհասանը՝ նէ պիւյիւք
շէյ օլտուղունու , վէ ճանլարա
նէ դատար էլդէմ վէ Ֆախտէլի
օլտուղունու անլաթմադ իչին ,
նէրողութիւն նէտէն հասըլ օլ-
տուղունու , վէ սուրբ հայրա-
պետէր՝ նէ վէճհ իլէ վէրալյինի ,
վէ ալան քիմսէլէր՝ նէ շէքիլ դա-
ղանաճաղընը , իշպու մահալտէ՝
մուխթասարճա՝ թարիֆ էթմէք
միւնասիալ կեօրիւլմիւշ տիւր :

Ուղղափառ էկեղեցինին՝ ընդ-
հանուր ժողովքլար ըլա Ֆասլ օ-
լունմուշ վարդապետութիւնու
տուր քի , պիր կիւնասէքար քիմ-
սէ խոսատլանանը օլուպ , արճա-
կում ալարգտա , կիւնասը աֆվ
օլուր , լաքին կիւնասըն սէպէպի
իլէ մուսթահադ օլտուղու ճէ-
ղայը՝ էօտէմէյէ պօրճլու դալըր :

Պի այնի նուգուա ադճէ սօր-
ճունտա, անայր էտա էթտիքտէն
սօկրա, իշլէմիշ մուրապահասընը
էօտէմէյէ սօրճլու գալմագ կիպի
տիր: Սուրբ եկեղեցինին մէրտիյի
նէրողութիւն՝ կիւնահ ըլա խաթ-
րընը ինճիթտիյիմիզ Ալահըն՝
թէքրար խաթրընը եափմագ իչին՝
խոստովանանք օլտուգտան սօկ-
րա, կիւնահըմրզըն էօլչիւսիւնէ
կեօրէ՝ սօրճլու գալըպ, եա պու
տիւնեատէ, եա քաւարանտա
չէքեճէյիմիզ աղապլարըն աֆվի
տիր:

Չիւնքի Գրիստոս էֆէնտիմիզ
պու տիւնեայէ կելիպ, պունճա
սիյասէթ չէքիպ, դանընը աէօ-
քիւպ՝ էօլմէսի իլէ, պինլէրճէ
պին տիւնեալար սաթըն ալա պի-
լիքէն, ճիւմլէսինի եալընը պի-

զիմ՝ ուղուրուումուղա սարժ էթ-
աիյինաէն , սէվապլարընըն զիյա-
աէսինի՝ սուրբ էկէզէցինին խա-
զինէսինէ սէրմայէ սրագար : Օն-
տան մատա սուրբ կոյա Աստուա-
ծածինին մէ ճիւմէ սուրբլա-
րըն սէվապլարը օ խազինէաէ
ճէմ օլուր : Նիճէ քի քրիսթիյան-
լըղըն իլք վագըթլարընատա , խոս-
տովանահայրլար սագը պիւյիւք
կիւնահլարըն աղասպ սօրճուհու-
էօաէմէյէ՝ աղըր ապաշխարանք-
լար դօրլար ըար , մէ էօյլէ ա-
պաշխարանքտա օլան քիմսէլէր՝
աին ուղուրունա էզիյէէթ իչին-
աէ օլան խոստովանող մէ նահա-
տակլարա ըճա էաիպ , չէքէ ճէք-
լէրի ապաշխարանքը էքսիլթմէք ,
էախօտ աՖիլ էթաիլմէք իչին՝
էա աիլ իլէ , էա թէզքէրէ իլէ :

առաջնորդւարա շէֆաակ էթ-
աիրիրէր իտի . առաջնորդւար
տասուրբւարն շէֆաիյի էղիյէէ-
թին սէվապընա միւրիւվէթէն՝
շէֆաակւարնը գապուլ էտիպ ,
օ ապաշխարողուն շէֆէճէյի ա-
պաշխարանքըն՝ եա պիր միգաա-
րընը , եա պիւթիւնիւնիւ աֆվ
էտէրէր իտի : Պու միսիլէն՝ ա-
խէրին ըէճասըլա ապաշխարան-
քը աֆվ էթմէք՝ սիֆթահ Պողոս
առաքեալըն կիւնիւնտէ վազը
օլմուշտուր . նիճէ քի ն . Վորնթ .
մէքթուպունուն է պապինաէ՝
պիր զինաքեարը բանադրել էթ-
աիյինի սէյլէր . վէ ք մէքթու-
պունուն ք վէ է պապլարընտա՝
Վորնթացիլէրին ըէճասըլա աֆվ
էթաիյինի եազար :

Իմտի պու սէվապլարըն խա-

ղինէսի՝ սուրբ եկեղեցիսէ պի՛ր
Թիւքէնմէզ սէրմայէ օլուս, Յի-
սուս էֆէնտիմիզ՝ կիւնասքեար-
լարըն կիւնասընը աֆիլ էթմէք
րուխասթընը՝ եկեղեցինին ջ-
սլանլարը օլանլարա վէրմէյէ՛ ,
մուսթասադ օլտուղումուղ ճէ-
ղանըն պէտէլինի տէ օ չօսան-
լար վէզն էտիս, Ալլասըն խաթ-
րընը խօշ էթմէք իջին, կիւնա-
հըն աղըրըղընա կեօրէ ապաշ-
խարանք դօմագ՝ օնլարա մախ-
սուս տուր: Անճագ ինսան էվ-
լաարընն հիջլիյի՛ Ալլասըն պիւյ-
իւքլիւյիւ իլէ րուսար օլուն-
տուգտա, պիր աուճ Թօփրագ-
տան էափըը ինսան՝ նէ էափըս-
տա, ալէմին սահիպի պիր Աէ-
լասըն (պիր ներելի կիւնաս ըլա՛
պիլէ) ինճիթաիյի խաթրընը խօշ

էտէսիլիւր : Պունտան պահս է-
տէրէք եկեղեցինին էվէլէքի ա-
պաշխարուծն դանունլարը փէք
սըգը օլուս , ապաշխարանքլար
փէք ուզուն , վէ փէք աղըր օլուր-
տու : Պիր դամանտան սօկրա ,
պագը սէսէսլ իլէ , սլու դանուն-
լարը կեվշէթմէք իգթիղա էթ-
տիլինտէն սաշգա , Տօմա իսիէ-
րաթօրլարը քրիսթիյան օլուս ,
քրիսթիյանլարը հալածել էտէն
գալմայրս , սլու ապաշխարողլար
իչին տէ շէֆասթ էտէճէք նա-
հատակլար գալմայրնճա , ճան-
լարն սէլամէթինէ եարարմ օլ-
մագ իչին , սուրբ եկեղեցի՝ էֆէն-
տիմիզին վէ սուրբլարն սլրագ-
տըղը՝ սլու սէվասլ խազինէսինի
աջոս , էֆէնտիմիզին վէրտիյի
հիւքմէ պինտէն , Նիկիա , վէ Նաւո-

դիկիա , վէ Կնկիւրիւ , վէ սաիւր
Ժողովքլար ըլա , սու ներողու-
թիւն իհասանինէ գարար վէրիս ,
հալա տէվամ էթմէքտէ տիր քի ,
սուրբ Բասիլետոս կիսլի , սուրբ Յո-
հան Ոսկեքերան կիսլի , վէ հէլ
միլլէթին օ ժողովքլարտա սու-
լունմայան սուրբ հայրապետէ-
րի տախի թահսին էթմիշ տիրլէր :

Պիր աղ հերետիկոսլար՝ ընդ-
հանուր եկեղեցիտէն այրըլմալա-
րըլա , սու մուսաարէք սերմայ-
էյի՝ քենտի նէֆսանիյէէթլէրինէ
Ֆիտա էտիսլ , քենտի իրատէթ-
լէրի իլէ՝ քեարընտան քերէմին-
տէն վաղ կեչիսլ , քենտի քենտի-
լէրին մահրում էթտիքտէն սօկ-
րա , սլիլմէմ եիւրէք սուլթմագ
իչին մի օլա , եօգսա ճահիլլէրին
էօնիւնտէ՝ քենտիլլէրէ էօղս օլմագ

իչին մի օլա , սուրբ եկեղեցինին
պաղը ատէթլէրինի իթիգատլա-
րընը զէմմ էտէրլէր : Աէ հէր
պիրինին մէզհէսլի պիրէր տիւր-
լիւ իքէն , վէ պաղը իթիգատ-
լարը պիր պիրինէ զըտտ իքէն ,
ընգհանուր եկեղեցիյի զէմմ էթ-
մէյէ կեւինճէ , քե' էննէ հէփ-
սինին մէզհէսլի իթիգատը պիր
տիր կիսլի իթիֆագ էտիսլ , ալ-էլ-
խուսուսա Ղութէրին Գալվինին'
քէնտիլէրտէն մուաննիտ չըրագ-
լարը' պիր պիրլէրինին էազտըղըն-
տան էօրնէք ալըսլ , ուղղափառ
վարդասպետլէրին տէֆ' աթլէ ճէ-
վասլ վէրտիյի մատտէլէրի թէք-
րարլայարագ քիթասպլար տօլ-
տուրտուգլարը պաշլը մատտէլէ-
րին պիրի' պու ներտղութիւն
ֆասլը տըր :

Պաղըլար տա ներողութիւնութեմէլինտէն ինքեար էտէմէտիքւերինտէն , պիր կիւնասքեար խոստովանանք օլուսլ , սրբութիւտարգտա՝ գազանարղը լիակատար ներողութիւն էէթիշմէ՞ղ միքի , սօկրատան սունճաներողութիւնլար իլավէ էթմիշլեր տէյի , ճահիլ խալգա վարդապետութիւն սաթարլար : Նօշ , պէօյլէ վարդապետլերին ագլը , իլմի , վէտինի՝ սուրբ էկեղեցինին սունճա ալիմ վէ սուրբ վարդապետլերինտէն զիյատէ օլմատրղընահէր քեսին ագլը էրէր . լաքինքենտիլէր նէ՞ ճէսարէթ իլէ սէօյլերլէր : Ալվէլա՝ հէր խոստովանանք օլուսլ սրբութիւն ալան ատամ՝ լիակատար ներողութիւն գազանարղընը , էանի , կիւնա-

հրն սէպէսի իլէ մուսթահագ
օլաուդու ճէզանըն աֆլինի դա
զանարդընը՝ եկեղեցինին հանկի
գանուենուտա պուլուրլար : Սա
նկյա՝ կիւնահրն աֆլի պաշգա ,
ճէզասընըն աֆլի պաշգա օլաու
դու՝ սուրբ ժողովքլար ըլա ֆասլ
օլուենուշ մատակ օլաուդուենու
պիլմէյօրլար մը : Եօգասա Ալլահըն
պիւյիւքլիւյիւնիւ վէ կիւնահրն
աղըրլըղընը վէզն էտէճէք վէզնէ
լէրի օլմայրալ , սուրբ Հաղորդու
թիւնու աղզընա ալըալ եուծ
մաղա՝ հէր ճան կատարեալ
սուրբ մու օլուր զանն էտէրլէր :

Սուրբ եկեղեցինին վարդա
պեալէրի պուենլարը հէփի վէզն
էթաիքակն սօկրա տըր քի , Յի
սուս էֆէնտիմիզին վէ ճիւմլէ
սուրբլարըն սրագարդը՝ օ թիւ

քենմէղ սէվապ խաղինէսինտէն
Թէօլպէքէար օլանլարա հիասէ-
լէր չըգարմըչլար . վէ ներողու-
թիւնուն պիրինտէ գուսուր է-
տիպ , մահրում չըգան զաիֆ
ճանլար՝ օպիրինտէ գաղանա պիլ
սինլէր տէյի , չօք խպատէթլէրէ
ներողութիւնլար պաղլամըչլար :
Հաթթա Տրիտենդեան ժողով
քունտա շէօյլէ գարար վէրիլմիշ
տիր քի « Ներողութիւն իհսան
էթմէք ըուխասաթընը՝ Քրիստոս
էֆէնտիմիզ քենտի եկեղեցիսինէ
վէրմիշ օլտուղունտան , եկեղեցի
պու ըուխասաթը՝ Թա էվվէլինտէն
իճրա էտէ կեւմիշ տիր . վէ քրիս-
թիյան ժողովուրդունա ֆաի-
տէլի շէյ օլմանլա , պունտան ագ-
տէմ օլան ժողովքլարտա մու-
գարրէր օլունտուղու կիպի՝ պուն

տանն պէջլէ տախի պու ատէթի
թութուպ տէվամ էթմէյէ՝ պու
սուրբ ժողովք դարար վերիպ
հիւքմ էտէր: Աէ ներողութիւն
նաֆիլէ շէյ տիր, եախօտ եկեղե-
ցինին ներողութիւն վերմէյէ
գուարէթի եօգ տէյէնլէրէ տնա-
թէմա (լանէթ) օգուր: Անճագ
ներողութիւնլար փէք գօլայլըղ
ըլա վերիլիպ տէ, եկեղեցինին
գանունլարընը կեվշէթմէմէք ի-
չին, սուրբ եկեղեցինին հէր պար
ատէթի օլան խօշ թէտալիր վէ
միւլահաղա իլէ վերիլմէսինի էմր
էտէր: Աէ հերետիկոսլարըն պու
պապտէ հիճվ էթմէսինէ սէպէպ
օլան թագսիրաթլարը՝ պու սուրբ
ժողովք տէֆ էթմէք իչին, մուր-
տար քեար քեօշլէրինի հէփ
եասագ էտէր. վէ առաջնորդլար

քենտի թեմէրինտէ օլան՝ պու-
միսիլլի պէտ ատէթլէրի իշարէթ
էտիպ, դաւառական ժողովքլա-
րընա, վէ ճնտան սրբազան հայ-
րապէտէ խապէր վէրսինլէր տէյի
պու էմր իլէ առաջնորդլարըն
ճիւմլէսինէ թէմայիհ էտէր ։

Ընդհանուր եկեղեցինին պու-
վարդապետութիւնունա նիա-
պէթ՝ եկեղեցիտէն այրըլանլա-
րըն պէօյլէ իթթիֆադ ըլա՝ հէր
պիրի պիրէր դօլտան՝ իւղէրիմի-
ղէ հիւճում էտիպ, աղըլաաքի
դօյունլարը իւրքիւտիւպ փա-
րալամադա օլան դասալարը՝ է-
ֆէնտիմիղին փիշին սէօյլէտիյինի
թասաիդ էտիպ, քենտինին սա-
հիհ աղըլը՝ Տօմա եկեղեցիսի
օլտուղունա՝ հէր խապաթտան
գանթի նազար՝ աշիքեար պիր

խապած տա սուռ օլուցօր :

Աէ դալիսպա սուռ իթթիֆադ-
լարընա ըայէթէն տիր քի , ընդ-
հանուր եկեղեցինին վերտիյի նե-
րողուծիւնլարը դէվգլէնտիքլէրի
եէրատէ , եկեղեցիտէն այրը օլան-
լարըն անաւէճա տէյի՝ սլօլ սլօլ
տաղըթարդլարը նղովքլարը բա-
նադրանքլարը՝ հիչ լիսանէ կե-
ծիրմէզլէր : Սուրբ եկեղեցի մէր-
համէթլի վալտտէ տիր . էվլասա-
լարընըն սէլամէթինէ դօլայլըդ
օլմագ իչին , հէր թարաֆտան
մէճճանէն խմտատլար քերէմ է-
տէր . օպիրլէր՝ էվլատլարընըն
խարասպընա սէսէսլ օլաճագ սի-
լահը՝ սաղա սօլա դուլլանըսլ , չօդ
տէֆա վերտիքլէրի նղովք՝ տին
իչին պիլէ տէյիլ , եա մամանա ի-
չին տիր , եա վէրէն առաջնոր-

դուռն նէֆսանիյէէթ իճրասը ի-
ջին տիր . վէ պաղը տէֆ'ա նղուք-
լարընը ադճէ իլէ սաթարդլա-
րը՝ անըլմասըղընտան պաշգա ,
հալա ադլը էրէն էրմէյէն՝ տիւ ա-
թըս , պու պահաստէ միւճատէլէ-
լէր էտիս , ներողութիւն մատ-
տէսինի քիմի դէմմ՝ էտէր՝ քիմի
դէվգէ ալըր :

Այըպլանմաղ . օնլարըն տա
հագգը վար : Պէն տէ դէնկինլէ-
րին քիմինի՝ շաշգըն տըրլար , ալ-
թուռն կիւմիւշ կիսլի ջիւրիւք շէյէ
թափընմըշլար տէյի դէվգլէնիւրիմ ,
քիմինի՝ հարամլսոր տուրլար , է-
լին հագգընը էէմէյլէ մալ սահի-
սլի օլմուշլար տէյի հիճվ էտէրիմ-
լաքին լութֆո՞ւ նէ քի , օնլար
պանա նիսպէթ՝ մալէրինին դէվ
գինի ջըգարըյօրլար , պէն պու

զիւյիւրալիւքտէ՛ հալա ինչէյիւ
սուրույօրում :

Պու մուպարէք ներողութիւն
նէտէն հասըլ օլտուղունու ան-
լատրգտան սօկրա , սուրք հայրա-
պեալէր նէ վէճհ իլէ վերտիյինէ
կեւէլիմ : Յիսուա էֆէնտիմիզ՝
գուրաուղու եկեղեցինին խա-
րէսինի Պեարոս առաքեալա հա-
վալէ էտիւ , անախթարլարը ծնա
վերիւ , եկեղեցիսինէ քենտիյի
պաշ նասսկ էթաի . ծնա պինտէն
Պեարոս առաքեալտան սօկրա ,
օ հիւքիւմ՝ եէրինէ կեւէն յա-
ջորդլարընա կեչիւ , տիւնեա եիւ-
ղիւնտէ՛ եկեղեցինին կեօրիւ-
նիւր պաշը՝ Քօմա հայրապետի
օլմանղա , օ թիւքենմէղ խաղինէ-
տէն պու ներողութիւնլարը՝ եա
քենտի տաղըտըր , եա քենտի էմ

րի իլէ առաջնորդլարա աաղըթ-
տըրըր : Աէ Քրիստոս էՖէնաի-
միզ Պետրոս առաքեալա վերաիյի
անախթարլարըն հիւքմինէ պի-
նաէն, պու տիւնեատէ օլան կիւ-
նահքեարլարա՝ եուգարտա սէօյ-
լէաիյիմիզ կիպի՝ եա պու տիւն-
եատէ, եա քաւարանտա չէքմէյէ
պօրճու օլտուդլարը աղապլարա
պէտէլ՝ օ խաղինէտէ օլան սէրմայ-
էտէն հիասէ վերիպ, օ էղիյեէթ-
լերի քենաիլէր չէքմիշ կիպի, օ
սէվասլարը քենաիլէր դաղան-
մըշ կիպի, Ալլահա վիշքեշ սու-
նար : Աէ քաւարանտա օլան
ճանլար իջին տէ իմտաա վէ շէ-
ֆտաթ նիյեէթի իլէ վերիր :

Ներողութիւն իքի սուրէթ իլէ
վերիլեր . պիրի լիակատար, պիրի
մասնական . լիակատար ներողու-

Թիւն՝ եա պու տիւնեատէ , եա
քաւարանտա չէքմէյէ պօրճլու
օլտուղումուղ աղասլարըն հէ-
փիսինի էօտէր , վէ քիշիյի՝ մկրր-
տուԹիւնտա օլտուղու կիսլի՝
կիւնահարղ հալէ դօր : Մասնա-
կան ներողուԹիւն՝ էօլչիւլիւլէ
վէրիլէն տիր քի , օ պօրճլու օլ-
տուղումուղ աղասլարըն՝ շու
դատարընը , եախօտ շու դատար
զամանլըղընը էօտէր : Քեզալիք
քաւարան ճանլարը նիյէէԹիւնէ
տէ վէրիլմիշ իսէ , ներողուԹիւ-
նու ալան քիսսէ՝ օ նիյէէԹիլէ՝ օ
Քաղըր ճանլարա ներողուԹիւ-
նուն եա լիակատար եա մասնա-
կան էօլչիւսիւ դատար իմտատ
էտէր : Պու մասնական ներողու-
Թիւնտա քառասնօրեայ ներողու-
Թիւն վար քի , ասլաշխարուԹիւն

գանուենլարը իւզըն՝ սլազը կիւ-
նահա գըրդ կիւնլիւք ապաշխա-
րանք գօնմուշ տուր, սլու քա-
ռանսորեայ ներողութիւն՝ օ գըրդ
կիւն ապաշխարանքը չէքմիշ կի-
սի՝ քիշիյի աՖիլէտէր: Պանդ իմ-
տի, ներողութիւն տէտիքլէրի
մուսարէք իհասան՝ իհամլ օլու
նո՛ւր շէյ մի տիր: Քրիսթիյան օ-
լան քիմսէ, քենտիյի կիւնահ-
քեար թանրյան քիմսէ, տիւնեա-
տէ հէր նէ գատար ներողութիւն
վէրիլմիշ, վէ վէրիլի յօրսա, կերէք
քենտի ճանը իչին, կերէք քաւա-
րանտա աղասլ չէքեն ճանլար
իչին, հէփօսինի գաղանմաղա
ճահա վէ դայրէթ էտէր:

Պու սուրէթտէ ճէննէթէ
կիթմէք վիէք գօլայ օլմայօրմու:
Կիւնահը իշէ, Ալլահըն խաթ-

ըրնը երգ, սօնրա աղգընտան տէօ.
քիւլէրէք՝ պիր գաչ հայր մեր,
պիր գաչ Աղջոյն սէօյլէ, եախօտ
Ֆիլան տուայր էյլէ, եա Ֆիլան
էէրէ պիր զիյարէթ էյլէ, ճէն-
նէթ գափուլարը սըրթը իւս-
թիւնէ աչըլըր, սէն սօրղուսուզ
սուալսըզ իշէրի կիր. նէ կիւզէլ
չէյ: Վերչէք ճէննէթէ կիթմէք
փէք գօլայ տըր, լաքին սըտգը,
աշգը, մէ դայրէթի օլանա: Ղայ-
րիլէր՝ պօլ պօլ ներողութիւն
տաղըսըրլար տէյի զէմմ էտէր-
լէրսէ, պէն տէ՝ ներողութիւն
գաղանմագ գօլայ տըր գըյաս է-
տէրլէր տէյի՝ հիճվ էտէրիմ:
Սուրբ էկեղեցի ներողութիւնու
վերախօսէ, հէփիսինէ շարթլար
գօր, ներողութիւնու ալաճագ
քիմսէ՝ օ շարթլարըն հէփիսինի

իճրա էթմէլի տիր . վէ պիրինի՛
 եա իհմալ էտիպ , եա ունու
 տուրսա , եախօտ պիլմէյէրէք , եա
 գուարէթի օլմայարագ՝ գուսուլ՝
 էտէրսէ , ներողութիւնու գազա
 նամաղ . զիրա ներողութիւնու
 վէրէն հայրասպէտէրին Քիքրի՛
 Քիլան վէ Քիլան շէյի էտէնլէրէ
 վէրմէք տիր :

Ճիւմլէտէն գաթինաղար ,
 լիակատար ներողութիւն ալա
 ճագ քիմսէնին էիւրէյինտէ՝ Սէ
 լահրն խաթրընը ինճիթալիյինէ
 սահիհ միւշմանլըգ աճրսը , վէ
 պիր տահա կիւնահա տիւշմէք
 տէն իսէ , էօլիւմիւնիւ իրթիքեաս
 էթմէք նիյէէթի օլմալը : (Եալը
 նըղ պու շարթըն իճրասընը՝ հէլ
 քես քենտի գալպինտէ արալ
 սա , ներողութիւնա նախ օլուպ ,

Ճէննէթէ կիրմէք դօլայ մը, կիւճ
միւ՝ չափուք անլար) : Աէ օ նիյ-
էէթ իլէ խոստովանանք օլուսլ,
սրբութիւն ալորդտան սօկրա՝
ալաճաղը ներողութիւնուն հադ-
զընտա գօնուլան շարթլարըն հէ-
փիսինի՝ խաատէթլէ իճրա էթ-
մէլի տիր : Պունտան մատա չօդ
աստուածաբանլարըն նասիհա-
թը տըր քի, լիակատար ներողու-
թիւնա նաիլ օլմագ իջին, հէր
քես քենտի դուտրէթի՛նէ կէօ-
րէ՝ սէվապլար վէ խայր ամէլլէր
իլէ Ալլահըն խաթրընը խօշ էթ-
մէյէ չալըշմալը տըրլար :

Պաղը ներողութիւնտա՝ քա-
ւարան ճանլարը իջին տէ նիյէէթ
օլուր . լաքին տողու տողույա
աղատ էթմէք իջին տէյիլ, Փա-
գաթ խմտատ նիյէէթի իլէ՝ նե-

ըողու-թիւնու ալանլարրն տուա-
սը վէ խայր ամէլէրի հիւրմէթի-
նէ, օ ճանլարրն էօտէյէճէք պօր-
ճունա պէտէլ՝ սուրբ եկեղեցի-
նին սէվապ խաղինէսինտէն Աւ-
լահա փիշքէչ սունուլուպ, չէքե-
ճէքլէրի ազասլարրն՝ վերիլէն
ներողու-թիւն գատարը աՖվ օ-
լունմասընը՝ Ալահսան նիյազ
էթմէք իչին տիր: Անճագ պունա
աս կերէք քի, վերիլէն ներողու-
թիւն կոնգակընտա՝ քաւարան
ճանլարը իչին տէ վերիլմիշ օլտու-
ղունուն պէյանի՝ պու խաչ եօլու
կոնգակընտա օլտուղու կիպի՝
զիքր օլա . վէ ներողու-թիւնու
ալան քիմսէ՝ կոնգակտա օլան
շարթլարը թէքմիլէն իճրա է-
տիպ սուրբ եկեղեցինին Ֆիքրի
իւզրէ՝ քաւարան ճանլարրնա

եարարմ' նիյեէթի իլէ ալա :

Պու Քաղըր ճանլարա եարարմ' էտէն քիմսէնին' քենաի նէֆսինէ տախի' հէր շէյտէն գաթինազար' իքի պիւյիւք խայրը օլուր . սիրի' օ ճանլար ճէննէթէ վարարգտա , քենաիլէրէ քաւարանտա եարարմ' էտէնլէր իչին էլպէթտէ քենաիլէր տէ Ալահըն հուղուրունտա շէֆասթ էտէրլէր . սիրի տէ' օ ճանլարա պու տիւնեատէն եարարմ' էտէնլէր' էօլտիւքաէն սօկրա քաւարանա կիտէրլէրսէ , քենաի էթտիքլէրի կիպի' քենաիլէր տէ պու տիւնեատէն եարարմ'լար պուլուրլար : Հէման Ալահ մէրհամէթ էտիպ , հէր քեսին գալտինէ սըտգ ըլա իպատէթ վէրիպ , սոււալարըն գապուլ էյլէյէ :

Խաչ էօլու ջերմեանդու թիւննու
լայլֆ օլուդու իւղէ կը յէ + իւլի

ՆԱՍԻԶԱԹ

Պո՛ր խաչ էօլու ջերմեանս
դու թիւնու էֆէնտիմիդ Յիսու
սուն՝ սիլիւմ սէլամէ թիւմիդ իջին՝
Գողգոթա տաղընտա դուրսան
օլմաղա , խաչ օմուղունտա չըգ
արդը սիյասէ թլի էօլուն էօրնէյի
տիր քի , օն տէօր թ մէնդիլէ թագ
սիւմ օլունմուչ՝ օն տէօր թ պատ
կերք տիր : Պու էօլուն սլատկերք
լէրինի օրհնել է թմէյէ իղնի օ
լան քահանայ՝ ներսողու թիւն նիյ
էէ թի իլէ օրհնել էախալ , տիղախի

մահայտէ, ներողութիւնու դա-
զանմաղա նիյեէթ էտէն քիմսէ՝
օ օն տէօրթ պատկերքին սրբասըյ-
լա հէր պիրինին էօնիւնտէ պաշ-
դա պաշդա տիղ չէօքիւս, պիրէր
հայր թե, պիրէր Ողջն, վէ պիրէր
Փատո՛ հօր սէօյլէմէլի տիր : Աէ
հէր պիր պատկերքին մէֆհուսու
նէ օլտուղուն տիւշիւնիւս, դալ-
պինէ աշգ վէ իսպատէթ կէթիր-
մէք իջին, սու քիթ ապճրդտա
օլան տուալարը, եախօտ սուենա
պէնգէրլէրինի՝ եա տիլ իլէ, եա
Ֆիքր իլէ սէօյլէյէրէք տօլաշարդ-
տա, Երուսաղէմտէ օ սուրբ եէր-
լէրտէ սուլունմուշ կիսի սուրբ
հայրապետէրին վէրտիյի ներո-
ղութիւնլարա նաիլ օլուր : Ան-
ճադ սու էօլու լայրղը իւղրէ տօ-
լաշրս, կերէք քէնտի իջին, կե-

րէք քաւարան ճանլարը իջին վէ-
րիլէն ներողութիւնլարը գաղա-
նա պիլմէյէ կերէք տիր քի , քի-
չինին եիւրէյինտէ թէքմիլ փիւշ
մանլըգ , վէ պիր տահա կիւնահա
տիւշմէմէյէ գավի նիյէէթի օլա :
Վէ եիւրէյինին փիւշմանլըղընը
տիլ իլէ տէ իգրար էթմէք իջին ,
խաթիտա սուրբ սեղանըն էճնիւն-
տէ տիղ չէօքիւս , սու սուայը
սէօյլէմէլի :

Փի-շմանլըգ իգրար :

Եւ սէվկիւլիւ գուրթարըճըմ
Յիսուս , սէն պէնիմ խաթըրմ
իջին տիւնեայէ կելիսլ պէօյլէ
սիյասէթ իլէ էօլմէյի իրթիքեասլ
էթմիշ իքեն , սէն նիչէ քերրէ
սէնտէն եիւղ չէվիրիսլ , խաթըր-
նը ինճիթմիշիմ . մեղայ էՖէնտիմ

Յիսուս մեղայ: Պու կիւն եիւրէք
տէն փիւշման օլուս, սէնին խա-
չընրն այաղընա գափանըս, աՖ-
վինի բէճա էտէր, պիր տահա
կիւնահա տիւշմէմէյէ գավի նիյ-
էէթ գօրում: Պէնիմ պու փիւշ-
մանըղում՝ նէ ճէննէթին իղգէ-
թինի իթիրտիյիմ իջին տիր, նէ
ճէհէննէմին աղասլարընա մուս-
թահագ օլտուղում իջին, իլլա
պէնիմ կիպի պիր կետա գուլ՝
սէնին կիպի պիր մէրհամէթ սա-
հիպի Ալլահըն խաթրընը ինճիթ-
տիյիմ իջին, պիւթիւն եիւրէք-
տէն փիւշման ըմ էֆէնտիմ. պէ-
նիմ պու եիւրէյիմին աճըսընա
վէ կեօղէրիմին եաշընա պագըս,
թէօվպէմի գասպուլ էյլէ: Օ չէք-
տիյին էղիյէէթլէրին հիւրմէթի
իջին օլտուն, վէ տէօքտիւյիւն ա-
ղիղ գանըն խաթրը իջին օլտուն,
կիւնահալարըմը աֆվ էտիս, պիր
տահա կիւնահա տիւշմէմէք իջին՝

Նիյեէթիմտէ դամի տուրմաղա
սլանա գուլվէթ վեր քի , օ չէք-
տիյին էղիյեէթւեր , վէ տէօքտիւյ-
իւն մուսարէք դան՝ սէնիմ
հագգրմա՝ նաֆիլէ օլմուշ օլմա-
սըն : Աէ յութֆուհու քերէմ
էյլէ քի , սու նիյեէթ էթտիյիմ
խաչ էօլուհու լայրղը իւղրէ աօ-
լաշրսլ , յէրիլէն ներողութիւն
լարը՝ կերէք քենտիմ իչին , կե-
րէք քաւարան ճանլարրնա իմ-
տատ իչին գաղանմաղա նաիլ օ-
լայրմ . վէ սուհտան սէօյլէ օլան
էօմրիւմիւ սէնին հիզմէթինտէ
կեչիրիսլ , էօլաիւքտէն սօնրա
ճէննէթինին իղղէթինի կեօր-
մէյէ լայրգ օլայրմ . Ամին :

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆՁԻԼ,

ՅԻՆՆԱ ԷՔԷՆՊԻՏԻՂ ԽԱՀԱ ԿԵՐԻՆԷՆԷ
ԿԻՆՎՍ ՕՂՆԱՆՈՒՐ :

Սանա սէճտէ կտէրիզ եւ հազ-
րէթի Իսա , վէ սէնի մէտհ կտէ-
րիզ , զիրա սէն սուրբ խաչընչա
ալէմի գուրթարարն :

ՅԻՍՈՒՍ ԷՔԷՆՊԻՏԻՂ զալխա-
նէ գամչըլանըպ , աիքէն թաճըլա
թաճըլանարգտան սօկրա , պու պի-
րինճի մէնզիլտէ խաչա կերիլիազ
Էօլմէսինի՝ Պիղատոս հիւքմ կտէր :
Սէն ա կիւնասքեար ճան , աիւ-
չիւն քի , օ կիւնասըզ գուզու
սէնին սէլամէթին իչին պու նա-
հադ հիւքմիւ՝ նէ կեօնիւլ ալչադ-

Ըղըյլա դապուլ էտեր : Սէնին
Ճանրն սէլամէթէ չըգսրն տէյի՝
քենտիյէ օլան դուլուամուան ասլա
չիքեայէթ էթմէտիյինտէն սաշ-
գա , մուհասպէթ իլէ խաչա սա-
րըլըր : Սէն քենտի ճանրնրն սէ-
լամէթի իչին՝ հիչ պիր տէրատէ
մուհասպէթ կեսութէրիպ , հիչ
պիրինտէ մուրատրնր Ալլահըն
մուրատրնա ույսուրատուղուն վաթ
մը . հաթթա մէշրէպինէ դարը
կէլէն շէյլէրին հէփսինտէ՝ Քո-
տուլուդ իճրա էտիպ , սաշընա
հէրնէ տէրտ կէլտէ , հէփսինտէն
չիքեայէթ էտէրսին :

Մեղայ էֆէնտիմ Յիսուս մե-
ղայ . սէնի խաչ սիյասէթինէ
մուսթահագ կէօրէն Պիղատոս
տէյիլ տիր էֆէնտիմ , Պիղատոս
տէյիլ , իլլա քենտի կիւնահլարըմ
տըր : Սէն պու չէքտիյին սիյա-
սէթլի եօլուն հիւրմէթինէ , պէ-
նիմ սայըսըղ կիւնահլարըմ սէ-

սէպի իլէ , Ճէհէննէմէ մուսթա
հադ օլտուղում հիւքմիւ իւղէ
րիմտէն չէվիրիսլ , պանա լուսթ
Քունու վէր քի , պունտան սօկ
րա սէն տաիմա մուրաարմը սէ
նին մուրաարնա ույտուրուսլ ,
հէր կէլէն խաչա րիղա վէրիսլ ,
ասլա շիքեայէթ էթմէյիմ , վէ
իմտաարնը սէնտէն քէսմէ քի ,
պունտան սէօյլէ սէնին հիլմէ
թինտէ եաշայրսլ , պիւթիւն էօմ
րիւմտէ սէնի սէվէյիմ , վէ էօլիւ
միւմ սաաթինտէ մէրհամէթինէ
լայրդ օլայրմ :

Հայր Թր : Ուղոյն : Փատ + Կօր :

Պիղէ մէրհամէթ էյլէ եւ րասլ
սի , պիղէ մէրհամէթ էյլէ :

ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՆՁԻԼ

Յիսուս էֆէնփիժիդ խաւը օմուղու-
նա աւլայ, Գողգոթնա քաղընա քող-
րու էօլա լըֆար :

Սանա սէճաէ էտէրիդ եա հաղ-
րէթի Իսա, վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիդ, զերա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի դուրթարարն :

Պու իքինճի մէնղիլտէ Յիսուս
էֆէնփիժիդ՝ խաչ աղաճընը եա-
րալը օմուղունա ալլայ, Գողգո-
թա տաղընա տողրու կիտէր իքէն,
քէնաի ալրըլարընը ունուտուս,
սէնի տիւշիւնիւր, վէ պու սիյա-
սէթլի էօլիւմիւնիւ՝ սէնին ուղու-
րունա Ալլահա փիշքէշ սունար
լար : Սէն իսէ կէլէն խաչարտան
իքրահ էտիս, ապա խաչ չէքմէք
խթէմէղսին . վէ սէնին խաթրըն

իջինն պէօյլէ նահադ էօլիւմիւ իր-
թիքեասլ էտէն Յիսուսու՝ ասլա
խաթրընա կեթիրմէյիպ, նէ քիւ-
ջիւք տէրտինն օլսա, Յիսուսա փիշ-
քէշ էթմէք տէյիլ, չէքտիյի սիյա-
սէթլէրի պիլէ ունուաուրսուն :

Եօդ, էֆէնտիմ Յիսուս, էօդ .
պունտանն պէօյլէ սէն պանա հէր
նէ խաչ կեօնտէրիրսէն, պէն տէ
սէնինն խաթրընն իջինն մուհասլ-
պէթ իլէ չէքէյիմ, լաքինն սէն
դուվլէթ վէր քի, պու տիւնեա-
տէ՝ ճանրմըն էպէտիլլիյի տօղրու
էօլճուլուղունտա՝ ասլա խաչը
օմուղումտանն պրադմայրմ . վէ
պու էօմրիւմիւ սէնինն հիղմէթինն
տէ կեջիրիպ, օպիր տիւնեատէ
ճէննէթիննինն իղղէթիննի կեօրմէյէ
լայրդ օլայրմ :

Հայր Թր : Ուղնյն : Փառք էօր :

Պիղէ մերհամէթ էյլէ էա՝ րասլ-
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ :

ԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ՄԷՆՁԻԼ

Յիսուս եֆէնսիոյ Գաղթաւայա կէ-
տեց իսկ իւր քեֆ'ա եկեց քիշեց :

Սանա սէճտէ կտէրիղ եւ Նազ-
րէթի Իսա, վէ սէնի մէտճ կտէ-
րիղ, զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարարն :

Պու իւշիւնճիւ մէնղիլտէ Յն
էֆէնսիոյ տէօքաիւյիւ գա-
նըն չօգլուղուստան, վէ պիւթիւն
կեճէ չէքաիյի կղիյեկթլէրտէն
զաիֆ գալմըչ, խաչըն աղըրըղը
եարալը օմուղարընը պասըպ,
զալիմ ճէլլատլարըն տիւրթիւս
չէքիշտիրաիյինէ տայանամայրալ,
եիւղիւ գօյու եէրէ գաիանըր-
վէ տիւշիւս սարսըլմարնտա
պաչընտաքի թաճըն աիքենլէրի

Թէքրար պէյնինէ պաթրայ, ան-
ճապա նէ տէրէճէտէ աղբըլար
տույտու: Պու ճիւմէ իլէ օ մէր-
համէթսիղ Նահուտիլէր Թէփմէ-
լէյէրէք, աղբըլարըն արթըրրայ,
եհրտէն էօյլէ գալտըրարլար: Լա-
քին սէն օ մէրհամէթսիղ ճէլատ-
լարըն զալիմլիյինէ պագմա, իլլա
քէնտի կիւնահլարընըն չօգլու-
ղունու տիւշիւն քի, գուրթարը-
ճըմըղ Յիսուսուն պունճա սիյա-
սէթլէրինէ սէպէպ օլմուշ տուր
տա, սէնին եիւրէյինտէ հիջ աճը
եօգ, հիջ փիւշմանլըգ եօգ:

Ես սէվկիւլիւ Յիսուսում,
սանա պու գատար էգիյէէթ վէ-
րէն՝ նէ խաչըն աղբըլըղ տըր, նէ
օ ճէլատլարըն զալիմլիյի, իլլա
քէնտի կիւնահլարընըն չօգլու-
ղու տուր, պիլիրիմ: Մեղայ է-
Փէնտիմ Յիսուս, պանա լութ-
Ֆունու վէր քի, պունտան սօն-
րա սէնին մուհապպէթին իլէ

Եւաշայրայ , պիւթիւնն էօմբիւմտէ
կեչմիշ կիւնասլէրիմի աղլայրայ ,
պիր տասնա կիւնասնա տիւշմէյիմ :

Հայր Թր : Ողջոյն : Փառոփ Կօր :

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ րասպ-
պի , պիղէ մերհամէթ էյլէ :

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՄԷՆԶԻԼ

Յիսուս եօլ իսսիւնպէ՛ աճըգլը լա-
ւիպէիսնէ ըսսի իեւիւր :

Սանա սէճաէ էտէրիղ եւ հաղ-
րէթի իսա , վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիղ , զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարարն :

Պու տէօրաիւնճիւ մէնղիլտէ՛
աճըգլը կոյս Մարիամ՝ գանկա-
րա պուլանմըշ էվլատընա ըսսթ
կելիպ , պաշընտա տիքէնտէն պիր
թաճ , օմուզունտա պիր աղըր

խաչ, քենտի իփլէր իլէ պաղլը,
արտընտան իքի քեսիճի խըրսըզ,
էթրաֆընտա դուտուրմուշ ճէլ-
լատլար ըլա կիտէն մուսիպէթլի
ալայընը կեօրիւնճէ, էվլատ ըլա
վալիտէսինին կեօղիւ պիր պի-
րինէ իլիշտիքտէն, եիւրէքլէրին-
տէ տույտուգլարը աճըյը տիւ-
շիւն . վէ սէպէպի՝ հէփ սէնին
կիւնահլարըն իքէն, սէն տահա
եիւրէյինտէ աճը տույմատըղընա
ութան . . .

Վայ պանա : Սիղ եւ՝ աղիզ
դուրթարըճըմ, վէ մուհապ-
պէթլի վալիտէմ, պու չէքտիյի-
նիզ եիւրէք աճըսը իչին օլտուն,
պէնիմ թաշ եիւրէյիմի սիղ երմ-
շատըն քի, պու չէքտիյինիզ աճը-
լարը ասլա ֆիքրիմտէն չըգար-
մայրս, էօմրիւմ օլտուգճա՝ կիւ-
նահլէրիմին չօգլուղունու աճըյ-
այըմ . վէ էօլիւմիւմ սաս-
թինտէ՝ եւ՝ մէրհամէթլի վալիտէ,

էվլյատրներն գարշըսրնա չըգաճա-
յլամ վագրթ, սիղին պու չէքտիյ-
ինիղ աճըլարը խաթրընա պրա-
գարագ, սէնին թէ սիրլի շէֆաա-
թինէ նաիլ օլայրմ :

Հայր Տէր . Ողջոյն . Փառոյ Կօր :

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ րասպ-
պի . պիղէ մերհամէթ էյլէ :

ՊԷՇԻՆՃԻ ՄԷՆԶԻԼ .

Խաւը գաւաւը ճաղա՝ Յիսուսա եւրպըճ
էթթէ Իլին Սիմոն Իւրեւնայի Ռու-
Լաւար :

Սանա սէճտէ էտերիղ եւ հաղ-
րէթի Իսա , վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիղ , զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարտըն :

Պու պէշինճի մէնղիլտէ՝ Յի-
սուս գուրթիթտէն գալըպ , խաչը

գալարը բամազ օլուճնճա , շայտ
եօլտա էօլիւս տէ , մուրաւորմըղա
էրէմէյիզ տէյի , խաին եահուաի-
լէր՝ Սիմոն կիւրենացիյի՝ զօր ուլա
անկարեայա թուժուս , խաչը
գալարը բամազա եարարմ էթտի-
րիւլէր : Տիւշիւն քի , պիր կիւրե-
նացի տէ սէն սին . խաչտան էք-
րահ էաիսլ՝ անկարեա կիսպի չէ-
քերսին , վէ հէր կեւէն սրգընթը-
տան շիքեայէթ էտէր աղաշըր-
սըն . . .

Եօգ , եօգ , էֆէնաիմ Յի-
սուս , սէն պէնիմ խաթրում իչին
ճէննէթին տէվլէթինի պրագըս ,
պուս սիյասէթլէրի իրթիքեաս
էթտին . պէն տէ սէնին խաթրըն
իչին տիւնեա րահաթլըղընը հէփ
պրագըս , հէր նէ խաչ կեօնտէ-
րիրսէն՝ մուհասպէթ իլէ գասպուլ
էտիսլ , ճան ու կեօնիւլտէն չէ-
քերիմ : Անճագ սէն պանա գուվ
վէթ վէր քի , պէն պու նիյեէ-

Թիմոէ գալի սուրուս , պու
տիւնեատէ սէնին խաչընը գալ
տըրմաղա եարտըմ էտէյիմ քի ,
էօլաիւքտէն սօյրա տա ճէննէ
Թինին իզգէԹինէ հիսսէտար օլայ
ըմ :

Հայր Տեր . Ողջոյն , Փառք հօր :

Պիղէ մէրհամէԹ էյլէ եւ՛րասլ
սի , սիղէ մէրհամէԹ էյլէ :

ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԷՆԶԻԼ .

Վերոնիս Գաւր՝ եֆենպիճիւէ եի-
ւի-նի-սիւէյէ պիւ պեւ վերի :

Սանա սէճտէ էտէրիզ եւ՛ հազ
րէԹի իսա , վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիզ , զիրա սէն սուրբ խաչընը
ալէմի գուրԹարտըն :

Պու ալԹընճը մէնզիլտէ՝ Վէ-
րոնիքա Յիսուսա ըսսԹ կեւիս ,

Եիւզիւնտէն աշաղա ագան գանը
Թերի կեօրիւնճէ, աճըյրալ, եիւ-
զիւնիւ սիլմէյէ պիր պէզ վէրիթ.
Յիսուս եիւզիւնիւ սիլիալ, մու-
սարէք գանը ջէհրէսինին Թաս-
վիրի՝ պէզին եիւզէրինէ չըգար:
Սէն շու գարրնրն իսատէթինէ
սագ քի, քիմսէնիննէ տէյէճէյի-
նէ սագմայրալ, ճէլլատարը ա-
րալայրալ, էլինտէն կելտիյի գա-
տար Յիսուսա հիզմէթ էթաի:
Սէն իսէ տիւնեա սայրնթըլարը
իչին, Ալլահրն հիզմէթինտէն նի-
ջէ քերրէ կերի տուրուալ, չօգ-
տէՔ'ա միրտութիւն շիորհքոյ-
լա ալտըղըն լէքեսիզ ճանըն կիւ-
զէլ Թասվիրինի՝ կիւնահ լէքէլէ-
րի իլէ սօղմուշ գարալամըշսըն...

Պէլի, պէն օնամքեօր ում քի,
տիւնեա սայրնթըլարըլա չօգ-
տէՔ'ա սէնին հիզմէթինտէն գաչ-
տըղըմտան պաշգա, ազիզ գա-
նընլա սաթըն ալտըղըն ճանը՝ կիւ-

Նահ ըլա եարալամըշ, սուրէթի-
նի սօղմուշ ում. մեղայ էֆէն-
տիմ Յիսուս, փիւշման ըմ.
սուհնտան սօկրա սէն սանա լուծ-
ֆինի վէր քի, էօմրիւմ օլտուգ-
ճա՝ քիմսէնին նէ տէյէճէյինէ
սագամայրս, սէնին հիզմէթինտէն
կերի դալմայրմ քի, էօլիւմ սա-
աթիմտէ ճանըմը մկրտութիւն
չնորհքո՛ւյլա ալտըղըմ սուրէթ-
տէ՝ սանա լէքեսիզ թէսլիմ էտէ
սիլէյիմ:

Հայր Տէր . Ուշնյն . Փառք հօր :

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եա՛ ըսալ
սի, սիղէ մերհամէթ էյլէ :

ԵԻՏԻՆ ՃԻ ՄԻՆ ԶԻԼ .

ՅԻՍՈՒՍ ԵՕՄՄ ԻԻՄԵՐ ԻԻԵՆ , ԻԻԻՆՃԻ
ՄԵՔՐ՝ ԵԵՐԵ ՄԻՂԵՐ :

Սանա սէճառէ կտէրիզ եա՛ հազ
րէ՛թի Իսա , վէ սէնի մէտհ կտէ
րիզ , զիրա սէն սուրբ խաչ ընկա
ալէ՛մի գուրթարարն :

Պու եկտինճի մէնզիլտէ՛ մէր
համեթսիզ եահուտիլէր՝ էՖէն
տիմիզ Յիսուսու չէքիշտիրիսլ է
զիյեէթ ետէրէք կեօթիւրտիւք
լէրինտէ , Յիսուսուն տայանա
ճագ գուվլէթի գալմամանղլա ,
թէքրար եերէ տիւշիւսլ , պիւ
թիւն վիւճուտու սարսըլըսլ , եա
րալարը հէփ թաղէլէնտի : Սէն
տէ տիւշիւն քի , հէր կիւնահա
տիւշտիւքճէ՛ Յիսուսուն եարա

լարրնը թագէլէր , օ զալիմ ճէլ-
լատլար կիսլի , վէ օնլարտան պէ-
թէր էղիյեէթ էտէրսին

Եւ մէրհամէթլի Յիսուս , պէն
հէր կիւնահ իշլէտիքճէ , սէնին
եարալարրնը թագէլէյիսլ , օ զա-
լիմ ճէլլատլարտան զիյատէ՝ սա-
նա էղիյեէթ էթմիշիմ . մեղայ
էֆէնտիմ փիւշման ըմ : Պուն-
տան սօնրա պիր տահա կիւնահա
տիւշիւսլ՝ սէնին խաթրրնը ին-
ճիթմէքտէն իսէ , էօլիւմիւմիւ իր
թիքեասլ էտէրիմ . անճադ սէն
մէրհամէթինլէ սանա քերէմ է-
տիսլ , էլիմտէն թութ քի , տիւն-
նեա , թէն , վի շէյթան իղվալէ-
րինէ տայանըսլ , պիր տահա կիւ-
նահա տիւշմէյիմ :

Հայր Թր . Ողջոյն . Փատոք Կօր :

Պիղէ մէրհամէթ էյլէ եւ րասլ-
պի , պիղէ մէրհամէթ էյլէ :

ՄԷՔԻՒԶԻՆՃԻ ՄԷՆԶԻԼ.

Յիսուսն եօլաս իիսեր իտեն, աղլայան
Գարլարլ Բեւելլա եսեր :

Սանա սէճտէ էտերիղ եա հաղ-
րէթի Իսա, վէ սէնի մէտհ էտե-
րիղ, զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարտըն :

Պու սէքիղինճի մէնղիլտէ՝ է-
Ֆէնաիմիղ Յիսուսու աճըյրսլ աղ-
լայան գարլարտան սէն խարէթ
ալ - օնլար՝ զալիմ եահուաիլէրին
էթտիյի սիյասէթի աճըարլար
ըսա, սէն քենաի կիւնահլարընը
աղլա քի, Յիսուսուն պու չէք
տիյի էղիյէէթլէր, վէ տէօքաիւյիւ
մուպարէք գան, վէ պէօյլէ մու-
սիպէթլի էօլիւմիւ՝ սէնին հագ-
գընա նաֆիլէ օլմայա, վէ էօլիւմ

սասթինտէ՝ Յիսուսուն ծնւարա
էթախի կիւպի՝ սէն տէ թէսէլլայա
լայրդ օլուպ, ճէննէթինին իզ-
ղէթի իլէ սէվնէ պիլէսին . . .

Եւ՝ ոէվկիւլիւ գուրթարըճում
Յիսուս, շու չէքախիին սիյասէթ-
լէր իջնն օլսուն, պանա փիւշման-
լըդ կեօղ եաշըսը վէր քի, պէն
էօմրիւմ օլտուգճա՝ կիւնահլէ-
րիմի աղլայում. վէ կերէք սաղլը-
ղումա, կերէք էօլիւմիւմ սաս-
թինտէ՝ սէն պու կեօղ եաշլարը-
մա մէրհամէթ էտիպ, պէնի թէ-
սէլլա էթախիքտէն սօկրա, ճէննէ-
թինին տէվլէթի իլէ պու կեօղ
եաշըմը շաղլըղա թէպախիլ էտիպ,
պէնի էպէտ-էլ-ասպատ սէվնտի-
րէսին :

Հայր Թր . Ողջոյն . Փառք Կօր :

Պիղէ մէրհամէթ էյլէ եւ՝ ըսպ-
պի, պիղէ մէրհամէթ էյլէ :

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՄԷՆԶԻԼ:

Յիսուս իւրիւնճիւր քեզ՝ եկեղ
քիւնէր :

Սանա սէճառէ կտէրիզ եւ հազ-
րէթի ՚սա, վէ սէնի մէտհ կտէ-
րիզ, զիրա սէն սուրբ խաչ լնլա-
ալէմի գուրթարարն :

Պու տօգուզունճու մէնղիլտէ՝
Յիսուս կ՛Ֆէնտիմիզ պիւթիւն
գուրթիւթտէն տիւշիւս, եիւզիւ
գօյու եէրէ գամիանտրգաս, օ
մէրհամէթսիզ եահուտիլէր՝ պիւր
ան էլվէլ Գողգոթա տաղընա չը-
գարրս, մուրատլարընա էրմէք
իչին, քիմի սաչընտան չէքեր,
քիմի եագասընտան, քիմի վու-
րուր գագալար, քիմի տէ թէմիմէ
իլէ տիւրթէր, տիւշաիւյիւ եէր-
տէն պէօյլէ կղիյեէթ իլէ գալ-
տըրըրլար : Ա՛ճտպա սէն պիւր
մուրատընա էրմէք իչին, գաչ

տէՖ'ա Ալլահըն էմրինի այագ
ալթընա ալըս, Ալլահ մուհասս-
սէթինէ գարշը, գարտաշ մու-
հասսսէթինէ գարշը կիւնահլար
ըլա, Յիսուսուն պու սիյասէթ-
լէրինի թագէլէմիշսին . . .

Եւ մերհամէթլի Յիսուսում,
սէն պանա պունճա էյլէքէր էթ-
միշ իքէն, պէն հէփսինէ նամքէօր
օլուս, տիւնեա մուրատլարը ի-
չին՝ սէնին խաթրընը թէքրար
թէքրար ինճիթմիշիմ. վայ պա-
նա, փիւշման ըմ: Սէն պէօյլէ
թէքրար թէքրար եէրէ տիւշմէն,
տէն՝ պանա գուվլէթ վէր քի,
պունտան պէօյլէ տիւնեա մէ-
րամլարընտան էլ չէքիս, պիր տա-
հա սէնին խաթրընը ինճիթմէք-
տէն իսէ, քէնտի նէֆսլէրիմի
այագ ալթընա ալըս եէնէյիմ:

Հայր Թր. Ողջուն. Փատոփ հօր:

Պիզէ մերհամէթ էյլէ եւ՝ ըսպ-
պի, պիզէ մերհամէթ էյլէ:

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՄԷՆԶԻԼ.

Յիսուս Գողգոթայա Էկեկիշտիտէ՝
արգասաւնիսն ըստասաւնը սոյաւլար :

Սանա սէճտէ Էտէրիզ եւ հազ-
րէթի Իսա, վէ սէնի մէտհ Էտէ-
րիզ, զերա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարտն :

Յիսուս Էֆէնտիմիզ Գողգո-
թայա Էկեկիշտիքտէ, զալիմ ճէլ-
լատլար՝ արգասաւնտաքի ըստայր
զոր ուլա սոյուլ, ըստասաւնա
եափըզըգ եարալարը թէքրար աչ-
արլար : Սէն տէ տիւշիւն քի,
թէօլալէտէն տէօնիւլ՝ հէր կիւ-
նահա տիւշտիւքճէ, Քաղիլէթ
վէ խայր ամէլ սէվասլարընը ճա-
նընըն իւզէրինտէն սոյուլ, Էվ
վէլքի կիւնահ եարալարընը թէք-
րար աչըլ, գուրթարըճընա Էյ-
լէ Էզիյեթ Էտէրսին . . .

Մեղայ Էֆէնտիմ Յիսուս,

փիւշման ըմ: Սէն պէնիմ խաթ.
ըմ իչին պէօյլէ բէղալէթլէ չըր-
չըսլադ օլուսլ, տիւշմէնլէրինէ
կիւլիւնճ օլմուշ իքեն, պէն սէ-
նին էյլէքլէրինի հէփ ունուտուսլ
ասլաշխարութիւն խորհուրդն էյ-
լա ալտրղըմ շնորհքլարը քենտի ի-
րատէթիմ իլէ սօյոււնուսլ, ճանը-
մըն եարալարընը թաղէլէտիքճէ,
սէնին եարալարընը եէնիլէմիշ-
իմ: Մեղայ էֆէնտիմ, փիւշման-
ըմ: Պանա լութ ֆոււնու վէր քի,
սլոււնտան սօկրա ալտրղըմ շնորհք-
լարը էյի սագլայրսլ, ճանը-
մըն տիւշմէնլէրինէ կիւլիւնճ օլ-
մայրմ. վէ ճանըմը ֆագաթ տիւն-
եա վէ թէն սէվտալարընտան
սօյոււսլ, ֆաղիլէթ վէ խայրամէլ
սէվասլարըլլա տօնաթմաղա դա-
տրը օլայրմ:

Հայր Թր. Ողջոյն. Փատոս հօր:

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եա րասլ.
սի, սիղէ մերհամէթ էյլէ:

ՕՆՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆՁԻԼ .

Յիսուս եփէնփիփիւի խաւն ի-ւհեի-
նէ եւեւըըս , եւեւիի ապագլարըն
Տելուարը :

Սանա սէճտէ էտէրիզ եւ հաղ-
րէթի ՚սա , վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիզ , զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի դուրթարարն

Պու Օն պիրինճի մէնղիլտէ՝ օ
ղալիմ՝ ճէլլատար՝ Յիսուս է-
ֆէնտիմիղի չէքիշտիրէրէք խա-
չըն իւղէրինէ եւթըրըս , պիր է-
լինի մըխլատորգտա սինիրլէրի չէ-
քիլիս , օպիր էլի վէ այագլարը՝
հաղըրլատորգլարը տէլքէրէ եէ-
թիշմէյինճէ , զօր ուլա չէքիս՝
սինիրլէրինի փարալայարագ , տէ-
լիյին իւղէրինէ կէթիրիս մըխլա-

տրդտան սօնրա , թէքրար եիւ-
ղիւ դօյու եէրէ չէվերիսլ՝ էնքսէր-
լէրի փէրչին էթտիլէր : Ա՛ միւ-
րիւվէթսիղ եահուտիլէր , Յի-
սուստան կեօրտիւյիւնիւղ պուն-
ճա էյլլէրին միւքեաթաթը պո՛ւ-
մու տուր . հասթալարընըր սա-
ղալարսլ , քեօրլէրինիղին կեօղիւ-
նիւ աչըսլ , էօլիւլէրինիղի տիրիլ-
տիսլ , սիղէ ճէննէթ եօլունու
կեօսթէրտիյինէ դարըլըդ՝ վա-
ճիսլ օլան թէչէքքիւր պէօյլէ մի
օլուր : Յէ՛ն , սէ՛ն ա՛ կիւնեահ-
քեար ճան , սէ՛ն օ եահուտիլէրէ
նէ հիճվ էտէրսին . սէ՛ն եահու-
տիլէրտէն չօդ զիյատէ էյլլէր
կեօրմիւշսիւն . վէ կիւնահա տիւշ-
մէմէյէ չօդ զիյատէ իմտատլարըն
վար իքէն , հէփիսինի ինքեար է-
տիսլ , պիր կիւնահ իւլէտիյին
եէրտէ՝ ա՛ճասլա դաչընը տահա
փէրչինլէմիշսին . . .

Ա՛յ պանա , էթէնտիս . պէ՛ն

հէր կիւնաս իշխտիքճէ, սէնին
էլէրինին այագլարրնն եարալա-
րրնը թաղէլէմիշիմ. փիւշման ըմ
էֆէնտիմ, փիւշման ըմ. սէնին
պու եարալարրնն աղբըսը իչին
օլսուն՝ պանա լութֆինի վէր
քի, պունտան սօկրա եիւրէքտէն
թէօլսէյէ կեւիպ, տին, իւմիա,
վէ մուհասպէթ էնքսէրլէրի իլէ
ճանրմը սէնին սուրբ խաչընա
մըխլայրմ, վէ գալի նիյէէթ իլէ
փէրչին էտիպ, պիր տահա սէնին
սուրբ խաչընտան այրըլմայրմ:

Հայր Տէր. Ողջոյն. Փառք Կօր:

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եա՛րապ-
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ:

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՆՁԻԼ.

Յիսուսս խալս կերպիտակն սօնկրս,
խալը իտի Խըրսըլ արասընս արիտեր-
լեր :

Սանս սէճտէ կտէրիզ էն հաղ-
րէթի իսս, վէ սէնի մէտհ կտէ-
րիզ, զիրս սէն սուրբ խաչընլա
այէմի գուրթարտըն :

Պու օն իքինճի մէնղիլտէ՝ օ դա-
լիմ ճէլլատար՝ Յիսուսս էթ-
տիքլէրի ըհղալէթ թէքմիլ օլսուն
տէյի, խաչընը գալտըրըս՝ իքի
քէսիճինին արասընս տիքտիլէր-
վէ սուսուղուղունու գանտըր-
մագ իչին էօտ իւլէ գարըշըգ սիր-
քէյէ սիւնկեր պաթըրըս, պիր
գամըշըն ուճոյլա աղզընս ու-
ղատըս, Ալլահըն էվլատըյրսան,
խաչտան էն քի ինանալըմ տէյի,
նիսպէթ սէյլէյէրէք՝ մասգա.

բայա ալարլար : Յիսուս սու հալ-
տէ՛ ճան իւսթիւնտէ իքէն , եի-
նէ տիւշմէնլէրի իչին Ալլահա
հօղը հտիսլ , աֆվէրինի տիլէր ,
վէ տօսթլարընը դայըրըսլ , շայըր-
տընը վալիտէսինէ , վէ վալիտէ-
սինի շայըրտընա վասիյէէթ հ-
տէր . վէ թէօվպէյէ կեւէն քե-
սիճիյէ ճէննէթի վատ հտէր :
Պու վէճճ իլէ տօսթուէնա տիւշ-
մէնինէ էյլիք հտէրէք , իւչ սա-
աթ սիյասէթ չէքիսլ , ադրպէթ
մուսպարէք ճանընը թէսլիմ էթ-
միշ իքէն , օ գուտուրմուշ ճէլ-
լատլար՝ եինէ գանմայրսլ , իչէ-
րիսինտէ զէտէլէնմէմիշ՝ պիր եիւ-
րէյի գալմըշ ըտը , ծուու սա պիր
հարսլայըլա տէլտիլէր : Գալտըր
կեօղիւնիւ ա՛ կիւնահքեար ճան ,
գալտըր կեօղիւնիւ տէ՛ պիր քեր-
րէ գուրթարըճըն Յիսուսուն հա-
լինէ պագ . օ նամքեօր եահու-
տիլէր սու գատարա գանմատըյ-

աա, պէլքի սէն գանար, կիւնահ
տան վաղ կելիբսին . վէ քինի
քիւսիւյիւ գալարըրը, տիւշմէնի
նէ հէլալ էտէրսին . . .

Մեղայ է ֆէնտիմ Յիսուս, մե
ղայ . պու կիւն սէնին խաչընըն
այաղընա գափանըս, պիւթիւն
եիւրէքտէն թէօլպէ էտէրիմ :
Չիւնքի խաչ իւղէրինտէ սուսա
արըն՝ կիւնահքեարըն թէօլ
պէսի խի, պէնիմ պու թէօլ
պէմի գապուլ էտիս, տիւշմէն
լէրին իչին փէտէրինէ էթտիյին
էօղրիւ՝ պէնիմ իչին տէ էյլէ քի,
պէն պու տիւնեատէ իքէն, կիւ
նահլէրիմին աֆիլինէ նաիլ օլուս,
էօլիւմիւմ սաաթինտէ տէ՝ սաղ
եանընտաքի խըրսըղա էթտիյին
տալէթէ լայրգ օլայրմ :

Հայր Տէր . Ուղն . Փառք Կօր :

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եա՛րասպ
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ :

ՕՆ ԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ՄԷՆՁԻԼ.

Յիսուսոս խաչքան աշաղա աւելոյ,
վաւիպէսինին գոռադընա վեհեւեհե :

Սանա սէճտէ էտէրիզ եւ' հազ
րէթի Իսա, վէ սէնի մէտհ էտէ
րիզ, զերա սէն սուրբ խաչքնլա
ալէմի գուրթարարն :

Պու Օն իւչիւնճիւ մէնղիլտէ՝
Յիսուսուն էօլմիւշ թէնինի խաչ
տան էնտիրիս, աճրգլը վալիտէ
սինին գոռադընա վէրտիքլէրին
տէ, օ թէսէլլասըզ գալմըշ վալի
տէնին տույտուղու աճրը տիւ
շիւն քի, ազիզ էվլատընըն սու
սիյասէթլի էօլիւմիւ՝ սէնին հազ
գընա նաՖիլէ օլաճադընը տիւ
շիւնտիւքճէ, եիւրէյինէ նէ սէօն
մէզ աթէշ օլուր . . .

Ե՛օգ, ե՛օգ, թէօվալէլէր օլտուն,
եան մուհասալալէթլի վալիտէ, սէ-
նին աղիղ էվլաարներն պու սիյա,
սէթլի էօլիւմիւ, վէ տէօքտիւյիւ
մուպարէք դան՝ հաշա քի սէ-
նիմ հագդրմանաֆիլէ օլա: Աեր-
ջի սէն շիմտիյէ դատար կիւնաս
իչինտէ եաշայրս, օ սիյասէթին
սէվասպլարրնտա օլան հիասէմի ի-
թիրմիշիմ, լաքին պու կիւն թէօվ
սէյէ կելիս, կիւնասլէրիմի
աղլարրմ: Աերջի կիւնասլէրիմին
չօղլուղուտան՝ աֆիլէ լայրդ
տէյիլ իմ, լաքին սէն եինէ էվ
լատրներն տէօքտիւյիւ դանրն, վէ
չէքտիյի սիյասէթլէրին սէվասպ-
նա կիւվէնիս, վէ սէնին մերհա-
մէթլի շէֆաաթինէ սրղընարագ՝
աֆիլիմի ումարրմ: Եան՝ աճրգլը
վալիտէ, շիւնքի Յոհաննէս ա-
ւետարանիչին եիւղիւնտէ, էվլա-
տրն սէնի սանա վասիյէէթ էթ-
միշ տիր, սէն տէ պանա վալիտէ-

լիք միւրիւմիւլէթինի կեօսթէրիւլ ,
աղիլ էվլատընըն էօլմիւշ թէնին
տէն ադան դանա դաթարղըն
կեօղ էաշընըն պիր աամլասընը
պէնիմ իչին էվլատընա փիշքէշ
սուն տա , սու տիւնեատէ իքէն
սու տիւնեատիմ աֆվի սանա ալը
վէր :

Հայր Եր . Ողջոյն . Փառք հօր :

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ րասլ
պի , պիղէ մերհամէթ էյլէ :

ՕՆ ՏԷՕՐՏԻՒՆ ՃԻՒ ՄԷՆ ԶԻԼ:

Յիսուսոսոան Տոսպարէք Բէնիմի Մէզարա
ԳՕՐԼԱՐ :

Սանա սէճտէ էտէրիզ եա՛ հազ
րէթի Իսա , վէ սէնի մէտհ էտէ
րիզ , զիրա սէն սուրբ խաչ լնլա
ալէմի գուրթարարն :

Պու Օն տէօրտիւն ճիւ մէնզիւ
տէ՛ էֆէնտիմիզին թէնինի՝ օ
վագթին ատէթի իւզրէ՛ պահար
լայրալ քեֆինլէտիքտէն սօնրա ,
աճրգլը վալիտէսի քէնտի էլի իլէ
մէզարա գօյուալ , կէօզիւ արարն
տա տէօնիւալ կիթտի : Իսաթ
րրն խօշ օլտո՛ւ մու ա՛ կիւնահ
քէար , խաթրրն խօշ օլտո՛ւ մու :
Սէնին կիւնահլարրնրն չօգլու
ղունա տէնկ օլմագ իչին , ճէննէ
թին խաղինէսի պօշանար . սէն էօլ
մէյէսին տէյի՛ Յիսուս էօլիւալ մէ
զարա կիրտի . սէն տահա պու է

պէտի էօլիւմ կիրտապընըն քե-
նարընտա տօլաշըրմըն . . .

Ե՛օգ , գուրպանըմ Յիտուս ,
ե՛օգ . շիմտիյէտէք պու թէհլիքե-
լէր իչինտէ տօլաշտըղըմ՝ հէփ
քենտի նամքեօրլիւյիւմ տիւր :
Վէ շիմտիյէտէք էճէլ կելիպ ,
վադըթսըղ պէնի մեղարա գօմա-
տըղը՝ սէնին թիւքենմեղ քերէ-
մինտէն տիր , պիլիբիւմ : Պունտան
պէօյլէ օլ քերէմինի իւղէրիմտէն
գալտըրմա քի , պէնտէ օլան
կիւնլէրիմի՝ սէնին ազիզ վալիտէ-
նին եարտըմըլա՝ ասլաշխարու-
թիւն մեղարընա կեօմիւպ , պիր
տահա էօլմէմէք իչին՝ պիր կիւն
օլ քերէմինլէ տիրիլիպ , ճէննէ-
թինին իղգէթինի էպէտ-էլ-ա-
պատ կեօրմէյէ լայըգ օլայըմ .
Ամին :

Հաջ ԹԵ . Ողջոյն . Փառք Կօր :

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ՝ ըսպ-
պի պիղէ մերհամէթ էյլէ :

Խաչ եօլանան օն պէօրն Տէնդիւի
պի՛նպիտպէ , Բեգար սեղանն էօնիան
պէ պի՛չ լեօտիւս , Յիսուսան պէչ
Էարասը նիյեէնի՛նէ՝ պէչ Հայր մեր ,
պէչ Ողջոյն , Վէ պէչ Փառք հօր ,
Վէ պոս ներողութիանս Գօյան հայրա-
պէպւերին նիյեէնի՛նէ պի՛ր Հայր
մեր , պի՛ր Ողջոյն , Վէ պի՛ր Փառք
հօր սեօլեպիտպէն սօնիւս

Տ Ո Ւ Ա

Ե՛ս էֆէնտիմ՝ Յիսուս , տիւն
Էանըն սելամէթի իչին՝ սէն տիւն
Էայէ կելաին , տօղուս թլիա-
տել օլմաղա թէնէղղիւլ էթաին .
լաքին Էահուտի միլէթի սէնի
գասպուլ էթմէտի : Խաին դամ-
մաղ Յուգա՝ սէնի էօփիւէրէք
տիւշմէնլէրինին էլինէ վերիս ,
կիւնահարղ գուղու կիպի էլէրին

պաղլը, սէնի գուրպան էթմէյէ
կէօթիւրիւր իքէն, Աննանըն, Կայ-
խափանըն, Պիղատոսուն, վէ
Հերովդէսին հուզուրլարընտա՝
էտէպսիղ թավըլար ըլա սէնի
կեղտիրիպ, եալան շահիպէրի
իլէ իՖթիրալար էթտիլէր. վէ
նիչէ ըուսվայըղ ըլա էղիյէէթ-
լէր էտիպ, դամչըլար ըլա տէօյ-
իւս, եիւզիւնէ թիւքիւրիւս,
պաշընա տիքէնտէն պիր թաճ՝
կիյտիրտիքտէն սօկրա, կէօղլէրինի
պաղլայըս, քիմի սիլլէ քիմի դա-
մըշ ըլա վուրո՛ւրտու. նիհայէթ
ըուսպանը սօյուս, սէնի չըրչըս-
լագ խաչա մըխլաարլար. վէ Վաս-
չընը իքի խըրսըղ արասընա տի-
քիպ, սէնի քէսիճիլէր սըրասը-
նա դօտուլար. սուսուզուզու-
նու դանտըրմաղա՝ էօտ իւլէ սիր-
քէ իչիրիպ, էօլտիւքտէն սօկրա՝
մուսպարէք պէօյրիւնիւ մըղրաղ
ըլա տէլտիլէր: Սէնին պու իր-

Թիքեապ էթտիյին սիյասէթլեր
իչին օլսուն էֆէնտիմ, պանա մեր
համէթ էյլէ . վէ գօրգուլու մահ
շէր կիւնիւնտէ՝ սէնին մութլու
գուլարրնա էտէճէյին տավէթէ
պէնի տէ հիսսէտար էյլէ . Ամին :

Ֆ Ի Հ Բ Ի Ս Թ

—

Հ Ա Ֆ Թ Ա Ն Ը Ն Հ Ի Բ Կ Ի Ի Ն Ի Ի Ն Տ Ի
Օ Լ Ո Ւ Ն Ա Ճ Ա Գ Թ Ի Ֆ Ֆ Ի Գ Գ Ի Ի Բ Լ Ի Բ

—

Մ ա գ ա ր ք ան Տ Է	3
Պ ա ր ա ր Կ Ի ն Ի ն ն Բ Է Ք Է + + Ի - ր Ի - , Ի ն ս ա ն ը ն ն Է Լ Ի Ճ Է ս Ի	7
Պ ա ր ա ր Ի ր Լ Է ս Ի Կ Ի ն Ի ն ն Բ Է Ք Է + + Ի - ր Ի - , Ն Է Լ Ի Ճ Է Տ Ի Կ Լ Ի ն ա ր ա ր Տ ա ա ր ա Կ ա Լ օ Լ Տ ա ա ր	12
Ս ա Լ Ի Կ Ի ն Ի ն ն Բ Է Ք Է + + Ի - ր Ի - , Մ ա Կ ա ր ց ա Կ Ի ն ս ա Կ	21
Չ ա ր շ ա Տ ա ր ա Կ Ի ն Ի ն ն Բ Է Ք Է + + Ի - ր Ի - , Ի Ճ Է Լ	27
Փ Է ր շ Է Տ ա Է Կ Ի ն Ի ն ն Բ Է Ք Է + + Ի - ր Ի - , Շ Է ր Ի ա Լ Կ Ի ն Ի ն	36
Ճ ա Տ ա Կ Ի ն Ի ն ն Բ Է Ք Է + + Ի - ր Ի - , Ճ Է Կ Է ն ն Է Տ	43

Ճամսա իրենեմի կիւնիւն Ռեֆէտ
+ի-րի- ,
Ճեհէննէճ ազապարզնն է
պէտիւնի 48

ՅԻՍՈՒՍ ԷՓԷՆ ՏԻՄՈՂԻՆ ՍԻՅՍ
ՍԷԹԼԷՐԻ ԻՌՁԷՐԻՆԷ

Պապար կիւնիւն Ռեֆէտ+ի-րի- ,
Յիսոս էֆէնպիտիւն սիյասէն
լէտիւն պիւն օլան ճոհապ
պէնի 54

Պապար իրենեմի կիւնիւն Ռեֆէտ
+ի-րի- , Յիսոս էֆէնպիտիւն
պիւն ապարլէպէ գան Ռեֆէտ
իւն , լէտիւնի «լֆլէնի 64

Սալի կիւնիւն Ռեֆէտ+ի-րի- ,
Էֆէնպիտիւն Յիսոսսոսն Ռոս
Ռոսլոսապ հատիճլէրին հոս
լոսոսնա լլֆճոսլ 72

Չարլամպա կիւնիւն Ռեֆէտ
+ի-րի- , Յիսոսսոսն գամ
լլլանպլլլ 82

Փերշեճայե կիւնիւնն Ռեֆեքտիւ- րիւ, Յիսուսոսան արիւնն Ռաճ լլա Ռաճլանաբլլա . . .	94
Ճոճա կիւնիւնն Ռեֆեքտիւրիւ, Յիսուսոսան էօլիւտիւ հիւտճ օլոսայ, Գորգոնիւայա կիւնիւնիւ .	99
Ճոճա իրիւնիւն կիւնիւնն Ռե- ֆեքտիւրիւ, Յիսուսոսան իսա- լա լլաբլլայ էօլիւտիւ . . .	106

Խոսարձանանէ օլոսայ արիւն- նիւնն ալճաղա Ռեֆարիտ Վե Ռեշեքտիւր արաւալաբլլա . . .	115
---	-----

Կոյս Մարիամ արաւաճաճիւնիւ լեքտիւնիւ պեշ աճլաբլլա իսա- պեթի իլե Յիսուսոս էֆեկտի- տիլե արաւա . . .	165
---	-----

Խալ էօլոս	175
---------------------	-----

N 29

Handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page, appearing as a series of lines of cursive script.

175002

98/296

8.05.96

U.S.
M.T.

